

Regionální funkce knihoven 2021

Výroční zpráva o plnění regionálních funkcí krajských knihoven na území ČR za rok 2021

Zpracováno na základě ročních zpráv o výkonu regionálních funkcí v roce 2021 v jednotlivých krajích ČR, poskytnutých krajskými knihovnami.

Knihovnický institut
Národní knihovna ČR,
Praha červen 2022



Obsah

1	Hlavní závěry programu regionálních funkcí v roce 2021	4
1.1	Finanční zajištění	4
1.2	Personální zajištění	4
1.3	Plnění výkonu regionálních funkcí	4
2	Úvod	6
2.1	Cíle regionálních funkcí knihoven	7
3	Vliv pandemie Covid-19 na činnost knihoven	8
3.1	Činnost knihoven	9
4	Financování regionálních funkcí (RF)	10
4.1	Finanční náklady na výměnný fond (VF)	15
4.2	Mzdové náklady	17
5	Podmínky fungování programu regionálních funkcí (RF)	18
5.1	Obsluhované knihovny	19
5.2	Personální zajištění	19
5.3	Doprava v rámci výkonu regionálních funkcí	21
6	Plnění výkonu regionálních funkcí	21
6.1	Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy, plány, rozborů	22
6.2	Statistika knihovnických činností	26
6.3	Vzdělávání knihovníků, semináře, porady	27
6.3.1	Vzdělávání metodiků pověřených knihoven	35
6.4	Podpora vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit	35
6.5	Tvorba výměnných knihovnických fondů, jejich cirkulace a distribuce, správa, revize a aktualizace	37
6.6	Pomoc při revizi a aktualizaci knihovnických fondů (KF)	42
6.7	Nákup a zpracování knihovnických fondů pořízených z prostředků provozovatele knihovny (obce) a jejich distribuce	46
6.8	Servis automatizovaného knihovnického systému (AKS) využívaného pro výkon regionálních funkcí	49
7	Dokumenty pro samostudium	51
	Přílohy	53
	Vládní opatření	53
	Období od 1. ledna do 11. dubna 2021	53

Období od 12. dubna do 17. května.....	54
Usnesení vlády ze dne 17. května	55
Usnesení vlády ze dne 24. května	57
Usnesení vlády ze dne 28. května	58
Mimořádné opatření MZ ČR ze dne 7. června	59
Usnesení vlády ze dne 14. června	61
Usnesení vlády ze dne 26. července.....	63
Usnesení vlády ze dne 16. srpna	65
Mimořádné opatření MZ ČR ze dne 27. září	66
Usnesení vlády ze dne 20. října	67
Usnesení ze dne 5. listopadu.....	67
Usnesení vlády ze dne 25. listopadu	69
Usnesení vlády ze dne 22. prosince	70
Usnesení ze dne 22. prosince	73
Statistický výkaz o výkonu RF v rámci ČR	74
Financování regionálních funkcí v roce 2021	74
Výkony v rámci regionálních funkcí za rok 2021	75
Grafy	77
Financování regionálních funkcí	77
Podmínky fungování regionálních funkcí	79
Poradenská a konzultační činnost	80
Statistika knihovnických činností	82
Vzdělávání, semináře porady	82
Porady.....	84
Výměnný fond	84
Cirkulační výměnné soubory	85
Revize a aktualizace knihovního fondu	86
Nákup vlastního knihovního fondu z prostředků obcí	87
Zpracování knihovního fondu nakoupeného z prostředků obcí	88
Servis automatizovaného knihovního systému	88
Seznam zkratk.....	89

1 Hlavní závěry programu regionálních funkcí v roce 2021

Výkon regionálních funkcí (dále RF) knihoven se řídí knihovním zákonem¹ a Metodickým pokynem Ministerstva kultury ČR pro výkon RF². Program podpory veřejným knihovnám nepřetržitě funguje od roku 2002. V kompetenci jednotlivých krajů je od roku 2005.

1.1 Finanční zajištění

Rok 2021 byl s ohledem na financování pozitivní. Krajská dotace byla ve výši 150 483 791 Kč. Tato částka ale vzhledem k inflaci a růstu mezd není na potřebné výši pro pokrytí všech služeb, které zahrnují výkon RF. Přestože se financování RF v rámci celé ČR postupně zlepšuje, některé kraje³ se s dlouhodobým podfinancováním musí vyrovnávat neustále, protože se výše dotace ve všech krajích ještě nedostala na úroveň z roku 2005. To způsobuje nerovnosti v rozsahu a kvalitě služeb poskytovaných veřejným knihovnám v rámci České republiky. Částka na jednoho obyvatele na výkon regionálních funkcí v jednotlivých krajích je velmi rozdílná, pohybuje se v rozmezí 11–25 Kč.⁴

Celková finanční dotace na výkon regionálních funkcí, činila 164 926 836 Kč. Kromě krajské dotace, která představuje stěžejní část, jsou v menším měřítku regionální funkce dotovány i z jiných zdrojů, především z rozpočtů krajských knihoven a jiných grantových programů kraje.

Nezanedbatelnou částku financování regionálních funkcí tvoří příspěvky samotných obcí na budování výměnného fondu. V roce 2021 to bylo 4 674 785 Kč.

1.2 Personální zajištění

Počet všech pracovníků, kteří v roce 2021 zajišťovali služby v rámci RF, činil 223,6 pracovního úvazku. To je o 45,8 pracovních úvazků méně než v roce 2005. Souvisí to i s počtem knihoven, které připadají na jednoho metodika. Situace v krajích se výrazně liší, tradičně nejvyšší počet knihoven na jednoho metodika je v kraji Středočeském, Vysočina a Pardubickém. Tato skutečnost znamená jejich nadměrné pracovní zatížení, které ohrožuje kvalitu poskytovaných služeb.

1.3 Plnění výkonu regionálních funkcí

Poradenská a konzultační činnost je trvale velmi žádanou a důležitou službou, která zásadně ovlivňuje úroveň a dostupnost služeb v knihovnách. Počty konzultací i metodických návštěv rostou každý rok. Jsou projevem nezastupitelnosti RF v regionech a významu práce metodiků v knihovnách. Od roku 2020 se tato služba výrazně proměnila, kromě standardně využívané

¹ Zákon č. 257 ze dne 29. června 2001 o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon). In: Sbírka zákonů České republiky. 2001, částka 98. Dostupné také z: https://ipk.nkp.cz/legislativa/01_LegPod/knihovni-zakon-257-2001-sb.-a-navazne-provadeci-prepisy/Zakon257.htm

² Metodický pokyn Ministerstva kultury k zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven a jejich koordinaci na území České republiky. Ministerstvo kultury České republiky [online]. Praha: MK ČR, 2019 [cit. 2020-3-18]. Dostupné z: https://www.mkcr.cz/doc/cms_library/2019_metodicky_pokyn_mk_rf-11474.pdf

³ Středočeský, Ústecký, Plzeňský, Pardubický

⁴ Například: Středočeský = 11 Kč, Ústecký = 12 Kč, Jihočeský = 25 Kč, Olomoucký = 21 Kč

telefonní a mailové, přibyla online komunikace prostřednictvím různých videokonferenčních nástrojů.

V letech 2020 - 2021 byly konzultace často zaměřeny na způsob zajištění služeb v době pandemie (karanténa knih, dodržování hygienických nařízení, bezkontaktní půjčování...). Metodické návštěvy jsou velmi důležitou součástí výkonu RF. Ačkoliv byl rok 2021 ještě omezován protiepidemickými opatřeními, počet metodických návštěv meziročně vzrostl o 5 %.

Zajištění celoživotního vzdělávání knihovníků má nezastupitelnou úlohu v poskytování kvalitních služeb. Jedním ze základních předpokladů, aby knihovna dobře plnila svou funkci (úroveň služeb), je kvalifikovaný knihovník. Přesto, že první čtvrtletí roku 2021 bylo pro činnost knihoven velmi složité, hygienická opatření dovolovala pouze bezkontaktní půjčování, pro vzdělávání knihovníků byl mnohem příznivější než rok 2020. Zejména proto, že se knihovny naučily připravovat vzdělávací akce v online prostředí a vybavily se i nezbytnou technikou. I když rok 2021 nedosáhl hodnot z roku 2019 (obdobím před covid-19), nárůst všech ukazatelů v oblasti vzdělávání byl značný. Parametr „počet všech účastníků vzdělávacích akcí“ byl dokonce o 15 % vyšší než v roce 2019. Online vzdělávání umožnilo přístup k mnoha aktivitám, kterých by se knihovníci pro velkou vzdálenost běžně nemohli zúčastnit.

Podpora vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit je relativně nová služba, která byla nadefinována v aktualizovaném Metodickém pokynu pro výkon RF v roce 2019⁵. Cílem služby je podpora transformace knihoven na informační, vzdělávací, kulturní a komunitní centra obcí. Souběžně s Metodickým pokynem pro výkon RF byl aktualizován v roce 2019 také Standard pro dobrou knihovnu, ve kterém přibyla hodnotící kritérium „Vzdělávací, kulturní a komunitní aktivity knihoven“, které stanovuje doporučený počet akcí v knihovně za rok podle počtu obsluhované populace v obci. Služba je rozdělena do dvou základních částí, a to na pomoc praktickou a metodickou. Praktickou pomocí se rozumí pomoc konkrétní knihovně při organizaci konkrétní akce. Například pomoc s propagací, zajištění lektora, účast metodika při realizaci akce a další. Metodickou pomocí se rozumí například náslechy knihovníků při akcích v krajských nebo pověřených knihovnách, doporučování vhodných způsobů práce s různými sociálními i věkovými skupinami (sdílení příkladů dobré praxe), praktické semináře, vzdělávání, metodické návštěvy, konzultace. První dva roky poskytování této služby (2020 – 2021) byly velmi poznamenány pandemií koronaviru a následnými hygienickými opatřeními. Přesto krajské a pověřené knihovny, výjimkou Středočeského a Karlovarského kraje, v rámci svých velmi omezených možností knihovnám ve svých regionech službu poskytovaly.

Tvorba výměnných knihovních fondů, jejich cirkulace a distribuce. Budování VF je stěžejní služba, která je nejen velmi žádaná, ale také ekonomicky velmi výhodná. Tím, že výměnný fond cirkuluje v jednotlivých obsluhovaných knihovnách, je jeho budování a využívání efektivní. Výměnné soubory tvoří podpůrnou část základních fondů obsluhovaných knihoven. Z toho důvodu je nutné budovat kvalitní a různorodý výměnný fond. Jeho financování je vícezdrojové, vedle hlavního zdroje z krajských dotací jsou podstatné i příspěvky obcí, které tvoří 13 % z celkových nákladů vynaložených na tuto službu. Od roku 2015 mají roční přírůstky

⁵ Před rokem 2019 byla podpora vzdělávacích a kulturních aktivit součástí metodického poradenství.

sestupnou tendenci. To je jeden z faktorů, který ukazuje na nedostatečné finanční zajištění celkového výkonu RF.

Cirkulační výměnné soubory v roce 2021 využilo 84 % všech obsluhovaných knihoven. Tato služba je závislá na budování kvalitních výměnných fondů. Přesto, že došlo celkově k mírnému poklesu z důvodu omezeného provozu knihoven, byl zájem o službu cirkulačních souborů velký. Budování VF je důležitou částí výkonu RF.

Pomoc při revizích a aktualizacích knihovnických fondů nabývá stále většího významu i s ohledem na zavádění automatizovaných knihovnických systémů (AKS) v obecních (neprofesionálních⁶) knihovnách. V roce 2021 bylo obslouženo 1 025 knihoven.

Obsluhované knihovny využívají možnosti nechat si nakoupit a odborně zpracovat své vlastní knihovní fondy. Každý rok obce průměrně ze svých rozpočtů uvolní 14 000 000 Kč na nákup vlastních fondů. V roce 2021 krajské nebo pověřené knihovny obsloužily 1 459 knihoven.

Servis automatizovaných knihovnických systémů (AKS) je dynamicky se rozvíjející služba, kterou každý rok využívá více knihoven. Hlavním důvodem je systematické zavádění AKS do malých knihoven především díky podpoře podprogramu VISK 3. V roce 2021 využilo tuto službu 43 % obsluhovaných knihoven. Aby služba byla i nadále ekonomicky výhodná, je nutné postupovat v jednotlivých regionech jednotně a využívat regionálních automatizovaných knihovnických systémů.

2 Úvod

Regionálními funkcemi se dle § 2 písm. h) zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon⁷) rozumí služba zaručující všem občanům dostupnost veřejných knihovnických a informačních služeb ve všech místech České republiky a přispívá k vyrovnání rozdílů v kvalitě těchto služeb obyvatelům měst a malých obcí.

Regionální funkce knihoven jsou souborem podpůrných služeb, které poskytují krajské knihovny ve spolupráci s většími městskými knihovnami v kraji, tzv. pověřenými knihovnami. Služby jsou poskytovány menším městským a především obecním knihovnám v příslušném kraji. V počátcích podpory regionálních funkcí knihoven byly dotace na jejich výkon poskytovány centrálně Ministerstvem kultury ČR.⁸ V souladu s novelou zákona o rozpočtovém určení daní přešla odpovědnost za jejich výkon a financování od roku 2005 na kraje. Počínaje tímto rokem až do současnosti jsou dotace na výkon regionálních funkcí knihoven zajišťovány z rozpočtu krajů. Koordinace regionálních funkcí jednotlivými kraji také vyplývá z knihovního zákona.

⁶ Neprofesionální knihovna je základní knihovna provozovaná příslušným orgánem obce s pracovním úvazkem knihovníka do 15 hodin týdně.

⁷ Zákon 257/2001 Sb. ze dne 29. června 2001 o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon). Dostupné z: <https://bit.ly/2APPmYN>

⁸ Od roku 2002 do roku 2004 včetně.

Výkon regionálních funkcí se řídí kromě knihovního zákona také Metodickým pokynem Ministerstva kultury ČR pro výkon RF⁹, který byl vydán v roce 2005 a poté novelizován v letech 2011, 2014 a 2019.

2.1 Cíle regionálních funkcí knihoven

1. Zajištění dostupnosti a rozvoje veřejných knihovnických a informačních služeb ve všech místech České republiky v souladu s celostátní koncepcí rozvoje knihoven.
2. Vyrovnání rozdílů v úrovni poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb obyvatelům měst a malých obcí s přihlédnutím k jejich specifikům.
3. Zajištění kvality a kontinuity veřejných knihovnických a informačních služeb v návaznosti na informační potřeby uživatelů a v souladu s Metodickým pokynem Ministerstva kultury ČR k vymezení standardu veřejných knihovnických a informačních služeb poskytovaných knihovnami zřizovanými a/nebo provozovanými obcemi a kraji na území České republiky (dále Standard veřejných knihovnických a informačních služeb)¹⁰.
4. Odstranění nežádoucích diferencí v úrovni poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb mezi jednotlivými regiony a kraji.
5. Účelná dělba práce a koordinace odborných činností v kraji.
6. Efektivní využití veřejných finančních prostředků.
7. Garance průběžné aktualizace knihovního fondu knihoven provozovaných obcemi¹¹.
8. Udržení odborného standardu služeb v knihovnách regionu.
9. Garance kvalifikačního růstu pracovníků knihoven (celoživotní vzdělávání)¹².

Pro zajištění rovnoměrného výkonu regionálních funkcí v systému knihoven¹³ je stanoven standard jednotlivých druhů služeb, jimiž jsou regionální funkce naplňovány. Standard upravuje kvalitativní a kvantitativní parametry výkonu těchto služeb. Při jeho aplikaci se přihlíží ke konkrétním podmínkám a specifikům jednotlivých krajů a jejich regionů.

Standard představuje soubor nároků na způsob a úroveň poskytování služeb, jimiž jsou naplňovány regionální funkce krajskými a pověřenými knihovnami:

1. Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy, plány, rozbor

⁹ Metodický pokyn MK ČR k zajištění výkonu RF (2019); dostupné z: <https://bit.ly/3dQzROO>

¹⁰ Metodický pokyn Ministerstva kultury k vymezení standardu veřejných knihovnických a informačních služeb poskytovaných knihovnami zřizovanými a/nebo provozovanými obcemi a kraji na území České republiky; dostupné z: <https://bit.ly/2UrobKE>

¹¹ Metodický pokyn Ministerstva kultury k vymezení standardu doplňování a aktualizace knihovního fondu pro knihovny zřizované a/nebo provozované obcemi na území České republiky. 1. vydání. Praha: Národní knihovna České republiky - Knihovnický institut, 2017. 20 stran. ISBN 978-80-7050-689-9.; dostupné z: [tmp29C9.tmp \(nkp.cz\)](http://tmp29C9.tmp(nkp.cz))

¹² Koncepce celoživotního vzdělávání pracovníků knihoven (2022–2027); dostupné z: https://ipk.nkp.cz/docs/Koncepce_CZV_20212027.pdf/

¹³ Pokud je použit termín „knihovna“, vztahuje se toto označení na všechny knihovny evidované u MK ČR podle zákona č. 257/2001 Sb.

2. Statistika knihovnických činností
3. Vzdělávání knihovníků, semináře a porady
4. Podpora vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit
5. Tvorba výměnných knihovních fondů, jejich cirkulace a distribuce, správa, revize a aktualizace
6. Pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů
7. Nákup a zpracování knihovních fondů pořízených z prostředků provozovatele knihovny (obce) a jejich distribuce
8. Servis automatizovaného knihovního systému využívaného pro výkon regionálních funkcí

3 Vliv pandemie Covid-19 na činnost knihoven

Od března roku 2020 nastala bezprecedentní situace nejen pro obyvatele ČR, ale obecně pro celý svět. Pandemie nemoci Covid-19 změnila standardní způsob života nás všech. Tento zásah se samozřejmě nevyhnul ani činnosti knihoven.

V roce 2020 byly knihovny úplně uzavřeny pro veřejnost 76 kalendářních dní a v dalších obdobích mohly vykonávat služby pro uživatele s omezeními.

Rok 2021 zahájila Česká republika v pokračujícím nouzovém stavu, v souvislosti s epidemií nemoci SARS-CoV-2, vyhlášeném od 5. října 2020¹⁴. Pravidla pro činnost knihoven byla upravována podle vládních usnesení souvisejících s bojem proti epidemii¹⁵.

V roce 2021 nedošlo k plošnému uzavření knihoven, ale až do 12. dubna bylo možné prezenční půjčování jen bezkontaktní (výdajová okénka, donášková služba), vnitřní prostory knihoven byly pro veřejnost uzavřené. Poté se knihovny za přísných hygienických podmínek otevřely pro základní služby (prezenční půjčování, kopírovací služby), a to takto:

- 1 zákazník na 15 m² plochy pro veřejnost,
- odstup mezi zákazníky nejméně 2 m,
- dezinfekční prostředky v prostorách pro veřejnost,
- maximální možná cirkulace vzduchu s nasáváním venkovního vzduchu v prostorách pro veřejnost.

První uvolnění podmínek pro kolektivní aktivity bylo vyhlášeno 17. května, a to takto:

- při uměleckých představeních všechny přítomné osoby musely prokázat bezinfekčnost, všichni diváci museli být usazeni, mezi jednotlivými diváky bylo nejméně jedno neobsazené sedadlo,
- na vzdělávacích akcích a zkouškách v prezenční formě smělo být přítomno max. 50 osob,

¹⁴ Usnesení vlády ČR ze dne 30. září 2020 č. 957 [VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY \(odok.cz\)](https://www.odok.cz)

¹⁵ Vládní usnesení související s bojem proti epidemii [Vládní usnesení související s bojem proti epidemii | Vláda ČR \(vlada.cz\)](https://www.vlada.cz)

- při akcích pořádaných pro děti bylo povoleno max. 50 osob ve skupině ve vnitřních prostorech, organizátor akce vedl evidenci účastnících se osob,
- při spolkových a další podobných akcích bylo povoleno max. 50 osob ve vnitřních prostorech.

Na všech kolektivních aktivitách musely zúčastněné osoby prokázat bezinfekčnost a po celou dobu akce používaly ochranný prostředek dýchacích cest.

Postupně se hygienická opatření uvolňovala až do 25. listopadu 2021. Od 26. listopadu 2021 byl opět vyhlášen nouzový stav z důvodu velmi vysoké virové nálože v populaci, která zvyšovala riziko přenosu nákazy. Počty účastníků na kolektivních aktivitách se tak opět citelně snížily.

Všechna vládní opatření, která měnila podmínky pro činnost knihoven a zejména pro organizování kolektivních aktivit jsou v příloze tohoto dokumentu.

3.1 Činnost knihoven

Období od ledna do poloviny dubna, u vzdělávacích nebo kulturních akcí do konce května, znamenalo pro knihovny:

- v oblasti kolektivních aktivit možnost pouze online formy,
- nové registraci či obnova čtenářského průkazu jen bezkontaktně,
- pomoc seniorům se zvládnutím pro ně velmi těžkého období jen za pomoci telefonu.

Po zkušenostech z roku 2020 nebyly knihovny nastalou situací zaskočené. Protože se během roku 2020 naučily pracovat ve virtuálním prostředí, neměly problém naplánované vzdělávací nebo kulturní aktivity (tam, kde to bylo možné) převést z prezenční formy do té virtuální.

Online prostředí vytvořilo širokou nabídku vzdělávání pro pracovníky knihoven bez ohledu na místo pořádání. Odpadlo dojíždění do konkrétního místa. To dávalo knihovníkům daleko více možností ve výběru vzdělávacích aktivit. Velká část z nich byla nahrávána a sdílena například pomocí YouTube kanálu pro možnost zpětného (pozdějšího) shlédnutí. To vnímáme jako velký přínos, který si jistě knihovníci rádi zachovají i do budoucna.

V řadě knihoven si mohli čtenáři prostřednictvím online katalogů knihoven půjčovat e-knihy ve větším množství, než byli zvyklí, objednávat tištěné dokumenty, které jim byly doručovány prostřednictvím rozvážkové služby v souladu s hygienickými opatřeními (bezkontaktně). Umožnily registraci nových čtenářů online a platit registrační poplatky převodem.

Pro příklad uvádíme nabídku služeb některých knihoven:

- Čtenářský průkaz v telefonu. Městská knihovna Česká Třebová umožnila přenesení čtenářského průkazu do chytrého telefonu prostřednictvím aplikace Stocard.¹⁶

¹⁶ Čtenářský průkaz v telefonu, Městská knihovna Česká Třebová, dostupné z: <https://moderniknihovna.cz/cs/sluzby/ctenarsky-prukaz-v-chytre-m-telefonu>

- Pomoc seniorům s registrací k očkování. Městská knihovna Litvínov (a některé další) pomáhaly lidem starším 70 let s registrací k očkování.¹⁷
- Dodávání dokumentů prostřednictvím Zásilkovna.cz. Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně zavedla službu Zásilka. Registrovaný čtenář si mohl v rámci této služby vypůjčit až tři knihy, časopisy nebo mapy.¹⁸
- Vzdělávání pro veřejnost. Městská knihovna Písek připravila řadu online vzdělávacích kurzů. Například: Mluvíme česky, MS Powerpoint, Matika online – procvičování učiva, Psaní všemi deseti, jazykové kurzy různých úrovní.

Druhá polovina roku byla pro knihovny mnohem příznivější. Postupně se rozvolňovala hygienická opatření a běžný život a s ním i služby knihoven se postupně vracely do normálních kolejí.

Služby v rámci RF byly omezené stejně jako jiné knihovnické činnosti a přizpůsobovaly se daným vládním opatřením. Blíže v kapitole 6 Plnění výkonu regionálních funkcí.

4 Financování regionálních funkcí (RF)

Zásady pro rozdělení finančních prostředků určuje „Metodický pokyn MK ČR k zajištění výkonu RF knihoven a jejich koordinaci na území ČR“.

V jednotlivých krajích plní a koordinuje výkon RF vybraných základních knihoven krajská knihovna¹⁹. **Povinností krajů je zajistit z peněžních prostředků svých rozpočtů plnění těchto funkcí, přičemž finanční prostředky přešly na kraje k 1. 1. 2005 novelou zákona o rozpočtovém určení daní²⁰, a to i s uvedením konkrétní výše peněžní částky pro každý kraj.** Na rozhodnutí kraje bylo, jakou finanční částku převede na příslušnou krajskou knihovnu. Od tohoto data je zcela na krajských zastupitelstvech, jak podpoří fungování RF v kraji.

První rok financování prostřednictvím krajů byl poznamenán snížením celkové částky převedené od státu, respektive od MK ČR. V následujících letech se částka pomalu zvyšovala. Rok 2009 znamenal v celkovém součtu za ČR dorovnání finančních prostředků, které stát krajům převedl v roce 2005. Ale v následujícím roce 2010 začal opět jejich pokles, a to z 133,5 mil. Kč na 115,7 mil. Kč. V dalších letech (r. 2011–2014) částka určená na RF postupně klesala až na 108 mil. Kč. Od roku 2015 došlo k obratu. Krajská dotace se zvýšila meziročně o 4,2 mil. Kč. Navyšování pokračovalo i v dalších letech. Rok 2018 představoval návrat do roku 2005 (r. 2009), krajská dotace se dostala zpět na částku, kterou převáděl stát na kraje. Ale s ohledem na inflaci, zvyšování cen a platů tato částka již neznamená dostačující objem financí.

¹⁷ Pomoc seniorům s registrací s očkováním, Městská knihovna Litvínov, dostupné z: <https://www.mulitvinov.cz/pomahame-seniorum-s-registraci-k-ockovani/d-471542>

¹⁸ Dodávání dokumentů prostřednictvím Zásilkovna.cz, Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně, dostupné z: <https://www.kfbz.cz/sluzba-zasilka>

¹⁹ Funkci krajské knihovny plní v Jihomoravském kraji Moravská zemská knihovna v Brně, zřizovaná Ministerstvem kultury a na území hlavního města Prahy Městská knihovna v Praze, zřizovaná hlavním městem Prahou.

²⁰ Zákon č. 1/2005 Sb., kterým se mění zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů a některé další zákony. Částka 1 Sbírky zákonů 2005. str. 1-6

V roce 2021 byla za celou ČR poskytnuta dotace na výkon regionálních funkcí z rozpočtů krajů v částce 150 483 790 Kč; to je o 4 104 102 Kč více než v roce 2020.

Výkon RF je poznamenán dlouhodobým podfinancováním, na které každoročně upozorňujeme, viz tabulka č.1

Vývoj financování RF z krajských dotací v krajích v mil. Kč, r. 2005, 2020, 2021

Kraj	r. 2005	r. 2019	r. 2020	r. 2021
PHA	2,9	2,4	2,8	2,5
SČ	19,3	14,0	15,3	15,7
JČ	11,8	16,0	16,0	16,0
PL	8,6	7,5	8,0	7,5
KV	3,7	5,2	5,1	5,6
ÚL	10,2	9,0	9,0	9,6
LB	5,3	6,7	7,1	6,9
HK	8,8	8,8	10,1	10,1
PA	8,2	6,5	6,5	6,5
VYS	10,2	10,3	11,5	10,3
JM	13,6	16,0	16,0	16,0
OL	9,9	11,9	12,8	12,8
ZL	8,6	8,4	9,2	9,2
MS	12,6	16,8	16,7	21,7
Celkem	133,5	139,5	146,0	150,4

Tabulka 1

Financování RF z krajských dotací v krajích v přepočtu na jednoho obyvatele r. 2021

Kraj	Počet obyvatel ²¹	Krajská dotace	Kč/ 1 obyvatele
PHA	1 275 406	2 524 839	2,0 ²²
SČ	1 386 824	15 694 002	11,3
JČ	637 047	16 000 000	25,1
PL	578 707	7 500 000	13,0
KV	283 210	5 567 104	19,7
ÚL	798 898	9 600 000	12,0
LIB	437 570	6 922 351	15,8
HK	542 583	10 098 600	18,6
PA	514 518	6 500 000	12,6
VYS	504 025	10 325 000	20,5
JM	1 184 568	16 000 000	13,5
OL	622 930	12 822 000	20,6
ZL	572 432	9 156 001	16,0
MS	1 177 989	21 699 999	18,4
Celkem	10 516 707	150 409 895	14,3

Tabulka 2

Financování RF v krajích je stále velmi nerovnoměrné, což ovlivňuje především kvalitu poskytovaných služeb. Tabulka č. 2 ukazuje krajské dotace na výkon RF v jednotlivých krajích v přepočtu na jednoho obyvatele. **Nejméně finančních prostředků mají kraje, ve kterých krajská dotace stále nedosahuje ani roku 2005**, částka na jednoho obyvatele se pohybuje v rozmezí 11–13 Kč. Protikladem jsou kraje jako Jihočeský, Vysočina nebo Olomoucký, kde se částka na jednoho obyvatele pohybuje v rozmezí 20–25 Kč.

Zvyšování krajských dotací na výkon RF ve většině krajů v posledních letech je spíše důsledkem vládního zvyšování platů státních zaměstnanců v oblasti kultury v letech 2016, 2017 a 2020, které kraje musely reflektovat. Přesto v některých krajích k navýšení dotace na RF nedošlo. Následkem toho došlo k redukci pracovních úvazků a ke snížení objemu nákupu výměnného fondu. Výhledově může být tento fakt příčinou snížení kvality a udržitelnosti některých služeb. **Pro kvalitní fungování RF je klíčové stabilní a přiměřené financování.**

Problematický je také vliv inflace na krajské dotace. Ideálním řešením je začlenit do smluvních či koncepčních materiálů klauzuli o každoročním zvyšování částky na RF v důsledku inflace a valorizace platů. Dle ČSÚ dosáhla inflace mezi roky 2005 až 2021 cca 36 %²³, to znamená, že finanční dotace by měla v roce 2021 být o 36 % vyšší než v roce 2005, k tomu ještě musíme přičíst další navýšení v souvislosti se zákonným zvyšováním platů.

²¹ Zdroj: <https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatel-v-obcich-k-112022>

²² Městská knihovna v Praze, která je pověřená výkonem RF v kraji Hlavní město Praha, poskytuje služby jen 40 knihovnám. Ostatní knihovny jsou pobočkami Městské knihovny v Praze. Proto se částka na jednoho obyvatele jeví jako velmi nízká.

²³ Český statistický úřad: https://www.czso.cz/csu/czso/mir198a_inflace

Rok 2021 byl s ohledem na financování pozitivní. Celková finanční dotace na výkon RF, kterou poskytly knihovnám kraje ze svých rozpočtů, činila 164 926 836 Kč. To je ve srovnání s rokem 2020 navýšení o 7,8 mil. Kč, viz tabulka č. 3. Kromě krajské dotace, která představuje stěžejní část, jsou v menším měřítku RF dotovány i z jiných zdrojů, především z rozpočtů krajských knihoven případně pověřených knihoven. Za posledních pět let se celková dotace zvýšila o 43 041 638 Kč (r. 2016 = 121 885 198 Kč).

Celková finanční dotace na výkon RF r. 2020, 2021

Finanční zdroje	r. 2020	r. 2021
Krajská dotace na RF	146 042 509	150 483 790
Jiné zdroje (vlastní)	10 774 378	13 251 636
Z jiných grantových programů kraje	315 000	1 191 410
Celkem	157 131 887	164 926 836

Tabulka 3

Důležitou skutečnost představuje praxe, kdy krajské knihovny dostávají peníze na výkon své funkce v rámci RF přímo do svého rozpočtu. Jako například v kraji Zlínském, Královéhradeckém, Pardubickém a Plzeňském, viz tabulka č. 4 (Jiné zdroje). Proto se tyto finanční prostředky neobjevují v souhrnu částky z krajských dotací na výkon RF. Peníze pro pověřené knihovny pak plynou prostřednictvím smluv mezi daným krajem a pověřenými knihovnami formou dotace do jednotlivých pověřených knihoven.

Všechny finanční zdroje na výkon RF r. 2021 v krajích (v Kč)

Kraj	Krajská dotace	Jiné zdroje	Z jiných grantových programů kraje	Příspěvky obcí na VF	Celkem
PHA	2 524 839	0	0	0	2 524 839
SČ	15 694 002	317 298	0	0	16 011 299
JČ	16 000 000	410 609	0	0	16 410 609
PL	7 500 000	1 734 316	110 000	152 188	9 496 503
KV	5 641 000	0	0	205 542	5 846 542
ÚL	9 600 000	1 252 450	0	1 272 623	12 125 073
LB	6 922 351	18	0	2 142 550	9 064 919
HK	10 098 600	2 074 968	398 000	0	12 571 568
PA	6 500 000	2 445 027	0	0	8 945 027
VYS	10 325 000	77 272	0	0	10 402 272
JM	16 000 000	54 000	0	2 510 985	18 564 985
OL	12 822 000	646 967	602 410	888 461	14 959 838
ZL	9 156 001	3 920 000	0	2 142 542	15 218 543
MS	21 699 999	318 712	81 000	5 595 265	27 694 976
Celkem	150 483 791	13 251 636	1 191 410	14 910 155	179 836 993

Tabulka 4

Další podpora krajů (z jiných grantových programů kraje), kterou uvádíme v tabulce č. 4, je podrobněji rozepsána v tabulce č. 5. V roce 2021 činila tato podpora 1 191 410 Kč. Významnou část tvořila Mimořádná individuální účelová dotace Královehradeckého kraje na projekt Bookstart – S knížkou do života²⁴. Nabídku využilo čtyřicet knihoven, pro které bylo nakoupeno celkem 2 500 setů²⁵ v hodnotě 200 000 Kč. Tyto knihovny následně předaly sety rodinám s malými dětmi a budou s nimi pokračovat v další práci dle zásad projektu Bookstart. Královehradecký kraj rovněž poskytl těmto čtyřiceti „bookstartovým“ knihovnám finanční prostředky ve výši 198 000 Kč bez DPH na nákup drobného vybavení dětských koutků (například didaktické pomůcky, hračky, dětský koberec, přebalovací pult, polštáře), dokoupení literatury pro nejmenší čtenáře (leporela apod.) a zároveň literatury pro rodiče (z oblasti psychologie, logopedie apod.). Také Olomoucký kraj významně podpořil knihovny. V dotačních programech v oblasti kultury v Programu na podporu investičních projektů v oblasti kultury si knihovny mohly podat žádost na drobný hmotný majetek (například na obnovu mobiliáře, vybavení dětského koutku...). Tento grant nevyžaduje žádnou spoluúčasť žadatele. Maximální výše dotace pro jednu knihovnu je 30 000 Kč. V roce 2021 získalo takto od kraje podporu 18 knihoven.

Další finanční podpora knihoven z krajských rozpočtů (mimo krajskou dotaci na RF) r. 2021

Kraj	Granty pouze knihovnám	Granty nejen knihovnám	Celkem
PHA	0	0	0
SČ	0	0	0
JČ	0	0	0
PL	0	110 000	110 000
KV	0	0	0
ÚL	0	0	0
LIB	0	0	0
HK	398 000	0	398 000
PA	0	0	0
VYS	0	0	0
JM	0	0	0
OL	0	602 410	602 410
ZL	0	0	0
MS	0	81 000	81 000
Celkem	398 000	793 410	1 191 410

Tabulka 5

Údaje o struktuře čerpání finančních prostředků přidělených z krajských rozpočtů na RF jsou důležitým ukazatelem, jak je dotace vynakládána. Velká pozornost je věnována částkám na platy pracovníků RF a budování výměnného fondu (VF). Od jejich výše se odvíjí i další funkčnost

²⁴ Bookstart – S knížkou do života, dostupné z: <https://www.sknizkoudozivota.cz/>

²⁵ Sety pro nejmenší (0 -3 leté) obsahovaly: leporelo, metodika pro rodiče, seznam literatury, kufík; sety pro tříleté (3-6 let) obsahovaly: pohádková knížka, seznam doporučené literatury, komiksový metodický sešit, časopis Puntík, batůžek;

(kvalita) služeb RF. Ve snaze o šetrné vynakládání krajských dotací jsou stanovovány horní limity, či povinně dosažitelná procenta pro vynakládání prostředků na doplňování VF nebo na mzdy. Procentuální vyjádření těchto dvou stěžejních položek je sledováno již od samého počátku trvání programu RF, viz tabulka č. 6.

Struktura celkových nákladů krajské dotace na RF v % r. 2021

Kraj	Na nákup VF v %	Mzdové náklady v %	Ostatní náklady v %
PHA	6	52	42
SČ	19	53	29
JČ	23	52	25
PL	35	46	20
KV	21	52	27
ÚL	21	51	28
LIB	14	58	28
HK	21	48	31
PA	36	27	37
VYS	13	58	29
JM	21	54	25
OL	20	45	34
ZL	15	54	30
MS	33	44	23
Celkem	23	50	28

Tabulka 6

4.1 Finanční náklady na výměnný fond (VF)

Finančním prostředkům vynakládaným na nákup VF je věnována velká pozornost proto, že půjčování výměnných souborů je jednou z nejvíce žádaných služeb, které RF knihovnám nabízí. Je jedním z hlavních nástrojů při plnění základních cílů RF. Mít kvalitní a aktuální knihovní fond je základem každé dobře fungující knihovny. Knihovny zřizované a/nebo provozované obcemi, pro které je VF budován, tvoří základní infrastrukturu, která uživatelům zajišťuje dostupnost veřejných knihovnických a informačních služeb (dále VKIS).

VF je důležitou součástí knihovních fondů obsluhovaných knihoven. Tvoří podpůrnou část vlastního knihovního fondu a zpravidla zahrnuje nejnovější literaturu, která vhodně doplňuje aktuální fond nebo ho v některých případech nahrazuje²⁶. Proto je nutné jeho nepřetržité doplňování.

Nezanedbatelnou část financování nákupu VF tvoří jiné zdroje, především z prostředků obcí. Kraje by se však neměly zbavovat odpovědnosti za stav VKIS na svém území a zatěžovat obce náklady, které by měly být primárně hrazeny z krajské dotace na výkon RF. Pokud by krajská dotace na výkon RF měla stoupající tendenci, mohlo by být postupně upouštěno od vícezdrojového financování RF, především na VF.

²⁶ Standard pro dobrý knihovní fond. Dostupné také z: https://ipk.nkp.cz/docs/standard-pro-dobry-knihovni-fond/at_download/file

Financování výměnného fondu z hlediska zdrojů (v Kč) r. 2020, 2021

Náklady na nákup VF	r. 2020	r. 2021
Z krajských dotací	31 515 466	33 932 897
Z jiných zdrojů	2 617 343	3 050 284
Z příspěvků obcí	4 966 444	4 674 785
Celkem	39 099 253	41 657 966

Tabulka 7

V roce 2009 byla částka na budování VF z krajských dotací 39 446 042 Kč. Výrazný pokles dotací na výkon RF v letech 2010–2015 se odrazil i na nákupu VF, částka se hodně snížila (2010 = 27 504 597 Kč, 2015 = 28 185 745 Kč, 2018 = 30 381 188 Kč). Krajské a pověřené knihovny hledaly další finanční zdroje na budování VF. Inspirací jim byly fungující systémy v některých regionech jako je Děčín, Ústí nad Orlicí nebo v Karlovarském kraji, kde obce přispívají na nákup výměnných (cirkulujících) fondů řadu let. Na nákupu VF se podílí obce deseti krajů ČR, viz tabulka č. 8. Za posledních pět let je to průměrně 4 803 461 Kč, to je 13 % z celkových nákladů na nákup VF (r. 2016 – 2020). **V roce 2021 bylo na budování VF vynaloženo 41 657 966 Kč, viz tabulka č.7.**

V roce 2021 se částka na doplňování VF z krajských dotací zvýšila oproti roku 2020 o 2 417 431 Kč na 33 932 897 Kč, viz tabulka č. 9. Tím se podařilo dosáhnout stejné výše dotace, jaká byla na budování VF přidělena v roce 2009.

Počet obcí, které přispívají na nákup VF r. 2020, 2021

Kraj	r. 2020	r. 2021
PHA	0	0
SČ	88	99
JČ	17	15
PL	34	33
KV	56	56
ÚL	162	167
LIB	0	0
HK	236	242
PA	289	287
VYS	44	55
JM	0	0
OL	10	9
ZL	0	0
MS	29	29
Celkem	965	992

Tabulka 8

Financování VF v krajích pouze z krajských dotací r. 2020, 2021

Kraj	r. 2020	r. 2021
PHA	520 867	155 002
SČ	2 983 401	2 950 501
JČ	3 537 214	3 742 752
PL	2 629 712	2 601 920
KV	939 616	1 190 416
ÚL	1 607 257	1 991 741
LIB	997 778	965 521
HK	2 078 072	2 090 736
PA	2 369 065	2 337 309
VYS	2 224 638	1 364 857
JM	3 437 541	3 381 456
OL	2 829 321	2 592 250
ZL	1 575 961	1 410 600
MS	3 785 025	7 157 836
Celkem	31 515 466	33 932 897

Tabulka 9

Financování VF pouze z krajských dotací r. 2021 (v Kč)

Kraj	Celkové náklady	Z toho na VF	Na nákup VF v % z celku
PHA	2 524 839	155 002	6%
SČ	15 694 002	2 950 501	19%
JČ	16 000 000	3 742 752	23%
PL	7 500 000	2 601 920	35%
KV	5 567 104	1 190 416	21%
ÚL	9 600 000	1 991 741	21%
LIB	6 922 351	965 521	14%
HK	10 098 600	2 090 736	21%
PA	6 500 000	2 337 309	36%
VYS	10 325 000	1 364 857	13%
JM	16 000 000	3 381 456	21%
OL	12 822 000	2 592 250	20%
ZL	9 156 001	1 410 600	15%
MS	21 699 999	7 157 836	33%
Celkem	150 409 895	33 932 897	23%

Tabulka 10

4.2 Mzdové náklady

Výše mzdových nákladů a na nich závislý počet pracovních úvazků zásadně ovlivňuje výkon (kvalitu) RF. Údaje o mzdových objemech je třeba posoudit zároveň s počtem pracovních úvazků, viz tabulka č. 13 v kapitole 4.2 Personální zajištění.

Od roku 2010 do roku 2014 měla mzdová složka krajské dotace na RF klesající tendenci. Celkem v tomto období mzdové náklady klesly o 4 828 923 Kč (r. 2009 = 54 962 020 Kč, r. 2014 = 50 133 097 Kč). Od roku 2015 došlo k obratu, mzdové náklady se postupně zvyšovaly hlavně v souvislosti se zákonným navýšením tarifních platů státních zaměstnanců v letech 2016, 2017, 2020. V roce 2021 byly celkové mzdové náklady 74 597 063 Kč, to je o 1 127 596 Kč více než v roce 2020, viz tabulka č. 11.

Mzdové náklady z krajské dotace v krajích r. 2020, 2021 (v Kč)

Kraj	r. 2020	r. 2021
PHA	1 282 409	1 321 033
SČ	7 775 388	8 257 598
JČ	8 270 483	8 245 980
PL	3 711 338	3 423 595
KV	2 865 136	2 888 676
ÚL	4 896 765	4 943 755
LIB	4 093 573	3 991 149
HK	4 817 130	4 873 032
PA	1 790 551	1 776 623
VYS	6 140 628	5 983 880
JM	8 615 529	8 629 505
OL	5 620 680	5 813 772
ZL	4 867 633	4 975 516
MS	8 722 225	9 472 949
Celkem	73 469 467	74 597 063

Tabulka 11

5 Podmínky fungování programu regionálních funkcí (RF)

Za koordinaci RF v celé České republice odpovídá Národní knihovna ČR prostřednictvím Knihovnického institutu (KI NK ČR), který jako centrum systému knihoven vykonává koordinační, odborné, informační, analytické, výzkumné, standardizační, metodické a poradenské činnosti. V jejich rámci celostátně metodicky řídí výkon RF a vyhodnocuje jejich plnění.

Tyto aktivity uskutečňuje ve spolupráci se Sdružením knihoven ČR (SDRUK), a to se Sekcí pro regionální funkce²⁷. Koordinace je realizována individuálními konzultacemi, pravidelnými poradami s metodickými pracovníky krajských knihoven, semináři, aktivní účastí pracovníků KI NK ČR na seminářích a dalších vzdělávacích akcích pořádaných v rámci výkonu RF pro obsluhované knihovny a širokým spektrem informací poskytovaných na webové stránce²⁸. V neposlední řadě i zpracováním a zveřejněním celorepublikových výročních zpráv o výkonu RF.

²⁷ Sdružení knihoven ČR – Sekce pro regionální funkce, dostupné z: <https://sdruk.cz/odborne-sekce/>

²⁸ Informace pro knihovny, dostupné z: [IPK - informace pro knihovny \(nkp.cz\)](http://pkp.informace-pro-knihovny.nkp.cz)

Vlastní výkon RF a koordinaci na území krajů realizuje čtrnáct krajských knihoven za pomoci 86 pověřených knihoven. V některých krajích plní krajské knihovny zároveň také funkci pověřené knihovny, celkový počet pověřených knihoven tak činí 95.

5.1 Obsluhované knihovny

Počet obsluhovaných knihoven a poboček v roce 2021 dosáhl počtu 5 900. Mezi roky 2005– 2021 klesl celkový počet obsluhovaných knihoven o 262, viz tabulka č. 12. Důvodem tohoto poklesu bylo ve většině případů rušení dlouhodobě nefunkčních knihoven v nejmenších obcích. Jako důvod zřizovatelé uváděli nezájem ze strany čtenářů (velmi nízká návštěvnost).

Obsluhované knihovny r. 2005, 2020/2021

Kraj	r. 2005	r. 2020	r. 2021	r. 2005/2021
PHA	37	40	40	3
SČ	861	816	801	-60
JČ	677	595	593	-84
PL	505	489	487	-18
KV	127	117	116	-11
ÚL	306	303	300	-6
LIB	223	212	211	-12
HK	394	386	384	-10
PA	422	421	421	-1
VYS	600	596	605	5
JM	710	688	686	-24
OL	508	479	473	-35
ZL	394	384	384	-10
MS	398	402	399	1
Celkem	6 162	5 928	5900	-262

Tabulka 12

5.2 Personální zajištění

Počet všech pracovníků, kteří v roce 2021 zajišťovali služby v rámci RF, činil 223,6 úvazku. V meziročním srovnání jde celkově o mírné navýšení. V dlouhodobém srovnání stále ještě 11 krajů nedosahuje počtu pracovních úvazků z roku 2005, kdy RF přešly do kompetence krajů, viz tabulka č. 13. Například v Ústeckém kraji dlouhodobě dochází ke snižování pracovních úvazků metodiků. Mezi roky 2016 – 2021 došlo ke snížení o 3,4 pracovních úvazků (r. 2016 = 16,98, r. 2021 = 13,58).

Přehled pracovních úvazků v krajích r. 2005, 2020/2021

Kraj	r. 2005	r. 2020	r. 2021	r. 2005/2021
PHA	9,0	2,5	2,5	-6,5
SČ	31,4	22,2	22,5	-8,9
JČ	28,0	22,3	22,3	-5,7
PL	16,0	14,4	14,2	-1,8
KV	8,4	7,0	7,6	-0,8
ÚL	22,6	13,8	13,6	-9,0
LIB	14,3	11,6	11,5	-2,8
HK	17,4	16,3	16,3	-1,1
PA	11,4	8,1	8,1	-3,3
VYS	16,5	17,0	17,0	0,5
JM	30,0	23,3	23,3	-6,7
OL	22,0	20,4	20,2	-1,8
ZL	16,8	17,1	17,2	0,4
MS	25,6	26,5	27,3	1,7
Celkem	269,4	222,9	223,6	-45,8

Tabulka 13

Průměrný počet knihoven, které připadají na jednoho metodika, se v posledních několika letech ustálil na 27. Situace v jednotlivých krajích se ale výrazně liší, viz tabulka č. 14. **Tradičně nejvyšší počet knihoven na 1 metodika je v kraji Středočeském, Vysočina a Pardubickém, což je důsledek drastického snižování rozpočtů v letech 2010–2014 a následném snížení počtu pracovních úvazků na výkon RF.** Ve Středočeském kraji se situace mírně zlepšila díky navýšení pracovních úvazků. Velký počet knihoven na jednoho metodika znamená nadměrné vytížení metodiků, kdy je ohrožena jak kvantita, tak kvalita služeb. Oproti tomu je v Moravskoslezském kraji pracovní úvazek na jednu obsluhovanou knihovnu stanoven v maximální výši 0,083 (mimo lektorskou činnost)²⁹.

V roce 2005 bylo na jednoho metodika v průměru 22 knihoven.

²⁹ <https://www.msk.cz/assets/temata/kultura/zasady-pro-rfk.docx>

Počet knihoven na jednoho metodika r. 2020, 2021

Kraj	r.2020	r. 2021
PHA	16	16
SČ	37	36
JČ	27	27
PL	34	34
KV	17	15
ÚL	22	22
LIB	18	18
HK	24	24
PA	52	52
VYS	35	36
JM	30	29
OL	23	23
ZL	22	22
MS	15	15
∅ ČR	27	26

Tabulka 14

5.3 Doprava v rámci výkonu regionálních funkcí

Regionální funkce jsou činností náročnou na dopravu. Některé služby vyžadují přítomnost metodiků přímo v knihovnách, uskutečňuje se pravidelný rozvoz souborů z VF, metodické návštěvy, podpora kulturních, kreativních a vzdělávacích aktivit atd. Proto jsou mimo standard sledovány a průběžně vyhodnocovány základní údaje, aby výsledky mohly být použity při kalkulacích finančních nákladů, s přihlédnutím ke konkrétním podmínkám v regionech (vzdálenosti, dopravní obslužnost spojená s rozvozem cirkulačních souborů VF apod.). Bez dostatečné frekvence metodických návštěv nelze očekávat větší rozvoj VKIS u obsluhovaných knihoven.

Dopravou je zde míněno užití služebního automobilu při výkonu RF³⁰. Do vykazovaného počtu ujetých km nejsou zahrnuty cesty hromadnou dopravou, která se v regionech také stále využívá. **V roce 2021 se pracovníci vykonávající služby v rámci RF (rozvoz knihovních fondů a materiálu, metodické návštěvy i ve večerních hodinách, doprava knihovníků na vzdělávací akce v místech bez dopravního spojení hromadnou dopravou) dopravili služebním autem do 5 418 knihoven a najeli 277 261 km.** V roce 2020 to bylo 5 304 knihoven a 242 008 km (r. 2019 5 663 knihoven a 316 401 km). V meziročním srovnání se počet navštívených knihoven zvýšil o 114, počet km o 35 253.

6 Plnění výkonu regionálních funkcí

V roce 2019 byl novelizován Metodický pokyn MK ČR k zajištění výkonu RF a jejich koordinaci na území ČR. Standard pro zajištění rovnoměrného výkonu RF v systému knihoven, který je naplňován jednotlivými druhy služeb, byl rozšířen o službu „Podpora vzdělávacích, kulturních

³⁰ Není pravidlo, že každá pověřená knihovna má k dispozici služební auto, některé využívají služeb taxislužby apod.

a komunitních aktivit“. Cílem je transformace knihoven na vzdělávací, kulturní a komunitní centra v obci.

Využívanost jednotlivých služeb poskytovaných v rámci RF ilustruje tabulka č. 15. Vyjadřuje, kolik procent obsluhovaných knihoven využilo v příslušném roce konkrétní službu u své pověřené nebo krajské knihovny.

Tradičně nejvyužívanější služby jsou statistiky knihovnických činností, poradenství a konzultace, které v některých krajích využívají i knihovny jiných sítí, např. školní, muzejní atd., dále potom cirkulace výměnných souborů.

Velkým vývojem prochází služba Servis automatizovaných knihovních systémů. V roce 2009 ji využilo 13 % knihoven a každý rok zájem o tuto službu stoupá. **V roce 2021 už to bylo 43 % knihoven.** Tato skutečnost souvisí s rozšiřováním regionálních automatizovaných knihovních systémů v obecních (neprofesionálních) knihovnách.

Využití nově zavedené služby Praktická podpora vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit v prvních dvou letech nedosáhla vysokého využití nejen pro to, že je ve svých počátcích, ale také proto, že byly knihovny kvůli nemoci Covid-19 několikrát úplně uzavřené nebo omezené jen na absenční půjčování. Celá řada naplánovaných aktivit se tak nemohla uskutečnit.

Využívání jednotlivých služeb v % r. 2020, 2021

Služba	r. 2020	r. 2021
Poradenství	99%	100%
Statistika	97%	97%
Vzdělávání	37%	56%
Porady	23%	24%
Praktická podpora vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit	4%	4%
Revize a aktualizace KF	16%	17%
Nákup KF obcí	15%	15%
Zpracování KF obcí	24%	25%
Cirkulace VF	84%	84%
Servis AKS	41%	43%

Tabulka 15

6.1 Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy, plány, rozbor

Cílem této služby je poskytování odborných konzultací, rad a referencí, včetně metodických návštěv ze všech oblastí souvisejících s poskytováním VKIS. Je velmi účinnou a důležitou službou, která zásadně ovlivňuje úroveň a dostupnost služeb v knihovnách. Je účinným nástrojem k prosazování cílů střednědobých i dlouhodobých plánů krajských a pověřených knihoven. Jejich hlavní náplní je praktická pomoc při řešení odborných problémů (především knihovnam malých obcí). Z osmi standardizovaných služeb je jednou z nejvyhledávanějších. O konzultace projevují zájem všechny typy základních knihoven. Od obecních s „dobrovolným“ knihovníkem přes profesionální až po knihovny s odborným zaměřením a mnohdy také knihovny jiných sítí (školní, muzejní atd.). Počet konzultací je i projevem

nezastupitelnosti RF v regionech a projevem důvěry knihovníků a provozovatelů obsluhovaných knihoven k metodikům a jejich práci. Vedle širokého spektra běžných odborných dotazů ovlivňují výsledky i témata úkolů souvisejících s aktuálními celorepublikovými trendy a cíli (Konceptce rozvoje knihoven ČR na léta 2021–2027 s výhledem do roku 2030)³¹.

Poradenská a konzultační činnost se od roku 2020 výrazně proměnila, kromě standardně využívané telefonní a mailové, přibyla online komunikace prostřednictvím různých videokonferenčních nástrojů.

Tradičně mezi nejčastější témata konzultací patří: automatizace knihoven, statistické vykazování výkonů knihoven, příprava žádostí o dotace, podpora kulturních a komunitních akcí, modernizace interiérů knihoven a umístění knihoven, půjčování e-knih a audioknih, jednání s obcemi – vícezdrojové financování VF, webové stránky knihoven a sociální sítě. V letech 2020 - 2021 byly konzultace často zaměřeny na způsob zajištění služeb v době pandemie (karanténa knih, dodržování hygienických nařízeních, bezkontaktní půjčování...).

Počty konzultací se za posledních několik let stále zvyšují (r. 2015 = 18 786). **V roce 2021 bylo uskutečněno 22 697 konzultací, to je v meziročním srovnání navýšení o 251,** viz tabulka č. 16.

Rozdíly v počtu konzultací v jednotlivých krajích jsou v meziročním srovnání zanedbatelné.

Počet konzultací v krajích r. 2020, 2021

Kraj	r. 2020	r. 2021	r. 2020/2021
PHA	320	355	35
SČ	1 566	1 443	-123
JČ	3 113	2 939	-174
PL	976	1 084	108
KV	508	384	-124
ÚL	1 389	1 430	41
LIB	704	737	33
HK	2 005	1 873	-132
PA	2 303	2 725	422
VYS	1 507	1 573	66
JM	2 231	1 997	-234
OL	2 574	2 776	202
ZL	1 877	1 996	119
MS	1 373	1 385	12
Celkem	22 446	22 697	251

Tabulka 16

³¹ Konceptce rozvoje knihoven v ČR, dostupné z: <https://ipk.nkp.cz/docs/konceptce-rozvoje-2021-2027/konceptce-rozvoje-knihoven-2021-2027>

Počet konzultací na jednu obsluhovanou knihovnu r. 2020, 2021

Kraj	r. 2020	r. 2021
PHA	8,0	8,9
SČ	1,9	1,8
JČ	5,2	5,0
PL	2,0	2,2
KV	4,3	3,3
ÚL	4,6	4,8
LIB	3,3	3,5
HK	5,2	4,9
PA	5,5	6,5
VYS	2,5	2,6
JM	3,2	2,9
OL	5,4	5,9
ZL	4,9	5,2
MS	3,4	3,5
∅ ČR	4,3	4,3

Tabulka 17

Metodické návštěvy

Metodický pokyn pro výkon RF doporučuje vykonat metodickou návštěvu v každé obsluhované knihovně 1–2x ročně. Osobní přítomnost metodika přímo v knihovně je velmi důležitá pro zjištění skutečného stavu a možné následné pomoci. Výraznější pokles počtu metodických návštěv v roce 2020, o 2 291 méně než v roce 2019, byl způsoben celostátním uzavřením knihoven. V roce 2021 došlo k nárůstu počtu metodických návštěv, konkrétně o 456 ve srovnání s rokem 2020, viz tabulka č. 18. Z celostátního pohledu byl standard naplněn, ale ve dvou krajích se ho nepodařilo dosáhnout. Některé kraje jsou dlouhodobě na spodní hranici tohoto doporučení, viz tabulka č. 19. Hlavním důvodem je vysoký počet knihoven na jednoho metodika, viz tabulka č. 14 (kapitola 4.2 Personální zajištění).

V roce 2021 bylo uskutečněno 8 274 metodických návštěv, to je ve srovnání s rokem 2020 nárůst o 5 %.

Metodické návštěvy v krajích r. 2020, 2021

Kraj	r. 2020	r. 2021
PHA	42	43
SČ	563	516
JČ	948	1 101
PL	872	897
KV	335	319
ÚL	391	341
LIB	450	531
HK	545	640
PA	411	436
VYS	1 007	1 156
JM	616	544
OL	691	676
ZL	539	681
MS	408	393
Celkem	7 818	8 274

Tabulka 18

Počet metodických návštěv na jednu obsluhovanou knihovnu r. 2020, 2021

Kraj	r. 2020	r. 2021
PHA	1,1	1,1
SČ	0,7	0,6
JČ	1,6	1,9
PL	1,8	1,8
KV	2,9	2,8
ÚL	1,3	1,1
LIB	2,1	2,5
HK	1,4	1,7
PA	1,0	1,0
VYS	1,7	1,9
JM	0,9	0,8
OL	1,4	1,4
ZL	1,4	1,8
MS	1,0	1,0
Ø ČR	1,4	1,6

Tabulka 19

Konzultace a metodické návštěvy v krajích – výkonové ukazatele r. 2021

Kraj	Počet obs. knihoven	Konzultace/ 1 obs. knihovna	Met. návštěva/1 obs. knihovna
PHA	40	8,9	1,1
SČ	801	1,8	0,6
JČ	593	5,0	1,9
PL	487	2,2	1,8
KV	116	3,3	2,8
ÚL	300	4,8	1,1
LIB	211	3,5	2,5
HK	384	4,9	1,7
PA	421	6,5	1,0
VYS	605	2,6	1,9
JM	686	2,9	0,8
OL	473	5,9	1,4
ZL	384	5,2	1,8
MS	399	3,5	1,0
∅ ČR	5900	4,3	1,6

Tabulka 20

Konzultace a metodické návštěvy r. 2020, 2021

Počet	r. 2020	r. 2021	2020/2021
Konzultace	22 446	22 697	251
Metodické návštěvy	7 818	8 274	456
Celkem	30 264	30 971	707

Tabulka 21

6.2 Statistika knihovnických činností

Metodická i praktická pomoc obsluhovaným knihovnám v kraji při zpracování statistických výkazů, sběr dat ze zpravodajských jednotek (základních knihoven), kontrola dat a jejich zpracování (uložení, sumarizace, analýza a další vyhodnocení), využívání výsledků.

Počátkem každého roku je prováděn sběr statistických údajů v knihovnách za uplynulý rok na základě zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě. Provádí ho krajské a pověřené knihovny, které získaná data vkládají do elektronické databáze Národního poradenského střediska pro kulturu (NIPOS). Velkou výhodou mají kraje, které využívají program STAT-EXCEL vytvořený SVK Hradec Králové, který umožňuje jednorázový import údajů za každou vykazující jednotku. Pro tyto knihovny to znamená zjednodušení administrativní práce a navíc možnost kontroly a odstranění chyb.

Krajské i pověřené knihovny se každoročně snaží vysvětlovat důvody co nejpřesnější evidence výkonů knihoven prostřednictvím statistických výkazů. Seznamují knihovny i s tím, jak shromážděné údaje využít k dalšímu hodnocení a plánování vlastního rozvoje. Většina krajských knihoven zpracovává také krajské statistické sumáře, sleduje plnění indikátorů

Standardu VKIS³². Mnohé pověřené knihovny s výsledky pravidelně seznamují jak knihovníky, tak provozovatele obsluhovaných knihoven.

Dalším neméně důležitým nástrojem při zjišťování výkonů knihoven je Benchmarking knihoven³³, metoda vzájemného srovnávání výkonu a činnosti knihoven, která umožňuje zjišťování nejlepších výsledků a jejich uplatnění ve vlastní činnosti knihovny.

V roce 2021 byla pomoc se statistickým výkazem poskytnuta **5 749 knihovnám** a jejich zřizovatelům. Zpracováno bylo celkem **6 295** statistických výkazů.

Sběr statistických údajů r. 2021

Kraj	Počet obslužených knihoven	Počet zpracov. Statistických výkazů	Počet zprac. výkazů/1 metodik
PHA	40	40	16
SČ	789	759	34
JČ	593	1 196	54
PL	487	585	41
KV	113	115	15
ÚL	287	296	22
LIB	211	219	19
HK	364	380	23
PA	424	424	52
VYS	576	576	34
JM	685	690	30
OL	473	380	19
ZL	390	325	19
MS	317	310	11
Celkem	5 749	6 295	ø28

Tabulka 22

6.3 Vzdělávání knihovníků, semináře, porady

Cílem je zajištění celoživotního vzdělávání knihovníků a jejich informovanosti o aktuálním vývoji oboru jako podmínky dalšího rozvoje, vzájemné spolupráce a koordinace knihoven.

Jedním ze základních předpokladů, aby knihovna dobře plnila svou funkci (úroveň služeb), je kvalifikovaný knihovník. „Pracovníci knihoven musí být kvalifikovanými specialisty, kteří jsou schopni podporovat své uživatele. Všechny uvedené faktory kladou značný důraz na organizaci i náplň nejen formálního, ale i celoživotního vzdělávání pracovníků“. Metodický pokyn MK ČR k vymezení standardu VKIS³⁴ doporučuje, aby bylo dalšímu odbornému vzdělávání ročně na jednoho pracovníka profesionální knihovny věnováno minimálně 48 pracovních hodin. Pracovníci působící v knihovnách s pracovním úvazkem menším než 15 hodin týdně

³² Metodický pokyn MK ČR k vymezení standardu VKIS, dostupné z: <https://bit.ly/3uMEToh>

³³ Benchmarking knihoven, dostupné z: https://www.snk.sk/images/snk/casopis_kniznica/2013/marec/03.pdf

³⁴ Metodický pokyn MK ČR k vymezení standardu VKIS, dostupné z: <https://bit.ly/2UrobKE>

(neprofesionální knihovny) absolvují další odborné vzdělávání ročně v rozsahu nejméně 8 pracovních hodin.

Vzdělávání poskytují krajské a pověřené knihovny formou seminářů, workshopů, přednášek, školení, porad a podobně. Krajské a některé větší městské knihovny jsou v tomto směru vybaveny vzdělávacími centry, kde jsou schopny organizovat celou řadu akcí pro obsluhované knihovny svého kraje. V menší míře pořádají vzdělávací akce také pověřené knihovny. Nabídka vzdělávání krajských a pověřených knihoven by měla reflektovat Standard VKIS a platnou koncepci rozvoje knihoven v ČR.

Přesto, že první čtvrtletí roku 2021 bylo pro činnost knihoven velmi složité, hygienická opatření dovozovala pouze bezkontaktní půjčování, pro vzdělávání knihovníků byl mnohem příznivější než rok 2020, viz tabulka č. 24. Zejména proto, že se knihovny naučily připravovat vzdělávací akce v online prostředí a vybavily se i nezbytnou funkční technikou. I když rok 2021 nedosáhl hodnot z roku 2019 (obdobím před covid-19), nárůst všech ukazatelů v oblasti vzdělávání byl značný. Parametr „počet všech účastníků vzdělávacích akcí“ byl dokonce o 15 % vyšší než v roce 2019, viz tabulka č. 23.

Výsledky vzdělávání r. 2019, 2021

ROK	r. 2019	r. 2021	r. 2019 /2021 %
počet obsl. knihoven	3 537	3 329	-6 %
počet všech vzdělávacích akcí	1 611	1 105	-31 %
počet vzd. akcí v rámci RF	557	426	-24 %
počet akcí na podporu vzd., kult. a komunitních aktivit	0 ³⁵	107	100 %
počet všech účastníků	12 569	14 500	15 %
počet účastníků vzd. akcí v rámci RF	8 361	5 889	-30 %
počet účastníků akcí na podporu vzd., kult. a komunitních aktivit	0 ³⁶	1 274	100 %
počet všech vyučovacích hodin	6 635	6 532	-2 %
počet vyučovacích hodin v rámci RF	2 455	1 523	-38 %
počet vyučovacích hodin na podporu vzd., kult. a komunitních aktivit	0 ³⁷	362	100 %

Tabulka 23

³⁵ Parametr je sledován až od roku 2020.

³⁶ Parametr je sledován až od roku 2020.

³⁷ Parametr je sledován až od roku 2020.

Výsledky vzdělávání r. 2020, 2021

ROK	r. 2020	r. 2021	r. 2020/2021	r. 2020/2021 %
počet obsl. knihoven	2 181	3 329	1 148	56%
počet všech vzdělávacích akcí	917	1 105	188	21%
počet vzd. akcí v rámci RF	299	426	127	43%
počet akcí na podporu vzd., kult. a komunitních aktivit	72	107	35	49%
počet všech účastníků	9 152	14 500	5 348	58%
počet účastníků vzd. akcí v rámci RF	3 929	5 889	1 960	50%
počet účastníků akcí na podporu vzd., kult. a komunitních aktivit	957	1 274	317	33%
počet všech vyučovacích hodin	5 193	6 532	1 339	26%
počet vyučovacích hodin v rámci RF	1 042	1 523	481	46%
počet vyučovacích hodin na podporu vzd., kult. a komunitních aktivit	250	362	112	45%

Tabulka 24

Tabulka č. 24 ukazuje celkové počty vzdělávacích akcí i počty účastníků. Zvláště jsou evidovány vzdělávací akce v rámci RF, kterých v roce 2021 bylo 426 v rozsahu 1 523 vyučovacích hodin a 5 889 účastníků. Meziroční nárůst byl výrazný. Akce pořádané v rámci RF vzrostly o 43 %, počet účastníků o 50 %, počet vyučovacích hodin o 46 %.

Vzdělávací akce v krajích v rámci RF 2020, 2021

Kraj	Akce r. 2020	Akce r. 2021	Akce 2020/2021 %	Účastníci r. 2020	Účastníci r. 2021	Účastníci r. 2020/2021 %
PHA	17	35	106%	165	134	-19%
SČ	17	31	82%	260	918	253%
JČ	42	58	38%	138	175	27%
PL	32	39	22%	395	480	22%
KV	4	2	-50%	79	58	-27%
ÚL	28	37	32%	219	264	21%
LIB	5	10	100%	98	64	-35%
HK	12	24	100%	273	463	70%
PA	16	16	0%	279	246	-12%
VYS	22	25	14%	366	334	-9%
JM	37	67	81%	488	932	91%
OL	17	22	29%	239	434	82%
ZL	19	26	37%	437	759	74%
MS	31	34	10%	494	628	27%
ø ČR	21	30	43%	3930	5889	50%

Tabulka 25

Statistika uskutečněných vzdělávacích akcí v rámci RF v jednotlivých krajích ukazuje výrazný nárůst téměř ve všech krajích. Výjimkou je jen Karlovarský kraj, kde se uskutečnilo méně akcí než v roce 2020. V počtu účastníků vykazuje nárůst 9 krajů, nejvíce o 253 % Středočeský kraj.

Vzdělávací akce na podporu vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit v krajích r. 2021

Kraj	Počet akcí	Počet účastníků	Počet vyučovacích hodin
PHA	10	61	30
SČ	1	37	2
JČ	5	68	33
PL	9	112	20
KV	0	0	0
ÚL	10	92	26
LIB	5	8	12
HK	8	84	18
PA	8	101	38
VYS	11	146	50
JM	26	318	83,5
OL	5	98	22
ZL	0	0	0
MS	9	149	27
Celkem	107	1274	361,5

Tabulka 26

V rámci vzdělávacích akcí na podporu vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit nabídla krajská vzdělávací centra knihovnám například náslechy besed v dětských odděleních pověřených knihoven. Městská knihovna v Praze připravila několik inspiračních setkání zaměřených na práci s místními komunitami i různými cílovými skupinami.

Vzdělávání knihovníků - % obslužených knihoven r. 2020, 2021

Kraj	% obslužených knihoven r.2020	% obslužených knihoven r.2021
PHA	88%	80%
SČ	25%	94%
JČ	18%	25%
PL	53%	53%
KV	22%	25%
ÚL	99%	92%
LIB	32%	36%
HK	22%	28%
PA	36%	30%
VYS	18%	31%
JM	45%	56%
OL	22%	41%
ZL	65%	147%
MS	42%	49%
∅ ČR	42%	56%

Tabulka 27

Oblast vzdělávání prošla v posledních dvou letech, v důsledku pandemie nemoci covid-19, zásadní proměnou. Celá řada akcí byla a v budoucích letech určitě bude organizována nejen prezenční, ale také online nebo hybridní formou (zájemci mají možnost účastnit se jedné konkrétní akce buď prezenčně nebo online). Knihovny pořádající vzdělávací akce, tak mnohdy zpřístupnily akce i pro jiné než jen své obsluhované knihovny. Například Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně tak pohledem statistiky obslužila 147 % knihoven (ve svém regionu obsluhuje 384 knihoven). Na jimi pořádané online akce se hlásily knihovny z celé ČR, například celostátní konference *Elektronické služby knihoven* (150 knihoven z celé ČR), *Nekvalita v dětské literatuře* (50 knihoven z celé ČR). V kraji Hlavní město Praha probíhalo vzdělávání v roce 2021, z důvodu hygienických opatření, převážně v online prostoru. I ostatní kraje se přizpůsobovaly konkrétní situaci. Většinu akcí plánovaly tak, aby je bylo možné uskutečnit v prezenční i online formě.

V roce 2021 využilo služby vzdělávání pracovníků knihoven 56 % ze všech obsluhovaných knihoven, to je meziročně o 14 % více než v roce 2020, viz tabulka č. 28.

Vzdělávání v krajích r. 2021

Kraj	Počet obslužených knihoven	Počet vzdělávacích akcí	Počet akcí v rámci RF	Počet všech účastníků	Počet účastníků v rámci RF	Počet všech vyučovacích hodin	Počet vyučovacích hodin v rámci RF
PHA	32	355	35	4 698	134	1 474	128
SČ	751	46	31	1 173	918	171	113
JČ	149	68	58	359	175	163	115
PL	256	43	39	493	480	133	115
KV	29	13	2	191	58	75	27
ÚL	276	137	37	826	264	269	112,5
LIB	76	21	10	184	64	75	22
HK	106	59	24	857	463	191	86,5
PA	127	17	16	248	246	58	55
VYS	189	25	25	334	334	103	103
JM	384	104	67	1219	932	1 101,5	367,5
OL	194	22	22	467	434	63,5	64
ZL	564	41	26	1600	759	163	85
MS	196	154	34	1851	628	2492	129,5
Celkem	3 329	1 105	426	14 500	5 889	6 532	1 523

Tabulka 28

Vzdělávání je nutné posuzovat nejen počtem vykázaných akcí, ale i v souvislosti s dalšími údaji, např. s průměrným počtem účastníků na jedné akci (zájem knihovníků), nebo s průměrnou délkou trvání jedné akce (počtu vyučovacích hodin). Hodnocení posledních let naznačuje, že možnou cestou je pořádání menšího počtu akcí s delší dobou trvání (v hodinách). Při dobré volbě témat je akce nejen dostatečně navštívena ale zároveň může být i ekonomicky výhodná.

Ukazatelé vzdělávání v krajích v rámci RF r. 2021

Kraj	Počet účastníků/1 akce	Počet vyučovacích hodin/1 akce
PHA	4	4
SČ	30	4
JČ	3	2
PL	12	3
KV	29	14
ÚL	7	3
LIB	6	2
HK	19	4
PA	15	3
VYS	13	4
JM	14	5
OL	20	3
ZL	29	3
MS	18	4
∅ ČR	14	4

Tabulka 29

Z celkového počtu uspořádaných vzdělávacích akcí v krajských a pověřených knihovnách v roce 2021 bylo 39 % akcí realizováno v rámci RF, v roce 2020 to bylo 33 %. Krajské knihovny zaměřují své vzdělávací aktivity na široké spektrum typů a druhů knihoven, resp. knihovníků. Pověřené knihovny vzdělávají většinou knihovníky obecních knihoven a menších profesionalizovaných knihoven. Některé formy vzdělávání, jako například novinky v AKS zařazují krajské i pověřené knihovny spíše do programů porad jako krátký vzdělávací blok.

Porady

Metodický pokyn pro výkon RF doporučuje periodicitu porad takto: 2x ročně porady ředitelů/pracovníků pověřených knihoven, 1x ročně porady knihovníků profesionálních obsluhovaných knihoven, 1x ročně porady, příp. semináře knihovníků neprofesionálních obsluhovaných knihoven. Porady jsou prostředkem koordinace, informování a vzájemné výměny názorů a poznatků (příkladů dobré praxe). V mnohých regionech jsou porady spojovány se vzděláváním, to se týká především obecních (neprofesionálních) knihoven.

Porady r. 2020, 2021

Rok	r. 2020	r. 2021	r. 2020/2021
Počet obslužených knihoven	1 369	1 436	67
Počet porad	197	275	78
Počet účastníků	2 434	3 361	927
∅ počet účastníků/1 porada	12	12	0

Tabulka 30

Statistiky posledních let ukazují, že počet porad i jejich účastníků je ustálený. Mezi lety 2015– 2019 uspořádal každý kraj v průměru 26 porad. Je pravděpodobné, že počty porad pro obsluhované a pověřené knihovny se ustálily díky standardizaci, uvedené v Metodickém pokynu pro výkon RF, která byla diskutována se všemi knihovnami zapojenými do výkonu RF a je tedy vyhovující pro všechny kraje ČR. V letech 2020 – 2021, zasažených pandemií nemoci covid-19, byl průměrný počet porad v krajích: rok 2020 = 13, rok 2021 = 19.

Rok 2021 byl ještě, hlavně ve své první polovině, výrazně omezen proti pandemickými opatřeními. Přesto se podařilo zrealizovat celkem 275 porad, to je o 78 více než v roce 2020. Navýšení počtu uskutečněných porad bylo možné jejich přenesením do online formy. Virtuální prostor si osvojily nejen knihovny krajské a pověřené, ale také část knihoven obsluhovaných. Tím se výrazně zjednodušila a zrychlila komunikace. Počet účastníků na poradách se navýšil o 927. **Celkem se porad účastnilo 3 361 knihovníků**, viz tabulka č. 30. Průměrný počet účastníků na jednu poradou zůstává v posledních letech neměnný, a to 12 osob.

Porady v krajích r. 2021

Kraj	Počet obsl. knihoven	Počet porad	Počet účastníků celkem (v kraji)	Ø počet účastníků/1 porada
PHA	34	3	57	19
SČ	87	6	141	24
JČ	72	16	160	10
PL	229	27	302	11
KV	24	5	44	9
ÚL	49	13	127	10
LIB	23	7	67	10
HK	134	34	379	11
PA	16	20	214	11
VYS	94	14	185	13
JM	248	44	608	14
OL	182	30	268	9
ZL	69	21	271	13
MS	175	35	538	15
Celkem	1436	275	3361	12

Tabulka 31

Obecně mají pověřené knihovny obtíže s účastí na poradách u knihovníků obecních (neprofesionálních) knihoven. Jedním z důvodů je pravděpodobně čas konání porady v dopoledních hodinách, kdy se pracovníci malých knihoven nemohou uvolnit ze zaměstnání. **Problém s účastí je i u malých profesionálních knihoven s jedním pracovníkem, kde neexistuje zastupitelnost.**

Od podzimu 2020 řada krajských a pověřených knihoven přesunula porady do virtuálního prostoru. Účast knihoven na poradách v roce 2021 se oproti roku 2020 navýšila zejména proto, že se část knihovníků obsluhovaných knihoven naučila pracovat s online komunikačními

nástroji a do knihovny pořídili nezbytnou techniku. **Organizování porad v online prostředí by mohlo pomoci odstranit problém s účastí malých profesionálních knihoven, kde není zastupitelnost.**

6.3.1 Vzdělávání metodiků pověřených knihoven

Metodici PK mají možnost vzdělávat se v rámci akcí připravovaných pro knihovníky obecně, ale také na dvoudenním workshopu zaměřeném speciálně na práci metodiků v knihovnách pověřených výkonem regionálních funkcí, který od roku 2014³⁸ (kromě roku 2020, kdy vládní opatření spojené s nemocí covid-19 neumožnily seminář uskutečnit) organizuje SKIP Sekce pro veřejné knihovny ve spolupráci metodiky krajských knihoven. V roce 2021 se workshop konal v Městské knihovně v Písku³⁹. Stěžejním tématem bylo „Metodik online“. Program nabídl metodikům PK například tyto příspěvky: Služby knihoven v době pandemie v JM kraji; Jaký nástroj na videokonferenci je pro vás ten pravý?; Starostové jako partneři knihoven; Jak postavit dobrou knihovnu. O seminář je tradičně velký zájem. Program vždy reflektuje aktuální potřeby metodiků a umožňuje i neformální setkání a výměnu zkušeností.

6.4 Podpora vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit.

Na konci roku 2019 byl schválen aktualizovaný Metodický pokyn Ministerstva kultury k zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven a jejich koordinaci na území České republiky⁴⁰, ve kterém je definována nová služba „Metodická podpora vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit.“ Cílem služby je podpora transformace knihoven na informační, vzdělávací, kulturní a komunitní centra obcí. Měla by zahrnovat metodickou i praktickou pomoc při přípravě akcí v rámci rozvoje společenského a kulturního života v obci, ukázky moderních vzdělávacích aktivit nebo prezentaci příkladů dobré praxe v pověřené knihovně.

Souběžně s Metodickým pokynem pro výkon RF byl aktualizován také *Standard pro dobrou knihovnu*⁴¹, ve kterém kromě aktualizace stávajících standardů (provozní doba knihovny, počty počítačů a studijních míst, knihovní fond atd.) přibyl standard „Vzdělávací, kulturní a komunitní aktivity knihoven“. Standard stanovuje doporučený počet akcí za rok podle velikosti knihovny. Vzdělávací, kulturní a další komunitní aktivity se stávají nedílnou součástí činnosti knihoven, rozvíjejí společenské a kulturní zázemí obyvatel obce a zároveň pomáhají posilovat postavení knihoven v místní komunitě. Existuje však mnoho knihoven, které z různých důvodů tyto služby nenabízí. Proto byla souběžně ustanovena nová služba poskytovaná v rámci RF, jejímž cílem je nabídnout knihovnám pomoc při realizaci těchto akcí.

Na jednání SDRUK Sekce pro RF bylo dohodnuto, že samotná služba bude rozdělena do dvou základních částí, a to na pomoc praktickou a metodickou. Praktickou pomocí se rozumí pomoc

³⁸ Místa konání jednotlivých ročníků: rok 2014 - Knihovna Karla Dvořáčka Vyškov, rok 2015 – Městská knihovna Děčín, rok 2016 – Městská knihovna Kutná Hora, rok 2017 – Knihovna města Olomouce, rok 2018 – Krajská vědecká knihovna v Liberci, rok 2019 – Knihovna františka Bartoše v Zlíně, rok 2021 – Městská knihovna Písek

³⁹ VII. Workshop pro metodiky, dostupné z: <https://workshop-pro-metodiky-7.webnode.cz/>

⁴⁰ Metodický pokyn MK ČR k zajištění výkonu RF (2019), dostupné z: <https://bit.ly/3dQzROO>

⁴¹ Metodický pokyn MK ČR k vymezení standardu VKIS (2019), dostupné z: <https://bit.ly/2UrobKE>

konkrétní knihovně při organizaci konkrétní akce. Například pomoc s propagací (příprava letáků (plakátů), upozornění na akci do okolních knihoven...), poskytnutí lektora, účast metodika při realizaci akce, aj. Metodickou pomocí se rozumí například náslechy knihovníků při akcích v krajských nebo pověřených knihovnách, doporučování vhodných způsobů práce s různými sociálními i věkovými skupinami (sdílení příkladů dobré praxe), praktické semináře, vzdělávání, metodické návštěvy, konzultace.

Praktická podpora vzdělávacích, kulturních a komunitních aktivit r. 2020, 2021

Kraj	Počet obsl. knihoven	r. 2020/2021	Počet akcí	r. 2020/2021
PHA	7	+5	10	+7
SČ	0	0	0	0
JČ	3	-5	6	-2
PL	10	+9	14	+13
KV	0	0	0	0
ÚL	62	+50	69	+26
LIB	3	+3	3	+3
HK	8	-102	10	-8
PA	1	+1	1	+1
VYS	9	-26	9	-47
JM	80	+46	83	+53
OL	14	+12	22	+20
ZL	12	+12	12	+12
MS	48	+48	84	+84
Celkem	257		323	

Tabulka 32

První dva roky poskytování této služby (2020 – 2021) byly velmi poznamenány pandemií koronaviru a následnými hygienickými opatřeními. Přesto krajské a pověřené knihovny, výjimkou Středočeského a Karlovarského kraje, v rámci svých velmi omezených možností knihovnám ve svých regionech službu poskytovaly. **V roce 2021 byla poskytnuta praktická pomoc 257 knihovnám při 323 aktivitách** (rok 2020 = 253 knihoven a 161 aktivit), viz tabulka č. 32.

V Královehradeckém kraji v roce 2020 pověřená knihovna Hradec Králové z důvodu pandemie zvolila náhradní plnění indikátoru praktické pomoci. Na webové stránce v sekci Pro knihovny vybudovala nový oddíl Mozková mozaika⁴², který adresně doporučila všem svým obsluhovaným knihovnám. Proto jsou statistická data v meziročním porovnání hodně rozdílná.

⁴² Mozková mozaika; dostupné z: <https://www.knihovnahk.cz/pro-knihovniky/sluzby/momo-aneb-mozkova-mozaika>

Příklady dobré praxe z některých krajů:

Kraj Hlavní město Praha: Městská knihovna v Praze nabízí již několik let obsluhovaným knihovnám možnost bezplatného využití autorů a lektorů kulturních pořadů a besed pro veřejnost. V roce 2021 bylo takto realizováno v sedmi knihovnách deset besed (např. Pasování prvňáčků s Lenkou Rožnovskou, Jiří Chlum – cestopisné přednášky Banát, Zanzibar, divadlo Puk – představení pro děti).

Zlínský kraj: Praktickou podporu vynakládaly především pověřené knihovny MVK Vsetín a Městská knihovna v Rožnově p. Radhoštěm. Pomáhaly při akcích jako Pasování prvňáčků na čtenáře a mediální vzdělávání.

Jihomoravský kraj: Projekt Jižní Morava čte se zaměřuje na pořádání autorských čtení, literárních besed a workshopů, tvoří také platformu pro mezigenerační setkávání. V zapojených knihovnách probíhaly různé aktivity, např. výstavy, soutěže, workshopy, tvořivé dílničky aj. Knihovny v regionu Blansko se zapojily do projektu Celé Česko čte dětem. Pověřená knihovna Blansko připravila v roce 2020 – 2021 pro obsluhované knihovny projekt na podporu čtenářství „Putování za psím hrdinou“ a Boskovická knihovna vytvořila čtenářskou hru „Psí rok“.⁴³ Knihovna Karla Dvořáčka ve Vyškově vyhlásila pro knihovny regionu „Čtenářskou výzvu“ ve variantách pro dospělé a mládež. Další akcí byla „Pohádková stezka“, kterou mohli knihovníci rozmístit po obci (k dispozici byli i pracovní listy). Po dobrých zkušenostech z předchozích let nabídla pověřená knihovna ve Vyškově „Aktivizační program ke čtenářské gramotnosti“, do kterého se přihlásilo deset knihoven. Náklady byly hrazeny z rozpočtu na RF. Znojmo pro svůj region připravilo „Festival knihoven“ podporovaný z dotace Knihovna 21. století. V šesti zapojených knihovnách se v týdnu od 13.-17.9. 2021 uskutečnily různé besedy, přednášky, workshopy kreativní dílničky pro děti i dospělé.

6.5 Tvorba výměnných knihovních fondů, jejich cirkulace a distribuce, správa, revize a aktualizace

Poskytování výměnných souborů je velmi žádaná služba v rámci RF. Výměnné soubory tvoří podpůrnou část základních fondů obsluhovaných knihoven. Budují je krajské a pověřené knihovny. Finančně jsou zajišťovány především z krajských dotací na výkon RF. Dalším podstatným finančním zdrojem jsou, ve většině krajů, příspěvky samotných obcí viz tabulka č. 7 (v kapitole 3.1 Finanční náklady na výměnný fond). Vlastnictví nakoupených dokumentů je smluvně ošetřeno. Přispívají i pověřené a krajské knihovny ze svých rozpočtů a využívají se i jiné zdroje.

Budování VF je nezbytným prostředkem ke zkvalitňování dostupnosti dokumentů a informací v nich obsažených a ke stírání rozdílů v kvalitě služeb knihoven ve městech a v malých obcích. Výměnné soubory využívají nejen knihovny, které nemají dostatek finančních prostředků na doplňování svých vlastních fondů, ale také knihovny, které nové dokumenty pravidelně kupují, ale není pro ně hospodárné, doplňovat je v takové šíři, jakou zajišťují cirkulující soubory z VF.

⁴³ Psí rok – čtenářská hra; dostupné z: <https://www.kulturaboskovice.cz/knihovna/knihovna/aktuality/psi-rok-celorocni-ctenarska-hra>

Budování výměnného fondu (VF)

Budování VF je stěžejní služba, která je nejen velmi využívaná, ale také ekonomicky velmi výhodná. Tím, že výměnný fond cirkuluje po knihovnách, je jeho budování a využívání efektivní. Vývoj finančního zajištění pro budování VF je popsán v kapitole 3.1 Finanční náklady na výměnný fond, tabulky č. 7-10.

K 31. 12. 2021 dosáhl VF v rámci celé ČR objemu 3 818 057 dokumentů. Krajské i pověřené knihovny dbají o kvalitu VF i o uspokojení zájmu knihoven o novinky v cirkulačních souborech. Stále častěji se soustřeďují nejen na knihy, ale také na další druhy dokumentů, o které je velký zájem (časopisy, CD, audioknihy, společenské hry). VF je nedílnou součástí poskytovaných služeb v rámci RF. Díky jeho nepřetržitému doplňování, mohou obsluhované knihovny nabídnout svým čtenářům široké spektrum aktuálních dokumentů, bez ohledu na výši finančních prostředků na budování vlastního fondu.

Budování výměnného fondu r. 2021

Rok	r. 2020	r. 2021
Z krajské dotace na RF	143 721	140 575
Z prostředků obcí	24 651	22 272
Z jiných zdrojů	3 074	2 741
Roční přírůstek VF	175 950	173 641
Stav VF k 31.12. 2020	3 790 114	3 818 057

Tabulka 33

Od roku 2015, kdy přírůstek činil 198 821 knihovních jednotek mají roční přírůstky sestupnou tendenci. **V roce 2021 roční přírůstek činil 173 641 knihovních jednotek**, to je o 2 309 méně než v roce 2020, viz tabulka č. 33. Ve srovnání s rokem 2015 je to o 25 180 méně.

Stav VF k 31.12.2021, přírůstek (v knih. jednotkách) podle původu finančních prostředků

Kraj	Stav VF	Roční přírůstek VF	Z krajské dotace	Z prostředků obcí	Z jiných zdrojů
PHA	14 027	773	773	0	0
SČ	312 685	16 189	14 584	1 605	0
JČ	346 797	11 820	11 623	178	19
PL	356 127	12 928	10 638	1 826	464
KV	172 444	7 191	4 985	2 206	0
ÚL	233 730	12 000	8 478	2 626	880
LIB	106 869	4 508	4 374	0	0
HK	344 310	15 706	9 540	5 939	227
PA	528 030	14 671	10 360	3 641	670
VYS	342 848	7 763	6 929	550	0
JM	289 416	15 323	15 042	0	182
OL	224 638	12 446	11 569	774	206
ZL	167 723	8 462	6 461	0	0
MS	378 413	33 861	25 219	2 927	93
Celkem	3 818 057	173 641	140 575	22 272	2 741

Tabulka 34

Počty přírůstků knihovních jednotek podle původu finančních prostředků přehledně ukazuje tabulka č. 34. Bez pomoci obcí budovaly VF v roce 2019 jen čtyři kraje.

Počet obcí, které přispívají na nákup VF r. 2020, 2021

Kraj	r. 2020	r. 2021
PHA	0	0
SČ	88	99
JČ	17	15
PL	34	33
KV	56	56
ÚL	162	167
LIB	0	0
HK	236	242
PA	289	287
VYS	44	55
JM	0	0
OL	10	9
ZL	0	0
MS	29	29
Celkem	965	992

Tabulka 35

Přírůstek VF (v knih. j.) v krajích z hlavního finančního zdroje - krajské dotace r. 2020/2021

Kraj	r. 2020	r. 2021	r. 2020/2021
PHA	2 385	773	-1 612
SČ	13 173	14 584	1 411
JČ	14 291	11 623	-2 668
PL	11 025	10 638	-387
KV	4 368	4 985	617
ÚL	7 708	8 478	770
LIB	4 390	4 374	-16
HK	9 354	9 540	186
PA	11 190	10 360	-830
VYS	11 245	6 929	-4 316
JM	16 071	15 042	-1 029
OL	12 989	11 569	-1 420
ZL	7 143	6 461	-682
MS	18 389	25 219	6 830
Celkem	143 721	140 575	-3 146

Tabulka 36

Rok 2009 byl rokem, kdy se krajské dotace na výkon RF postupným navyšováním vrátily na úroveň roku 2005 (roční přírůstek z krajské dotace v roce 2009 činil 201 974 knihovních jednotek). V dalších letech opět začaly klesat. To se v některých krajích výrazně projevilo i na

budování VF. **V roce 2021 byl přírůstek VF z krajské dotace o 61 399 knihovních jednotek menší než v roce 2009.** I v meziročním srovnání došlo k poklesu, oproti roku 2020 se roční přírůstek snížil o 3 146 knihovních jednotek. Výraznější nárůst počtu knihovních jednotek zaznamenal jen Moravskoslezský kraj, kde se podařilo od roku 2021 navýšit finanční prostředky na RF o 5 mil Kč. Díky tomu mohly pověřené knihovny mnohem více investovat do nákupu výměnných fondů, viz tabulka č. 36.

Krajské i pověřené knihovny také nezapomínají na to, aby VF byl aktuální a v dobrém stavu. To znamená, že jsou průběžně vyřazovány dokumenty, které jsou obsahově zastaralé nebo opotřebované nebo neodpovídají profilu dané knihovny. Dle Standardu pro dobrý knihovní fond⁴⁴ má být ročně obnoveno minimálně 7 % fondu. Roční obnova VF v roce 2021 činila 4,5 %. V roce 2020 bylo procento obnovy VF 4,6 %.

Cirkulace výměnného fondu

Metodický pokyn k zajištění výkonu RF doporučuje periodicitu výměnných cirkulačních souborů minimálně 2x ročně minimálně 60 svazků, respektive 120 svazků ročně. Jak už bylo zmíněno, poskytování výměnných cirkulačních souborů je jednou z nejžádanějších služeb v rámci RF.

V roce 2021 každá knihovna, která využila služby cirkulačních souborů, půjčila pro své čtenáře průměrně 218 dokumentů (rok 2020 = 219 dokumentů). Standard byl i přes značné omezení knihoven v prvním pololetí, z důvodu hygienických opatření spojených s nemocí covid-19, splněn. Vysokou využívanost výměnných cirkulačních souborů ukazuje tabulka č. 37.

Cirkulační soubory r. 2020, 2021

Rok	r. 2020	r. 2021
% obslužených knihoven	84%	84%
Počet obslužených knihoven	4 958	4 972
Počet souborů	17 332	18 084
Počet k.j. v souborech	1 038 565	1 083 110
Počet souborů/1 knihovna	4	4
počet k.j./1 soubor	60	60

Tabulka 37

Zájem obsluhovaných knihoven je velký jak v krajích, kde práce s VF a cirkulačními soubory má dlouholetou a nepřerušovanou tradici, tak i v krajích, kde tato služba v 90. letech 20. století stagnovala nebo i zcela zanikla.

Sami knihovníci z obsluhovaných knihoven ovlivňují skladbu výměnných souborů s ohledem na své uživatele tak, že mohou žádat o konkrétní tituly prostřednictvím např. webového rozhraní. Regionální automatizované knihovní systémy umožňují objednávat nebo rezervovat

⁴⁴ Metodický pokyn MK ČR k vymezení standardu doplňování a aktualizace knihovního fondu, dostupné z: <https://ipk.nkp.cz/docs/standard-pro-dobry-knihovni-fond>

do cirkulačních souborů konkrétní dokumenty. Periodicita dodávání souborů se jednotlivých krajích různí a stejně tak jejich velikost a způsob cirkulace, resp. vracení kompletních souborů či jen těch dokumentů, o které již není v místě zájem, až po důslednou a pevně zavedenou cirkulaci po předem stanovených trasách. Mnohé pověřené knihovny, především ty, které působí v příhraničí, budují VF včetně cizojazyčné literatury. Velkému zájmu uživatelů v malých obecních knihovnách se těší i zvukové knihy, periodika s dlouhodobější aktuálností, tematické kufříky pro děti a společenské hry. Objevují se také knihovny se zájmem o čtečky e-knih. Tato pestrost ve skladbě výměnných souborů výrazným způsobem napomáhá ke zkvalitnění služeb zejména obecních (neprofesionálních) knihoven. Podrobnější informace o cirkulačních souborech v jednotlivých krajích v roce 2021 ukazuje tabulka č. 39.

Cirkulační soubory v roce 2021 využilo 84 % všech obsluhovaných knihoven. Přesto, že v roce 2021 došlo celkově k mírnému poklesu z důvodu omezení provozu knihoven, byl zájem o službu cirkulačních souborů velký. Budování VF je důležitou částí výkonu RF, viz tabulka č. 38.

Cirkulační soubory - % obslužených knihoven v krajích r. 2020, 2021

Kraj	r. 2020	r. 2021
PHA	43%	73%
SČ	76%	80%
JČ	86%	86%
PL	94%	93%
KV	78%	71%
ÚL	87%	88%
LIB	83%	83%
HK	77%	80%
PA	87%	88%
VYS	81%	80%
JM	83%	81%
OL	85%	86%
ZL	85%	85%
MS	92%	92%
Celkem	84%	84%

Tabulka 38

Cirkulační soubory podle krajů r. 2021

Kraj	Počet obslužených knihoven	Počet expedovaných souborů	Počet k.j. v souborech	∅ Počet k.j./obsluž. knihovna	∅ Počet k.j./soubor	∅ Počet souborů/obsluž. knihovna
PHA	29	64	6 021	208	94	2
SČ	637	1 918	108 844	171	57	3
JČ	512	1 216	110 932	217	91	2
PL	454	1 239	83 703	184	68	3
KV	82	353	15 012	183	43	4
ÚL	263	1 458	87 897	334	60	6
LIB	175	593	29 831	170	50	3
HK	306	1 105	68 515	224	62	4
PA	371	1 005	69 254	187	69	3
VYS	486	1 473	91 588	188	62	3
JM	558	2 074	129 238	232	62	4
OL	405	2 223	107 794	266	48	5
ZL	327	945	73 445	225	78	3
MS	367	2 418	101 036	275	42	7
Celkem	4 972	18 084	1 083 110	218	60	4

Tabulka 39

V roce 2021 bylo obsluženo 4 972 knihoven v počtu 18 084 expedovaných souborů, ve kterých bylo celkem 1 083 110 knihovních jednotek. Ve srovnání s rokem 2020 bylo v rámci ČR obsluženo o 14 knihoven více. Počet expedovaných souborů se zvýšil o 752, počet svazků v souborech o 44 545. Každá obslužená knihovna si půjčila v průměru o 9 dokumentů více. Průměrný počet svazků na jeden soubor zůstal stejný, to znamená 60 k.j. Průměrný počet souborů expedovaných do jedné obslužené knihovny se navýšil o jeden, (ze 3 na 4), viz tabulka č. 39.

6.6 Pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů (KF)

Provozovatel knihovny má za povinnost provádět revize vlastních knihovních fondů dle vyhlášky č. 88/2002 Sb., k provedení zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon), ve lhůtách podle § 16 knihovního zákona. **Periodicita revizí je určena podle velikosti knihovního fondu, v nejmenší velikostní kategorii knihoven do 100 000 svazků je to 1 x za 5 let.**

Pomocí při revizi a aktualizaci knihovních fondů v obsluhovaných knihovnách se rozumí pomoc při fyzické revizi, obsahové prověrce, dohledávkách, opravách, aktualizaci knihovního katalogu a dalších evidencí, zpracování protokolů o výsledku revize. Služba je poskytována primárně neprofesionálním knihovnám a knihovnám s pracovním úvazkem nejvýše 1,0, případně dalším knihovnám, které o tuto službu požádají.

Pomoc při revizích probíhá obvykle podle plánu revizí sestavovaných na základě objednávky (zájmu) obcí. Obecními knihovnami, resp. obcemi je tato služba vyhledávána ve všech krajích a zpravidla je i součástí krajských koncepcí RF. V posledních letech nabývá na významu

poradenská pomoc, především při aktualizaci KF obsluhovaných knihoven související obvykle se zaváděním regionálních automatizovaných knihovnických systémů. Aktualizace je časově náročná, odborná činnost, která zahrnuje vyřazování obsahově zastaralých a opotřebovaných dokumentů, dále potom čištění knih, opravy obalů a značení. Aktualizace KF musí probíhat soustavně nebo alespoň v kratších intervalech. Je možné zachovat pětiletý interval, stejně jako pro revize KF. Může tedy probíhat současně s vlastní revizí.

Pomoc při revizi r. 2020, 2021

Rok	r. 2020	r. 2021
Počet revidovaných knihoven	667	627
Počet revidovaných k. j.	2 436 932	1 997 413
∅ Počet revid. k. j./1 revid. knihovna	3 654	3 186

Tabulka 40

V roce 2021 bylo v rámci revizí obsluženo 627 knihoven, to je o 40 méně než v roce 2020. **Zrevidováno bylo celkem 1 997 413 svazků**, to je o 439 519 méně než v roce 2020. Důvodem bylo pravděpodobně to, že v roce 2020, kdy byly knihovny kvůli epidemickým opatřením pro veřejnost uzavřeny, využily tohoto období k interním pracím, mezi které revize patří, viz tabulka č. 40.

Pomoc při aktualizaci 2021

Rok	2021
Počet aktualizovaných knihoven	398
Počet aktualizovaných k.j.	795 890
∅ Počet aktualizovaných k. j./1 aktual. knihovna	2 083

Tabulka 41

Rok 2021 byl prvním rokem, ve kterém se sledovaly počty aktualizovaných svazků v rámci ČR. **Celkem bylo aktualizací obsluženo 398 knihoven, ve kterých bylo aktualizováno 795 890 svazků**, viz tabulka č. 41.

Pomoc při revizi a aktualizaci v krajích r. 2021

Kraj	Počet obslužených knihoven	Počet revidovaných knihoven	% revid. knihoven/obsložené	Počet aktualizovaných knihoven	% aktual. knihoven/obsložené
PHA	6	6	100%	0	0%
SČ	55	26	47%	29	53%
JČ	90	56	62%	34	38%
PL	27	18	67%	9	33%
KV	39	7	18%	32	82%
ÚL	51	44	86%	7	14%
LIB	25	22	88%	3	12%
HK	76	60	79%	16	21%
PA	61	50	82%	11	18%
VYS	62	55	89%	7	11%
JM	126	97	77%	29	23%
OL	182	75	41%	107	59%
ZL	132	60	45%	72	55%
MS	93	51	55%	42	45%
Celkem	1 025	627	61%	398	39%

Tabulka 42

V roce 2021 využilo službu pomoci při revizi a aktualizaci KF 1 025 knihoven, to je 17 % ze všech obsluhovaných knihoven. Mezi roky 2015–2019 zájem o tuto službu každým rokem narůstal (r. 2015 = 1038, r. 2019 = 1175 knihoven). Roky 2020 a 2021 byly nestandardní. Na jedné straně byl v období uzavření knihoven časový prostor pro interní práce, na stranu druhou, zejména neprofesionálním knihovnám nemohli metodici přijet fyzicky pomoc s činnostmi spojenými se správou knihovního fondu.

Vzhledem k tomu, že periodicita revizí je cca 5 let, nejsou výkony v jednotlivých letech porovnatelné.

V každé revidované knihovně prošlo kontrolou průměrně 3 186 k. j. (v roce 2020 to bylo 3 654 k. j.). **V každé aktualizované knihovně prošlo kontrolou průměrně 2 083 k. j.** Počty obslužených, aktualizovaných i revidovaných knihoven, objemy revidovaných a aktualizovaných KF jsou uvedeny v tabulce č. 42.

Počet zrevidovaných a aktualizovaných k. j. na jednu revidovanou nebo aktualizovanou knihovnu v jednotlivých krajích v roce 2021 vyjadřuje objem těchto činností (čím vyšší počet zkontrolovaných svazků, tím větší objem práce metodika), viz tabulka č. 43 a 44. Obsluhované knihovny a jejich provozovatelé mají o službu trvalý zájem. Podle zvyšujícího se zájmu předpokládáme, že bude i nadále nepostradatelnou součástí RF. Ve stále větší míře jsou revize prováděny pomocí automatizovaných knihovních systémů, čímž se značně zkrátí časové nároky na tuto službu. Přitom jejím obsahem není pouhá pomoc zřizovatelům knihoven se správou majetku, ale pomoc při aktualizaci a průběžné péči o kvalitu KF, jeho obsahu a struktury.

Ø počet revidovaných k. j./1 revidovaná knihovna v krajích r. 2020, 2021

Ø počet revid. k. j./1 revid. knihovna	r. 2020	r. 2021
PHA	9 530	14 496
SČ	1 375	2 394
JČ	1 939	1 894
PL	1 822	4 099
KV	458	2 700
ÚL	1 374	2 016
LIB	4 994	4 491
HK	1 356	1 340
PA	1 645	1 840
VYS	2 163	3 357
JM	4 232	4 426
OL	2 254	3 042
ZL	1 538	3 423
MS	4 916	4 747
Ø ČR	3 654	3 186

Tabulka 43

Ø počet aktualizovaných k. j./1 aktualizovaná knihovna v krajích r. 2021

Ø počet aktualizovaných k. j./1 aktual. knihovna r. 2021	r. 2021
PHA	0
SČ	2 741
JČ	1 817
PL	0
KV	333
ÚL	0
LIB	16 016
HK	4 659
PA	1 017
VYS	558
JM	2 594
OL	387
ZL	2 292
MS	5 349
Ø ČR	2 083

Tabulka 44

6.7 Nákup a zpracování knihovních fondů pořízených z prostředků provozovatele knihovny (obce) a jejich distribuce

Nákup knihovních fondů z prostředků obcí

K zajištění kvalitní akvizice a zpracování vlastních knihovních fondů mohou knihovny využít služby pověřené nebo krajské knihovny. Ty provedou odborný výběr knih a/nebo tyto knihy odborně zpracují. Při nákupu pro více knihoven mohou využít množstevních slev nebo slev, které mají smlouveny se svým distributorem. Společný nákup, který realizuje pověřená nebo krajská knihovna za finanční prostředky poskytnuté obcemi, má několik předností: hospodárnost, odbornost výběru a následné odborné zpracování. **Cílem této služby je, aby obsluhované knihovny měly vlastní, kvalitní a aktuální knihovní fond, který mohou obohacovat o knihy z výměnných cirkulačních souborů.** Obce tak vyjadřují svou odpovědnost za úroveň knihovnických a informačních služeb občanům a zájem o to, aby služby byly co nejkvalitnější.

Celkově bylo z prostředků obcí v roce 2021 nakoupeno do vlastních fondů knihoven prostřednictvím krajských a pověřených knihoven 67 925 knihovních jednotek pro 869 knihoven (15 % ze všech obsluhovaných knihoven). V roce 2020 bylo z prostředků obcí nakoupeno 68 855 knihovních jednotek pro 886 knihoven. Meziročně o tuto službu požádalo o 17 knihoven méně a bylo nakoupeno o 930 méně knihovních jednotek. Tato služba má v posledních letech sestupnou tendenci (rok 2019 = 72 640 k. j. pro 938 knihoven, rok 2018 = 83 992 k. j. pro 1 020 knihoven).

Ukazatel nákupu a zpracování KF z prostředků obcí sledujeme od r. 2002. Samotný nákup stálého KF z prostředků obcí probíhá od r. 2005. Průměrná vynaložená roční částka je 14 000 000 Kč, viz tabulka č. 45.

Nákup vlastních KF z prostředků obcí r. 2020. 2021

Nákup KF z prostředků obcí	r. 2020	r. 2021
Počet obslužených knihoven	886	869
Počet knihovních jednotek	68 855	67 925
Částka na nákup KF	13 747 156	13 263 238

Tabulka 45

Z celé ČR jsou jen čtyři kraje, Hl. město Praha, Středočeský, Královehradecký a Pardubický, ve kterých službu nákup a zpracování fondů pořízených z prostředků obcí nevyužila žádná obec. V ostatních krajích jsou velké rozdíly ve využívání této služby. Nejvyšší procento obcí, které nakupují pro své knihovny KF prostřednictvím krajských a pověřených knihoven, vykazují kraje Liberecký, Jihomoravský a Olomoucký. Údaj o počtu svazků zakoupených z prostředků obcí vychází z rozdílné výše poskytovaných částek a současně ilustruje objem prací s tím spojených. Nejvíce k. j. za finanční prostředky obcí nakoupily pověřené knihovny v kraji Moravskoslezském, Jihomoravském a Zlínském. Podrobnější informace z krajů za rok 2021 ukazuje tabulka č. 46

Nákup vlastních KF z prostředků obcí v krajích r. 2021

Kraj	Počet obsluž. knihoven	Počet koupených k. j.	Počet koupených k. j./1 obsluž. knihovna	Počet obsluhovaných knihoven	% obsluž. knihoven z počtu obsluhov.	Finanční prostředky na nákup KF z prostředků obcí (v Kč) r. 2020
PHA	0	0	0	40	0%	0
SČ	0	0	0	801	0%	0
JČ	53	1 441	27	593	9%	
PL	2	2	1	487	0%	152 188
KV	40	1 279	32	116	34%	176 456
ÚL	52	5 588	107	300	17%	1 153 428
LIB	123	8 771	71	211	58%	2 141 550
HK	0	0	0	384	0%	0
PA	0	0	0	421	0%	0
VYS	10	302	30	605	2%	0
JM	186	11 044	59	686	27%	1 953 344
OL	182	7 922	44	473	38%	1 254 562
ZL	111	9 213	83	384	29%	1 639 980
MS	110	22 363	203	399	28%	4 791 730
Celkem	869	6 7925	78	5900	15%	13 263 238

Tabulka 46

ø počet koupených k. j./1 obslužená knihovna - r. 2020, 2021

ø počet koupených k. j./1 obsluž. knihovna	r. 2020	r. 2021
PHA	0	0
SČ	0	0
JČ	30	27
PL	2	1
KV	25	32
ÚL	113	107
LIB	86	71
HK	0	0
PA	0	0
VYS	38	30
JM	60	59
OL	43	44
ZL	75	83
MS	189	203
Celkem	47	47

Tabulka 47

Počet knihoven v krajích, které nakupují stálý KF prostřednictvím KK a PK r. 2020, 2021

Kraj	r. 2020	r. 2021
PHA	0	0
SČ	0	0
JČ	49	53
PL	7	2
KV	49	40
ÚL	51	52
LIB	122	123
HK	0	0
PA	0	0
VYS	9	10
JM	190	186
OL	170	182
ZL	126	111
MS	113	110
Celkem	886	869

Tabulka 48

Zpracování knihovních fondů z prostředků obcí

Tato služba navazuje nebo souvisí s nákupem KF z prostředků obcí. Často je poskytována i bez předchozího společného nákupu. Mnohé knihovny si přejí vybrat a nakoupit dokumenty samostatně a pouze si nechat knihovní fond odborně zpracovat svou krajskou nebo pověřenou knihovnou. Tato forma zaručuje odborné zpracování (katalogizaci) do elektronického katalogu automatizovaného knihovního systému (AKS).

Regiony, které vykazují vysoký zájem knihoven (resp. obcí) o zpracování svých KF, mají dlouholetou tradici ve společně doplňovaných knihovních fondech. Pověřené a krajské knihovny často nakupují a zpracovávají KF nejen pro nejmenší obecní knihovny, ale i pro knihovny profesionální. V některých případech se způsob příspěvků obcí na nákup a zpracování vlastního KF vyvinul po transformaci okresních knihoven jako operativní řešení nové situace. Spokojenost obcí se službou přispěla k jejímu zachování.

I v této oblasti, stejně jako v nákupu KF do vlastních fondů knihoven, je v celostátním měřítku zaznamenána určitá rozkolísanost. Je tedy zřejmé, že nákup a následné zpracování velmi často závisí na tradici, momentálním stavu financí obce a zájmu o financování knihovny, kterou zřizují a provozují.

V roce 2021 krajské nebo pověřené knihovny zpracovaly pro 1 459 knihoven 134 172 knihovních jednotek (r. 2020 = 1 418/133 250 k. j.). Podrobnější informace z jednotlivých krajů ukazuje tabulka č. 49.

O zpracování vlastního KF mělo vždy zájem více knihoven než o jeho společný nákup.

Celostátní průměry jsou následující: Každý kraj obsloužil v r. 2021 v průměru 92 knihoven a zpracoval průměrně 9 584 knihovních jednotek (r. 2020 = 92/9 518 k. j.).

Počet obslužených knihoven a zpracovaných k. j. v krajích r. 2021

Kraj	Počet obslužených knihoven	% obslužených knihoven z obsluhovaných	Počet zpracovaných k.j.	Počet zprac. k.j./ 1 obslužená knihovna
PHA	0	0%	0	0
SČ	55	7%	9 725	177
JČ	83	14%	2 213	27
PL	7	1%	569	81
KV	44	38%	1 323	30
ÚL	119	40%	10 808	91
LIB	132	63%	13 212	100
HK	39	10%	1 516	39
PA	36	9%	4 826	134
VYS	72	12%	4 595	64
JM	248	36%	21 317	86
OL	228	48%	12 762	56
ZL	256	67%	23 612	92
MS	140	35%	27 694	198
Celkem	1459	25%	134 172	92

Tabulka 49

6.8 Servis automatizovaného knihovního systému (AKS) využívaného pro výkon regionálních funkcí

Zajištěním servisu automatizovaného knihovního systému (AKS) se rozumí zajištění servisních služeb pro obsluhované knihovny kraje v částech AKS, které jsou využívány k plnění RF (katalogizace, revize KF a automatizované agendy cirkulačních výměnných souborů včetně provozu regionálního automatizovaného systému RAKS), zaškolení pracovníků při práci s příslušnými moduly, metodická a praktická pomoc při zavádění RAKS, roční údržba, případně upgrade.

Rozsah poskytování této služby je v jednotlivých krajích různý a je závislý na dohodě s pověřenou knihovnou. **Obsahem služby jsou zásahy související s aktualizací, instalací, drobnými úpravami a opravami AKS.** Zásahy mohou provádět servisní pracovníci nebo správci sítí knihoven, jednodušší zásahy metodičtí pracovníci. Tyto činnosti může hradit pověřená nebo krajská knihovna z prostředků na regionální funkce (v souladu s pravidly a podmínkami kraje). Nezapočítávají se metodické aktivity, např. ukládání dat, export, zaškolování knihovníka, zálohování dat apod., což je součástí poradenské a konzultační služby.

Servis AKS r. 2020, 2021

Počet	r. 2020	r. 2021
Knihovny, pro které PK zajišťují podporu AKS	2 412	2 520
Akce, zásahy	4 013	4 242

Tabulka 50

V posledních letech se ve velké míře zavádí AKS i do obecních (neprofesionálních) knihoven. AKS umožňují nejen elektronickou evidenci knihovních dokumentů, ale také vytvoření čtenářského konta nebo přístup veřejnosti do elektronického katalogu knihovny na internetu (OPAC). **AKS významně zlepšují dostupnost knihovny pro veřejnost i kvalitu jejích služeb.**

Obecní (neprofesionální) knihovny by měly být automatizovány prostřednictvím regionálních automatizovaných knihovních systémů (RAKS), které provozují pověřené knihovny. V některých regionech tyto systémy nefungují a malé knihovny musí žádat ve VISK 3 o samostatný automatizovaný systém, což je mimořádně nákladné.

Regionální AKS je ekonomické řešení, kdy funguje jeden systém pro celý region a je spravován pověřenou knihovnou. Pověřená knihovna jako jeho provozovatel a správce zaručuje kvalitu a rychlost vkládaných záznamů. AKS zjednodušují revize fondů či export záznamů při půjčování souborů z VF. Další problémy v této oblasti souvisejí s výskytem více dodavatelů AKS v jednom regionu. To může komplikovat poskytování servisu v rámci této služby a také zvyšovat náklady s ním spojenými.

Servisní služby jsou nejvíce poskytovány obecním (neprofesionálním) knihovnám a malým knihovnám s jedním profesionálním pracovníkem. Význam této služby stále roste. Některé kraje řeší servis i dodavatelskou cestou a financují ji z prostředků RF. Obce často nechtějí nebo nemohou financovat či realizovat nezbytnou údržbu a aktualizace, to pak negativně ovlivňuje nebo zcela znemožňuje technologie v knihovnách využívat. Některé méně náročné práce provádějí sami metodici přímo na místě.

Knihovny, které využívají službu AKS - % ze všech obsluhovaných r. 2020, 2021

Kraj	r. 2020	r. 2021
PHA	73%	73%
SČ	20%	22%
JČ	38%	41%
PL	3%	0%
KV	69%	71%
ÚL	39%	38%
LIB	37%	38%
HK	39%	30%
PA	33%	59%
VYS	69%	68%
JM	64%	65%
OL	34%	38%
ZL	50%	52%
MS	49%	49%
Celkem	41%	43%

Tabulka 51

Počet knihoven, pro které PK zajišťují podporu AKS rok 2020, 2021

Kraj	r. 2020	r. 2021
PHA	29	29
SČ	167	178
JČ	228	241
PL	15	2
KV	81	82
ÚL	119	113
LIB	78	81
HK	152	116
PA	139	248
VYS	411	414
JM	442	443
OL	162	178
ZL	193	199
MS	196	196
Celkem	2 412	2520

Tabulka 52

7 Dokumenty pro samostudium

Knihovnický institut jako koordinační centrum pro výkon RF ve spolupráci s Ministerstvem kultury průběžně připravuje a vydává doporučení pro činnost veřejných knihoven. Všechna doporučení mají za cíl standardizovat jak knihovnické činnosti, tak prostory knihoven. Jsou to především soubory rad, jakým způsobem a jaké služby poskytovat uživatelům a jak vytvořit z knihovny vhodný a příjemný prostor pro všechny sociální a věkové skupiny.

Vydaná doporučení Ministerstva kultury:

- Metodický pokyn Ministerstva kultury k vymezení standardu doplňování a aktualizace knihovního fondu pro knihovny zřizované a/nebo provozované obcemi na území České republiky (2017)
- Metodický pokyn Ministerstva kultury k vymezení standardu veřejných knihovnických a informačních služeb poskytovaných knihovnami zřizovanými a/nebo provozovanými obcemi a kraji na území České republiky (aktualizován 2019)
- Metodický pokyn Ministerstva kultury k zajištění výkonu regionálních funkcí knihoven a jejich koordinaci na území České republiky, (aktualizován 2019)
- Metodický pokyn pro postupy rekonstrukce knihoven (Metodika Ministerstva kultury č. 209 ze dne 24. 9. 2020)
- Služby knihoven knihovnám. Krajské programy regionálních funkcí na podporu knihoven, (aktualizován 2020)
- Standard pro dobrou knihovnu, 4. přepracované vydání, (2020)
- Standard pro postupy rekonstrukce knihoven, (2021)

Všechny tyto a další dokumenty napomáhající knihovnám s poskytováním kvalitních služeb uživatelům jsou dostupné na webu Informace pro knihovny v sekci „Legislativa, standardy“.⁴⁵

⁴⁵ Informace pro knihovny, Legislativa a standardy, dostupné z: <https://ipk.nkp.cz/legislativa/normy-standardy-doporuceni>

Přílohy

Vládní opatření

Vládní opatření vyhlášená v souvislosti s nemocí Covid-19 se odvíjela od momentální situace stavu společnosti odrážejícím riziko nákazy. Byla vyhlášena celá řada hygienických opatření a mnohdy nebylo lehké se v nich orientovat. Základní provoz knihoven byl vyhlášován spolu s podmínkami pro provoz maloobchodních prodejen. Pro pořádání kolektivních aktivit (vzdělávací akce, volnočasové aktivity, výstavy) mohly knihovny využívat různá pravidla určená pro provoz:

- Koncertů a jiných hudebních, divadelních, filmových a jiných uměleckých, představení včetně cirkusů a varieté a na sportovních utkáních.
- Kongresů, vzdělávacích akcí a zkoušek v prezenční formě.
- Provoz muzeí, galerií, výstavních prostor, hradů, zámků a obdobných historických nebo kulturních objektů, hvězdáren a planetárií.
- Provoz zařízení nebo poskytování služeb osobám ve věku 6 až 18 let zaměřených na činnosti obdobné zájmovým vzděláváním.
- Spolkové, sportovní, taneční, tradiční a jim podobné akce a jiná shromáždění, slavnosti, poutě, přehlídky, ochutnávky, oslavy a jiné veřejné nebo soukromé akce.

Níže uvádíme výtah těchto opatření v časové posloupnosti.

Období od 1. ledna do 11. dubna 2021

Dne 7. ledna vláda usnesením o změně krizových opatření⁴⁶ (s účinností od 11.1. 2021) **prodloužila nouzový stav**.

V usnesení vlády ze dne 23. prosince 2020 do 22. ledna 2021, je provoz knihoven upraven tak „že se zakazuje jiný výdej než předem objednaných výpůjček a jejich vracení přes výdejní okénko nebo bezkontaktně“.

Dne 22. ledna je prodloužen nouzový stav do 14. února⁴⁷. Současně veškerá opatření přijatá z důvodu nouzového stavu zůstávají i nadále v platnosti v rozsahu, v jakém byla přijata. Pro knihovny to znamená, že mohou prezenční půjčování uskutečňovat jen bezkontaktním způsobem⁴⁸. Vnitřní prostory knihoven jsou veřejnost nadále uzavřeny.

Dne 15. února dochází k dalšímu prodloužení nouzového stavu do 28. března a následně do 11. dubna⁴⁹. Všechna opatření zůstávají v platnosti. Provoz knihoven je omezen tak, „že se zakazuje jiný výdej než předem objednaných výpůjček a jejich vracení přes výdejní okénko nebo bezkontaktně; při jiném než bezkontaktním předání výpůjček se doporučuje používat respirátor bez výdechového ventilu alespoň třídy FFP2 nebo KN95“.

⁴⁶ Usnesení vlády ČR ze dne 7. ledna 2021 č. 12 [VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY \(odok.cz\)](https://www.odok.cz)

⁴⁷ Usnesení vlády ČR ze dne 22. ledna č.55 [VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY \(vlada.cz\)](https://www.vlada.cz)

⁴⁸ Usnesení vlády ČR ze dne 22. ledna 2021 č. 57 [VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY \(vlada.cz\)](https://www.vlada.cz)

⁴⁹ Usnesení vlády ČR ze dne 26. března 2021 č. 314 [VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY \(vlada.cz\)](https://www.vlada.cz)

Období od 12. dubna do 17. května

V usnesení vlády z 12. dubna 2021 je Mimořádné opatření Ministerstva zdravotnictví⁵⁰. Toto nařízení mění podmínky pro provoz v maloobchodních prodejnách, které vztahují i na knihovny (vnitřní prostory se otevírají veřejnosti) nařizuje, že provozovatel dodrží následující pravidla:

a) v provozovně nepřipustí přítomnost více zákazníků, než je **1 zákazník na 15 m²** prodejní plochy; v případě provozovny s prodejní plochou menší než 15 m² se toto omezení nevztahuje na dítě mladší 15 let doprovázející zákazníka a na doprovod zákazníka, který je držitelem průkazu osoby se zdravotním postižením; v případě ostatních provozoven se toto omezení nevztahuje na dítě mladší 6 let doprovázející zákazníka,

b) **aktivně brání tomu, aby se zákazníci zdržovali v kratších vzdálenostech, než jsou 2 metry**, nejde-li o osoby ze společné domácnosti,

c) **zajistí řízení front čekajících zákazníků**, a to jak uvnitř, tak před provozovnou, zejména za pomoci označení prostoru pro čekání a umístění značek pro minimální rozestupy mezi zákazníky (**minimální rozestupy 2 metry**), přičemž zákazník, který je držitelem průkazu osoby se zdravotním postižením, má právo přednostního nákupu,

d) **umístí dezinfekční prostředky u často dotýkaných předmětů** (především kliky, zábradlí, nákupní vozíky) tak, aby byly k dispozici pro zaměstnance i zákazníky provozoven a mohly být využívány k pravidelné dezinfekci,

e) **zajistí informování zákazníků o výše uvedených pravidlech**, a to zejména prostřednictvím informačních plakátů u vstupu a v provozovně, popřípadě sdělováním pravidel reproduktory v provozovně,

f) **zajistí maximální možnou cirkulaci vzduchu s nasáváním venkovního vzduchu** (větrání nebo klimatizace) bez recirkulace vzduchu v objektu,

g) **jsou zakázány propagační aktivity v prodejnách**, u nichž je přítomna fyzická osoba zajišťující jejich průběh,

h) v případě osoby, která veze kočárek s dítětem, nesmí provozovatel vyžadovat, aby pro nákup používala nákupní vozík, a dítě v kočárku se nezapočítá do celkového dovoleného počtu osob na prodejní plochu,

s tím, že prodejní plochou se rozumí část provozovny, která je určena pro prodej a vystavení zboží, tj. celková plocha, kam zákazníci mají přístup.

zakazují koncerty a jiná hudební, divadelní, filmová a jiná umělecká představení včetně cirkusů a varieté s přítomností diváků.

Kongresy, vzdělávací akce a zkoušky v prezenční formě jsou zakázány s výjimkou akreditovaných rekvalifikačních kurzů, a to tak, že se „zakazuje v jeden čas přítomnost více

⁵⁰ Usnesení vlády ČR ze dne 12. dubna 2021 č. 374, příloha č. 1 [omezeni-maloobchodu-0374.pdf \(vlada.cz\)](#)

než 10 osob a, je-li zkouška podle právního předpisu veřejná, dalších více než 3 osob z řad veřejnosti“.

Zakazují spolkové, taneční, tradiční a jim podobné akce a jiná shromáždění, slavnosti, poutě, přehlídky, ochutnávky, oslavy a jiné veřejné nebo soukromé akce, při nichž dochází ke kumulaci osob na jednom místě, s účastí přesahující ve stejný čas 2 osoby.

Stanovují následující **podmínky pro vstup osob do některých vnitřních prostor**, je-li tak vyžadováno tímto mimořádným opatřením:

- a) osoba absolvovala nejdéle **před 5 dny RT-PCR vyšetření s negativním výsledkem**, nebo
- b) osoba absolvovala **nejdéle před 72 hodinam POC test** na přítomnost antigenu viru SARS CoV-2 s negativním výsledkem, nebo
- c) **osobě byl vystaven certifikát Ministerstva zdravotnictví ČR o provedeném očkování.**

V mimořádných opatření Ministerstva zdravotnictví ze dne 23. dubna 2021⁵¹ s účinností ode 26. dubna 2021; ze dne 26. dubna 2021⁵² s účinností od 3. května; ze dne 3. května 2021⁵³ s účinností ode dne 10. května se podmínky pro činnost knihoven, podmínky pro kongresy, vzdělávací akce a zkoušky v prezenční formě, podmínky pro další aktivity mění jen v opatření z 23. dubna, v podmínkách pro vstup osob do vnitřních prostor, konkrétně v bodě a) a přidáním bodu d):

- a) Osoba absolvovala nejdéle **před 7 dny RT-PCR vyšetření** na přítomnost viru SARSCoV-2 s negativním výsledkem“

d) **osoba prodělala laboratorně potvrzené onemocnění COVID-19**, uplynula u ní doba izolace podle platného mimořádného opatření Ministerstva zdravotnictví a **od prvního pozitivního POC antigenního testu** na přítomnost antigenu viru SARS CoV-2 nebo RT-PCR testu na přítomnost viru SARS-CoV-2 **neuplynulo více než 90 dní.**

Usnesení vlády ze dne 17. května

V usnesení vlády ze dne 17. května⁵⁴ s účinností od 24. května se protiepidemická opatření **částečně rozvolňují pro kolektivní aktivity.**

Podmínky pro absenční půjčování zůstávají stejné dle usnesení vlády z 12. dubna 2021.

Omezuje přítomnost diváků na koncertech a jiných hudebních, divadelních, filmových a jiných uměleckých představení včetně cirkusů a varieté a na sportovních utkáních, a to tak, že maximální přípustný počet přítomných diváků nesmí být vyšší než 50 % celkové kapacity míst k sezení a zároveň celkový počet přítomných diváků nesmí být vyšší než 1000 osob v případě, že se akce koná ve vnějších prostorech, nebo 500 osob v případě, že se akce koná ve vnitřních prostorech, s tím, že

⁵¹ Mimořádné opatření Ministerstva zdravotnictví ze dne 23. dubna [00206BE9F2ED210423125646 \(mzcr.cz\)](https://www.mzcr.cz/00206BE9F2ED210423125646)

⁵² Mimořádné opatření Ministerstva zdravotnictví ze dne 26. dubna [maloobchod-0418.pdf \(vlada.cz\)](https://www.vlada.cz/maloobchod-0418.pdf)

⁵³ Usnesení vlády ze dne 3. května 2021 č. 433, příloha č. 3 [maloobchody-od-10--kvetna-0433.pdf \(vlada.cz\)](https://www.vlada.cz/maloobchody-od-10--kvetna-0433.pdf)

⁵⁴ Usnesení vlády ze dne 17. května 2021 č. 471 [maloobchody-a-sluzby-0471.pdf \(vlada.cz\)](https://www.vlada.cz/maloobchody-a-sluzby-0471.pdf)

a) **všechny přítomné osoby prokáží, že splňují podmínky stanovené v bodu I/18⁵⁵**, a použijí po celou dobu konání akce ochranný prostředek dýchacích cest; ochranný prostředek dýchacích cest účinkující nebo sportovci mohou odložit pouze na místě výkonu vlastní produkce nebo sportovní činnosti a pouze po dobu této produkce nebo sportovní činnosti,

b) **všichni diváci jsou usazeni**, a to tak, že s výjimkou osob ze společné domácnosti bude vždy ponecháno mezi jednotlivými diváky nejméně jedno neobsazené sedadlo, přičemž vzdálenost diváků od jeviště nebo sportovní plochy musí být nejméně 2 m,

c) zakazuje se konzumace jídla a nápojů v hledišti

Omezují kongresy, vzdělávací akce a zkoušky v prezenční formě, a to tak, že maximální přípustný počet přítomných účastníků nesmí být vyšší než 50 % celkové kapacity míst k sezení a zároveň celkový **počet přítomných osob** (včetně vystupujících, pořadatelů, zkoušejících apod.) **nesmí být vyšší než 50 osob**, koná-li se akce **ve vnitřních prostorech**, nebo **100 osob**, koná-li se tato akce výhradně **ve vnějších prostorech**, s tím, že

a) **všechny přítomné osoby prokáží, že splňují podmínky stanovené v bodu I/18**

b) **všichni účastníci jsou usazeni**, nejde-li o praktickou výuku nebo praktickou zkoušku, a to tak, že s výjimkou osob ze společné domácnosti bude vždy ponecháno mezi jednotlivými účastníky nejméně jedno neobsazené sedadlo.

Omezuje provoz zařízení nebo poskytování služeb osobám ve věku 6 až 18 let zaměřených na činnosti obdobné zájmovým vzděláváním podle § 2 vyhlášky č. 74/2005 Sb.

a) provoz zařízení nebo poskytování služby ve vnitřních nebo vnějších prostorech za **přítomnosti nejvýše 10 osob**,

b) provoz zařízení nebo poskytování služby za přítomnosti více osob než uvedených v bodu a), **nejvýše však 50 osob ve skupině ve vnitřních prostorech nebo 100 osob ve skupině ve vnějších prostorech** za podmínky, že nejsou využívány jiné vnitřní prostory (šatny, sprchy apod.), než v nichž je provozována daná služba nebo činnost, **a osoby po celou dobu používají ochranný prostředek dýchacích cest; subjekt provozující zařízení nebo organizující poskytování služeb vede evidenci účastníků se osob pro potřeby případného epidemiologického šetření**, a to v rozsahu identifikace účastníků a osoby poskytující služby (jméno, příjmení), jejich kontaktní údaje (nejlépe telefonní číslo) a informace o čase poskytnutí služby (od kdy, do kdy); tuto evidenci uchovává po dobu 30 dnů ode dne poskytnutí služby;

⁵⁵ I/18 Podmínky pro vstup osob do některých vnitřních prostor nebo pro účast na hromadných akcích, je-li to vyžadováno tímto mimořádným opatřením: a) osoba absolvovala nejdéle před 7 dny RT-PCR vyšetření na přítomnost viru SARS-CoV-2 s negativním výsledkem, nebo b) osoba absolvovala nejdéle před 72 hodinami POC test na přítomnost antigenu viru SARS-CoV-2 s negativním výsledkem, nebo c) osobě byl vystaven certifikát Ministerstva zdravotnictví ČR o provedeném očkování proti onemocnění COVID-19, a od aplikace druhé dávky očkovací látky v případě dvoudávkového schématu podle SPC uplynulo nejméně 14 dní, nebo od aplikace první dávky očkovací látky v případě jednodávkového schématu podle SPC uplynulo nejméně 14 dnů, nebo d) osoba prodělala laboratorně potvrzené onemocnění COVID-19, uplynula u ní doba izolace podle platného mimořádného opatření Ministerstva zdravotnictví a od prvního pozitivního POC antigenního testu na přítomnost antigenu viru SARS-CoV-2 nebo RT-PCR testu na přítomnost viru SARS-CoV-2 neuplynulo více než 90 dní, přičemž se musí jednat o osobu bez klinických příznaků onemocnění COVID-19.

účastník, s výjimkou dítěte do 6 let věku, před zahájením poskytování služeb prokáže: podmínky prokazování jsou totožné s v usnesení vlády 14. května 2021.

Omezují se spolkové, sportovní, taneční, tradiční a jim podobné akce a jiná shromáždění, slavnosti, poutě, přehlídky, ochutnávky, oslavy a jiné veřejné nebo soukromé akce, při nichž dochází ke kumulaci osob na jednom místě, tak, že je ve stejný čas možná přítomnost nejvýše 10 osob nebo při dodržení následujících podmínek nejvýše 50 osob, koná-li se akce ve vnitřních prostorech, nebo 100 osob, koná-li se tato akce výhradně ve vnějších prostorech; osoby účastné akce s přítomností více než 10 osob musí prokázat, že splňují podmínky stanovené v bodu I/18, a po celou dobu akce používají ochranný prostředek dýchacích cest.

Usnesení vlády ze dne 24. května

Usnesení vlády ze dne 24. května⁵⁶ s účinností od 31.5. května

Podmínky pro absenční půjčování zůstávají stejné dle usnesení vlády z 12.dubna 2021.

Omezuje přítomnost diváků na koncertech a jiných hudebních, divadelních, filmových a jiných uměleckých představení . Podmínky pro konání zůstávají stejné dle usnesení vlády ze dne 17. května 2021.

Omezují kongresy, vzdělávací akce a zkoušky v prezenční formě, a to tak, že maximální přípustný počet přítomných účastníků nesmí být vyšší než 50 % celkové kapacity míst k sezení a zároveň celkový počet přítomných osob (včetně vystupujících, pořadatelů, zkoušejících apod.) nesmí být vyšší než 250 osob, s tím, že

a) všechny přítomné osoby nevykazují klinické příznaky onemocnění COVID-19 a prokáží, s výjimkou dětí do 6 let věku, že splňují podmínky stanovené v bodu I/18, a použijí po celou dobu konání akce ochranný prostředek dýchacích cest,

b) všichni účastníci jsou usazeni, nejde-li o praktickou výuku nebo praktickou zkoušku, a to tak, že s výjimkou osob ze společné domácnosti bude vždy ponecháno mezi jednotlivými účastníky nejméně jedno neobsazené sedadlo.

Omezuje provoz zařízení nebo poskytování služeb osobám ve věku 6 až 18 let zaměřených na činnosti obdobné zájmovým vzděláváním tak, že lze provozovat zařízení nebo poskytovat služby za podmínky, že jde o

a) provoz zařízení nebo poskytování služby ve vnitřních nebo vnějších prostorech za **přítomnosti nejvýše 10 osob**, které nevykazují klinické příznaky onemocnění COVID-19,

b) provoz zařízení nebo poskytování služby za přítomnosti více osob než uvedených v bodu a), nejvýše **však 50 osob ve skupině ve vnitřních prostorech nebo 100 osob ve skupině ve vnějších prostorech** za podmínky, že nejsou využívány jiné vnitřní prostory (šatny, sprchy apod.), než v nichž je provozována daná služba nebo činnost, a **osoby po celou dobu používají ochranný prostředek dýchacích cest; tato podmínka musí být ve vnějších prostorech splněna v případě, kdy osoby mezi sebou nedodrží rozestupy nejméně 2 metry**; subjekt provozující

⁵⁶ Usnesení vlády ze dne 24. května 2021 č.485 [malooobchody-a-sluzby-0485.pdf \(vlada.cz\)](#)

zařízení nebo organizující poskytování služeb vede evidenci účastníků se osob pro potřeby případného epidemiologického šetření; účastník nesmí vykazovat příznaky onemocnění COVID-19 a před zahájením poskytování služeb s výjimkou dítěte do 6 let věku prokáže: podmínky prokazování jsou totožné s v usnesení vlády 14. května 2021.

omezují se spolkové, sportovní, taneční, tradiční a jim podobné akce a jiná shromáždění, slavnosti, poutě, přehlídky, ochutnávky, oslavy a jiné veřejné nebo soukromé akce, při nichž dochází ke kumulaci osob na jednom místě, tak, že je ve stejný čas možná přítomnost nejvýše 10 osob nebo při dodržení následujících podmínek nejvýše 75 osob, koná-li se akce ve vnitřních prostorech, nebo 150 osob, koná-li se tato akce výhradně ve vnějších prostorech; osoby účastné akce nesmí vykazovat klinické příznaky onemocnění COVID-19 a v případě akce s přítomností více než 10 osob musí prokázat, s výjimkou dětí do 6 let věku, že splňují podmínky stanovené v bodu I/17⁵⁷, a po celou dobu akce používají ochranný prostředek dýchacích cest.

Usnesení vlády ze dne 28. května

Usnesení vlády ze dne 28. května⁵⁸ s účinností od 31. května

Podmínky pro absenční půjčování zůstávají stejné dle usnesení vlády z 12. dubna 2021.

Omezuje přítomnost diváků na koncertech a jiných hudebních, divadelních, filmových a jiných uměleckých představení. Všechny podmínky pro konání zůstávají stejné dle usnesení vlády ze dne 17. května 2021.

⁵⁷ Bod I/17 opatření je o prokazování bezinfekčnosti: stanovují následující podmínky pro vstup osob do některých vnitřních a venkovních prostor nebo pro účast na hromadných akcích, je-li to vyžadováno tímto mimořádným opatřením:

- a) **osoba absolvovala nejdéle před 7 dny RT-PCR vyšetření** na přítomnost viru SARS-CoV-2 s negativním výsledkem, nebo
- b) **osoba absolvovala nejdéle před 72 hodinami POC test na přítomnost antigenu** viru SARS-CoV-2 s negativním výsledkem, nebo
- c) **osoba byla očkovaná proti onemocnění covid-19 a doloží národním certifikátem** o provedeném očkování, které je písemným potvrzením vydaným alespoň v anglickém jazyce oprávněným subjektem působícím v České republice, v jiném členském státě Evropské unie nebo ve státě, který je uveden ve Sdělení Ministerstva zdravotnictví jako země nebo její část s nízkým rizikem nákazy onemocnění covid-19, jehož vzor je zveřejněn v seznamu uznaných národních certifikátů na internetových stránkách Ministerstva zdravotnictví České republiky, které obsahuje údaje o očkované osobě, podanému typu vakcíny, datu podání vakcíny, identifikaci subjektu, který potvrzení vydal, že u očkování uplynulo: i) od aplikace první dávky očkovací látky v případě dvoudávkového schématu podle SPC nejméně 22 dní, ale ne více než 90 dní, pokud nebyla aplikována druhá dávka, ii) od aplikace první dávky očkovací látky v případě dvoudávkového schématu podle SPC nejméně 22 dní, ale ne více než 9 měsíců, pokud byla aplikována druhá dávka, nebo iii) od aplikace dávky očkovací látky v případě jednodávkového schématu podle SPC nejméně 14 dní, ale ne více než 9 měsíců, nebo d) osoba prodělala laboratorně potvrzené onemocnění covid-19, uplynula u ní doba izolace podle platného mimořádného opatření Ministerstva zdravotnictví a od prvního pozitivního POC antigenního testu na přítomnost antigenu viru SARS-CoV-2 nebo RT-PCR testu na přítomnost viru SARS-CoV-2 **neuplynulo více než 180 dní.**

⁵⁸ Usnesení vlády ze dne 28. května 2021 č. 486 [stravovaci-sluzby-0486.pdf \(vlada.cz\)](https://www.vlada.cz/stravovaci-sluzby-0486.pdf)

Omezují se kongresy, vzdělávací akce a zkoušky v prezenční formě. Všechny podmínky pro konání zůstávají stejné dle usnesení vlády ze dne 24. května 2021.

Provoz muzeí, galerií, výstavních prostor, hradů, zámků a obdobných historických nebo kulturních objektů tak, že provozovatel neumožní přítomnost více návštěvníků, než je **1 osoba na 15 m² vnitřní plochy**, která je přístupná veřejnosti, a návštěvníci jsou povinni udržovat **rozestupy alespoň 2 metry**, nejde-li o osoby ze společné domácnosti.

Provoz zařízení nebo poskytování služeb osobám ve věku 6 až 18 let zaměřených na činnosti obdobné zájmovým vzděláváním. Všechny podmínky pro konání zůstávají stejné dle usnesení vlády ze dne 24. května 2021.

Omezují se spolkové, sportovní, taneční, tradiční a jim podobné akce. Všechny podmínky pro konání zůstávají stejné dle usnesení vlády ze dne 24. května 2021.

Mimořádné opatření MZ ČR ze dne 7. června

Mimořádné opatření Ministerstva zdravotnictví ze dne 7. června s účinností od 8. června 2021⁵⁹

Podmínky pro absenční půjčování zůstávají stejné dle usnesení vlády z 12. dubna 2021.

Provoz zoologických zahrad a botanických zahrad, muzeí, galerií, **výstavních prostor, hradů, zámků a obdobných historických nebo kulturních objektů**

a) nařizuje provozovateli prostor nebo organizátorovi akce neumožnit přítomnost více návštěvníků ve vnitřních prostorech, než je **1 osoba na 15 m² vnitřní plochy**, která je přístupná veřejnosti, přičemž návštěvníkům se nařizuje udržovat **rozestupy alespoň 2 metry**, nejde-li o osoby ze společné domácnosti,

b) nařizuje organizátorovi skupinové prohlídky uvedených prostor nebo akce omezit celkový počet osob ve skupině včetně průvodce na nejvýše 30 osob s tím, že se zakazuje účast na skupinové prohlídce uvedených prostor a akcí osobám, které vykazují klinické příznaky onemocnění covid-19 nebo které v případě skupinové prohlídky o celkovém počtu osob vyšším než 10 osob nesplňují, s výjimkou dětí do dovršení 6 let věku, podmínky stanovené v bodu I/16⁶⁰

⁵⁹ Ministerstvo zdravotnictví, mimořádné opatření ze dne 7. června 2021, Č. j.: MZDR 14601/2021-18/MIN/KAN [Mimoradne-opatreni-omezeni-malobchodniho-prodeje-a-sluzeb-s-ucinnosti-od-8-6-2021.pdf \(mzcr.cz\)](https://www.mzcr.cz/mediaserver/getAttachment?attachmentId=14601-18-MIN-KAN-Mimoradne-opatreni-omezeni-malobchodniho-prodeje-a-sluzeb-s-ucinnosti-od-8-6-2021.pdf)

⁶⁰ Bod I/16 opatření je o prokazování bezinfekčnosti:

a) osoba absolvovala nejdéle před 7 dny RT-PCR vyšetření na přítomnost viru SARS-CoV-2 s negativním výsledkem, nebo

b) osoba absolvovala nejdéle před 72 hodinami rychlý antigenní test (RAT) na přítomnost antigenu viru SARS-CoV-2, s negativním výsledkem, který provedl zdravotnický pracovník, nebo

c) osoba byla očkována proti onemocnění covid-19 a doloží národním certifikátem o provedeném očkování nebo certifikátem o provedeném vydávaným podle nařízení Evropské unie o digitálním certifikátu EU COVID1), za podmínky, že uplynulo nejméně 14 dní od dokončeného očkovacího schématu; za národní certifikát o provedeném očkování se považuje písemné potvrzení vydané alespoň v anglickém jazyce oprávněným subjektem působícím v třetí zemi, jehož vzor je zveřejněn v seznamu uznaných národních certifikátů na internetových stránkách Ministerstva zdravotnictví České republiky; písemné potvrzení musí obsahovat údaje o očkované

Provoz zařízení nebo poskytování služeb osobám ve věku 6 až 18 let zaměřených na činnosti obdobné zájmovým vzděláváním

a) nařizuje provozovateli zařízení, poskytovateli služby nebo organizátorovi akce neumožnit v **jeden čas přítomnost více než 200 osob ve vnitřních prostorech nebo 500 osob ve vnějších prostorech,**

b) **nařizuje provozovateli zařízení, poskytovateli služby nebo organizátorovi akce vést evidenci účastníků se osob pro potřeby případného epidemiologického šetření**

c) zakazuje účast na uvedených aktivitách osobám, které vykazují klinické příznaky onemocnění covid-19 nebo které v případě, **že má být v jeden čas přítomno více než 10 osob, nesplňují, s výjimkou dětí do dovršení 6 let věku,** podmínky stanovené v bodu I/16.

Podmínky pro konání koncertů a jiných hudebních, divadelních, filmových a jiných uměleckých představení, kongresů, vzdělávacích akcí a zkoušek v prezenční formě, a to tak, že

a) maximální přípustný počet přítomných diváků, návštěvníků nebo posluchačů (dále jen „diváci“) nesmí být vyšší než 50 % celkové kapacity míst k sezení a zároveň celkový **počet**

osobě, podanému typu vakcíny, datu podání vakcíny, identifikaci subjektu, který potvrzení vydal, a tyto údaje musí být možné ověřit dálkovým přístupem přímo z písemného potvrzení, za předpokladu, že očkování bylo provedeno

i) léčivým přípravkem obsahujícím očkovací látku proti covid-19, kterému byla udělena registrace podle nařízení (ES) č. 726/2004, nebo

ii) léčivým přípravkem, jehož výroba je v souladu s patentem léčivého přípravku podle bodu i), pokud je tento léčivý přípravek zároveň schválen Světovou zdravotnickou organizací pro nouzové použití; nebo

d) osoba prodělala laboratorně potvrzené onemocnění covid-19, uplynula u ní doba izolace podle platného mimořádného opatření Ministerstva zdravotnictví a od prvního pozitivního rychlého antigenního testu (RAT) na přítomnost antigenu viru SARS-CoV-2 nebo RT-PCR testu na přítomnost viru SARS-CoV-2 neuplynulo více než 180 dní, nebo

e) osoba na místě podstoupí rychlý antigenní test (RAT) na stanovení přítomnosti antigenu viru SARS-CoV-2 určený pro sebetestování (použití laickou osobou), jehož výsledek je negativní; obdobné platí, pokud osoba na místě prokáže, že podstoupila rychlý antigenní test (RAT) za dozoru zdravotnického pracovníka prostřednictvím on-line služby nejdéle před 24 hodinami a prokáže absolvování tohoto testu a jeho negativní výsledek potvrzením poskytovatele zdravotních služeb, nebo

f) osoba ve škole nebo školském zařízení absolvovala podle jiného mimořádného opatření Ministerstva zdravotnictví nejdéle před 72 hodinami rychlý antigenní test (RAT) na stanovení přítomnosti antigenu viru SARS-CoV-2, který je určen pro sebetestování nebo povolený Ministerstvem zdravotnictví k použití laickou osobou, s negativním výsledkem; tato skutečnost se dokládá čestným prohlášením, resp. čestným prohlášením zákonného zástupce osoby nebo potvrzením školy.

Splnění podmínek je povinen kontrolovat organizátor akce a osoba, které se chce akce účastnit, je povinna splnění podmínek prokázat; jestliže neprokáže, organizátor akce jí nesmí na akci vpustit.

Ad e) testování na místě akce - Dle dotazů na krajských úřadech by mělo být uznatelným nákladem pořízení antigenních testů pro otestování účastníků na místě akce. Pokud bude pořadatel provádět testy na místě, měl by upozornit na tuto možnost v propozicích akce. Zároveň by měli žáci, kteří budou testováni na místě, mít pro pořadatele souhlas rodičů s testováním. Doporučujeme rovněž, pokud budete možnost testování nabízet, abyste rovněž do propozic uvedli informaci, aby vám vedoucí družstev nahlásili, kolik dětí bude potřeba otestovat, abyste měli k dispozici dostatečný počet testů. Rovněž pak pořadatel odpovídá za bezpečnou likvidaci použitých testů. Žáci mohou rovněž využít bezplatné testování, které je hrazeno státem.

přítomných diváků nesmí být vyšší než 2000 osob v případě, že se akce koná **ve vnějších prostorech**, nebo **1000 osob** v případě, že se akce koná **ve vnitřních prostorech**; v případě, že se akce koná v prostorách s větší kapacitou sedících diváků než 2000 osob, je přípustný maximální počet přítomných diváků možné navýšit tak, že lze obsadit nejvýše 25 % kapacity sedících diváků,

b) na akci mohou být přítomné pouze osoby, které nevykazují klinické příznaky onemocnění covid-19 a které splňují, s výjimkou dětí do dovršení 6 let věku, podmínky stanovené v bodu I/16;

c) **všichni diváci jsou usazeni** (nejde-li o praktickou výuku nebo zkoušku), a to tak, že s výjimkou osob ze společné domácnosti je vždy ponecháno mezi jednotlivými diváky nejméně jedno neobsazené sedadlo, a je-li to možné, jsou usazeni ob řadu, přičemž vzdálenost diváků **od jeviště nebo jiného místa určeného pro vystupující nebo sportovní plochy musí být nejméně 2 m.**

Podmínky pro konání veřejných nebo soukromých akcí, při nichž dochází ke kumulaci osob na jednom místě, jako jsou zejména spolkové, sportovní, taneční, tradiční a jim podobné akce tak, že je ve stejný čas možná přítomnost nejvýše 10 osob nebo při dodržení následujících podmínek nejvýše 200 osob, koná-li se akce ve vnitřních prostorech, nebo 500 osob, koná-li se tato akce výhradně ve vnějších prostorech; na akci se zakazuje účast osobám, které vykazují klinické příznaky onemocnění covid-19 nebo které v případě, že má být v jeden čas přítomno **na akci více než 10 osob**, nesplňují, s výjimkou dětí do dovršení 6 let věku, podmínky stanovené v bodu I/16 nebo nejsou schopny splnění těchto podmínek na místě prokázat.

Usnesení vlády ze dne 14. června

Usnesení vlády ze dne 14. června⁶¹, s účinností od 1. července **rozvolňuje některá opatření.**

Pro provoz knihoven, nařizuje provozovateli dodržovat následující pravidla:

a) **v provozovně nepřipustí přítomnost více zákazníků, než je 1 zákazník na 10 m² prodejní plochy;** v případě provozovny s prodejní plochou menší než 10 m² se toto omezení nevztahuje na dítě mladší 15 let doprovázející zákazníka a na doprovod zákazníka, který je držitelem průkazu osoby se zdravotním postižením; v případě ostatních provozoven se toto omezení nevztahuje na dítě mladší 6 let doprovázející zákazníka,

b) **aktivně brání tomu, aby se zákazníci zdržovali v kratších vzdálenostech, než jsou 2 metry,** nejde-li o členy domácnosti,

c) zajistí řízení front čekajících zákazníků, a to jak uvnitř, tak před provozovnou, zejména za pomoci označení prostoru pro čekání a umístění značek pro minimální rozestupy mezi zákazníky (**minimální rozestupy 2 metry**), přičemž zákazník, který je držitelem průkazu osoby se zdravotním postižením, má právo přednostního nákupu,

⁶¹ Usnesení vlády ze dne 14. června 2021, příloha č. 1 [maloobchody-2.pdf \(vlada.cz\)](#)

d) **umístí dezinfekční prostředky** u často dotýkaných předmětů (především kliky, zábradlí, nákupní vozíky) tak, aby byly k dispozici pro zaměstnance i zákazníky provozoven a mohly být využívány k pravidelné dezinfekci,

e) **zajistí informování zákazníků o výše uvedených pravidlech**, a to zejména prostřednictvím informačních plakátů u vstupu a v provozovně, popřípadě sdělováním pravidel reproduktory v provozovně,

f) **zajistí maximální možnou cirkulaci vzduchu s nasáváním venkovního vzduchu** (větrání nebo klimatizace) bez recirkulace vzduchu v objektu.

Podmínky pro konání koncertů a jiných hudebních, divadelních, filmových a jiných **uměleckých představení, kongresů, vzdělávacích akcí a zkoušek v prezenční formě**, a to tak, že

a) maximální přípustný **počet přítomných diváků**, návštěvníků nebo posluchačů (dále jen „diváci“) v případě, že se akce koná **ve vnějších prostorech**, **nesmí být vyšší než 5000 osob**; pokud je umožněna přítomnost diváků v sektorech na stání, organizátor nepřipustí přítomnost více diváků, než je **1 stojící divák na 4 m² plochy** určené pro 6 stání; divákům se v sektorech na stání nařizuje udržovat rozestupy alespoň 2 metry, nejde-li o osoby ze společné domácnosti,

b) maximální přípustný **počet přítomných diváků** v případě, že se akce koná **ve vnitřních prostorech**, nesmí být vyšší než **2000 osob** a zároveň nesmí být přítomno více diváků než **75 %** celkové kapacity míst k sezení; **všichni diváci musí být usazeni**,

c) **v případě, že se akce koná v prostorách s větší kapacitou sedících diváků než 2000 osob**, je přípustný maximální počet přítomných diváků možné navýšit tak, že **lze obsadit nejvýše 50 % kapacity sedících diváků**; všichni diváci musí být usazeni a to tak, že s výjimkou osob ze společné domácnosti je vždy ponecháno mezi jednotlivými diváky nejméně jedno neobsazené sedadlo,

d) na akci mohou být přítomné pouze osoby, které nevykazují klinické příznaky onemocnění covid-19 a které splňují, s výjimkou dětí do dovršení 6 let věku, podmínky stanovené v bodu I/16.

Provoz zoologických zahrad a botanických zahrad, muzeí, galerií, výstavních prostor, hradů, zámků a obdobných historických nebo kulturních objektů, hvězdáren a planetárií a konání veletrhů a prodejních hospodářských výstav,

a) nařizuje provozovateli prostor nebo organizátorovi akce neumožnit přítomnost více návštěvníků ve vnitřních prostorech, **než je 1 osoba na 10 m² vnitřní plochy**, která je přístupná veřejnosti, přičemž návštěvníkům se nařizuje **udržovat rozestupy alespoň 2 metry**,

b) **zakazuje účast na skupinové prohlídce** uvedených prostor a akcí osobám, které vykazují klinické příznaky onemocnění covid-19 nebo které v případě skupinové prohlídky o celkovém **počtu osob vyšším než 10 osob nesplňují**, s výjimkou dětí do dovršení 6 let věku, **podmínky stanovené v bodu I/16**;

Provoz zařízení nebo **poskytování služeb osobám ve věku 6 až 18 let zaměřených na činnosti obdobné zájmovým vzdělávání**

a) nařizuje provozovateli zařízení, poskytovateli služby nebo organizátorovi **akce neumožnit v jeden čas přítomnost více než 500 osob ve vnitřních prostorech nebo 1000 osob ve vnějších prostorech,**

b) **nařizuje provozovateli zařízení, poskytovateli služby nebo organizátorovi akce vést evidenci účastnících se osob** pro potřeby případného epidemiologického šetření,

c) **zakazuje účast** na uvedených aktivitách osobám, které vykazují klinické příznaky onemocnění covid-19 nebo které v případě, že má být **v jeden čas přítomno více než 10 osob, nesplňují**, s výjimkou dětí do dovršení 6 let věku, **podmínky stanovené v bodu I/16**; jde-li o pravidelné aktivity neměnného kolektivu, prokazuje se splnění podmínek podle bodu I/16 jedenkrát za 7 dní; trvá-li akce nepřetržitě déle než 1 den (dále jen „vícedenní akce“), prokazuje se splnění podmínek stanovených v bodu I/16 ke dni nástupu na akci a dále ve frekvenci každých 7 dní; v případě, že všechny osoby účastníci se vícedenní akce, s výjimkou osob, které splňují podmínky podle čl. I/16 písm. c) nebo d), před zahájením akce prokáží, že absolvovaly nejdéle před 72 hodinami RT-PCR vyšetření na přítomnost viru SARS CoV-2 s negativním výsledkem, splnění podmínek podle bodu I/16 se opakovaně ve frekvenci každých 7 dní neproazuje, d) nařizuje organizátorovi vícedenní akce v případě zjištění pozitivního výsledku preventivního antigenního testu nebo po oznámení pozitivního výsledku RT-PCR testu na stanovení přítomnosti viru SARS-CoV-2 provedených u účastnících se osoby v rámci opakovaného prokazování splnění podmínek podle čl. I/16 zajistit oddělení této osoby od ostatních osob účastnících se vícedenní akce a v případě osoby mladší 18 let bezodkladně kontaktovat jeho zákonného zástupce, který zajistí jeho odvoz do domácího prostředí, a dále bezodkladně kontaktovat orgán ochrany veřejného zdraví příslušný podle místa konání akce a předat mu seznam účastníků vícedenní akce, včetně telefonních čísel zákonných zástupců osob mladších 18 let nebo telefonních čísel účastnících se osob starších 18 let k provedení epidemiologického šetření. O dalším postupu rozhoduje orgán ochrany veřejného zdraví příslušný podle místa konání akce

Podmínky pro konání veřejných nebo soukromých akcí, při nichž dochází ke kumulaci osob na jednom místě, jako jsou zejména spolkové, sportovní, kulturní jiné tak, že je ve stejný čas možná přítomnost nejvýše 10 osob nebo při dodržení následujících podmínek nejvýše 500 osob, koná-li se akce ve vnitřních prostorech, nebo 1000 osob, koná-li se tato akce výhradně ve vnějších prostorech; na akci se zakazuje účast osobám, které vykazují klinické příznaky onemocnění covid-19 nebo které v případě, že má být v jeden čas přítomno na akci více než 10 osob, nesplňují, s výjimkou dětí do dovršení 6 let věku, podmínky stanovené v bodu I/16.

Usnesení vlády ze dne 26. července

Usnesení vlády ze dne 26. července⁶² s účinností od 1. srpna

Pro provoz knihoven, nařizuje provozovateli dodržovat následující pravidla:

⁶² Usnesení vlády ze dne 26. července 2021 č. 699 [IHOAC5DBU6V9 \(odok.cz\)](https://www.odok.cz/aktuality/1HOAC5DBU6V9)

a) v provozovně nepřipustí přítomnost více zákazníků, než **je 1 zákazník na 10 m2** prodejní plochy; v případě provozovny s prodejní plochou menší než 10 m2 se toto omezení nevztahuje na dítě mladší 15 let doprovázející zákazníka a na doprovod zákazníka, který je držitelem průkazu osoby se zdravotním postižením; v případě ostatních provozoven se toto omezení nevztahuje na dítě mladší 6 let doprovázející zákazníka,

b) aktivně brání tomu, aby se zákazníci zdržovali v kratších vzdálenostech, **než jsou 1,5 metrů**, nejde-li o členy domácnosti,

c) zajistí řízení front čekajících zákazníků, a to jak uvnitř, tak před provozovnou, zejména za pomoci označení prostoru pro čekání a umístění značek pro minimální rozestupy mezi zákazníky (**minimální rozestupy 1,5 metrů**), přičemž zákazník, který je držitelem průkazu osoby se zdravotním postižením, má právo přednostního nákupu,

d) **umístí dezinfekční prostředky** u často dotýkaných předmětů (především kliky, zábradlí, nákupní vozíky) tak, aby byly k dispozici pro zaměstnance i zákazníky provozoven a mohly být využívány k pravidelné dezinfekci,

e) **zajistí informování zákazníků o výše uvedených pravidlech**, a to zejména prostřednictvím informačních plakátů u vstupu a v provozovně, popřípadě sdělováním pravidel reproduktory v provozovně,

f) **zajistí maximální možnou cirkulaci vzduchu s nasáváním venkovního vzduchu**

Provoz zoologických zahrad a botanických zahrad, muzeí, galerií, **výstavních prostor**, hradů, zámků a obdobných historických **nebo kulturních objektů**, hvězdáren a planetárií a konání veletrhů a prodejních hospodářských výstav,

a) nařizuje provozovateli prostor nebo organizátorovi akce umožnit využití **nejvýše 75 % kapacity** z maximálního možného počtu návštěvníků daného vnitřního prostoru v jeden čas nebo neumožnit přítomnost více návštěvníků ve vnitřních prostorech, než **je 1 osoba na 10 m2** vnitřní plochy, která je přístupná veřejnosti, podle toho, co umožňuje přítomnost více návštěvníků, přičemž návštěvníkům se nařizuje udržovat **rozestupy alespoň 1,5 metru**, nejde-li o osoby ze společné domácnosti;

b) zakazuje účast na skupinové prohlídce uvedených prostor a akcí osobám, které vykazují klinické příznaky onemocnění covid-19 nebo které v případě skupinové prohlídky o celkovém **počtu osob vyšším než 20 osob** nesplňují, s výjimkou dětí do dovršení 6 let věku, podmínky stanovené v bodu I/16

Provoz zařízení nebo poskytování služeb osobám ve věku 6 až 18 let zaměřených na činnosti obdobné zájmovým vzděláváním

a) nařizuje provozovateli zařízení, poskytovateli služby nebo organizátorovi akce neumožnit v jeden čas přítomnost více než **1000 osob ve vnitřních prostorech** nebo **2000 osob ve vnějších prostorech**,

b) **nařizuje provozovateli zařízení, poskytovateli služby nebo organizátorovi akce vést evidenci účastníků se osob pro potřeby případného epidemiologického šetření**,

c) **zakazuje účast na uvedených aktivitách osobám**, které vykazují klinické příznaky onemocnění covid-19 nebo které v případě, že má být **v jeden čas přítomno více než 20 osob**, **nesplňují**, s výjimkou dětí do dovršení 6 let věku, **podmínky stanovené v bodu I/16**.

Podmínky pro konání koncertů a jiných hudebních, divadelních, filmových a **jiných uměleckých představení** včetně cirkusů a varieté, sportovních utkání, zápasů, závodů apod., **kongresů, vzdělávacích akcí a zkoušek v prezenční formě**, a to tak, že

a) maximální přípustný **počet přítomných diváků**, návštěvníků nebo posluchačů (dále jen „diváci“) v případě, že se akce koná **ve vnějších prostorech**, **nesmí být vyšší než 7000 osob**; pokud je umožněna přítomnost diváků v sektorech na stání, organizátor nepřipustí přítomnost více diváků, **než je 1 stojící divák na 2 m²** plochy určené pro stání; divákům se v sektorech na stání nařizuje udržovat maximální možné rozestupy, nejde-li o osoby ze společné domácnosti,

b) maximální přípustný **počet přítomných diváků** v případě, že se akce koná **ve vnitřních prostorech**, nesmí být vyšší než **3000 osob** a zároveň **nesmí být přítomno více diváků než 100 % celkové kapacity míst k sezení**; všichni diváci musí být usazeni,

c) **v případě, že se akce koná ve vnitřních nebo vnějších prostorách s větší kapacitou sedících diváků než 3000 osob**, je přípustný maximální počet přítomných diváků možné navýšit tak, že **lze obsadit až 100 % kapacity** sedících diváků, pokud všichni diváci nad limit 3000 osob splňují podmínku podle bodu I/16 písm. c) nebo d); všichni diváci musí být usazeni,

d) zakazuje se účast na akci osobám, které vykazují klinické příznaky onemocnění covid-19 anebo které nesplňují, s výjimkou dětí do dovršení 6 let věku, podmínky stanovené v bodu I/16;

Podmínky pro konání veřejných nebo soukromých akcí, při nichž dochází ke kumulaci osob na jednom místě, jako jsou zejména spolkové, sportovní, kulturní jiné tak, že je ve stejný čas možná přítomnost **nejvýše 20 osob** nebo **při dodržení následujících podmínek nejvýše 1000 osob, koná-li se akce ve vnitřních prostorech, nebo 2000 osob, koná-li se tato akce výhradně ve vnějších prostorech**; na akci se zakazuje účast osobám, které vykazují klinické příznaky onemocnění covid-19 nebo které v případě, že má být v jeden čas přítomno na akci více než 20 osob, nesplňují, s výjimkou dětí do dovršení 6 let věku, podmínky stanovené v bodu I/16 nebo nejsou schopny splnění těchto podmínek na místě prokázat.

Usnesení vlády ze dne 16. srpna

Usnesení vlády ze dne 16. srpna⁶³ s účinností od 1. září

Podmínky pro provoz knihoven je stejný dle usnesení vlády ze dne 26. července.

Provoz zoologických zahrad a botanických zahrad, muzeí, galerií, výstavních prostor, hradů, zámků a obdobných historických nebo kulturních objektů

a) nařizuje provozovateli prostor nebo organizátorovi akce umožnit pouze takové využití kapacity vnitřního prostoru, aby bylo umožněno účastníkům dodržovat **rozestupy 1,5 metru**

⁶³ Usnesení vlády ze dne 16. srpna 2021 č. 712 [RCIAC6296LML \(odok.cz\)](https://www.odok.cz/aktuality/168363-usneseni-vlady-ze-dne-16-8-2021)

a návštěvníkům se nařizuje tyto rozestupy dodržovat, nejde-li o osoby ze společné domácnosti;

b) zakazuje účast na skupinové prohlídce uvedených prostor a akcí osobám, které vykazují klinické příznaky onemocnění covid-19 nebo které v případě skupinové prohlídky o celkovém **počtu osob vyšším než 20 osob** nespĺňují, s výjimkou dětí do dovršení 6 let věku, podmínky stanovené v bodu I/16.

Provoz zařízení nebo **poskytování služeb osobám ve věku 6 až 18 let zaměřených na činnosti obdobné zájmovým vzděláváním je stejný dle usnesení vlády ze dne 26. července.**

Podmínky pro konání koncertů a jiných hudebních, divadelních, filmových a **jiných uměleckých představení, kongresů, vzdělávacích akcí a zkoušek v prezenční formě** které se účastní v **jednu dobu nejvýše 20 osob**, a to tak, že

a) v případě akce konané **v prostoru s kapacitou do 3 000 přítomných diváků**, návštěvníků nebo posluchačů (dále jen „diváci“) **musí všichni diváci splňovat podmínky podle bodu I/16**,

b) v případě akce konané v prostoru **s kapacitou nad 3 000 přítomných diváků**, **musí 3000 diváků splňovat podmínky podle bodu I/16 a z počtu diváků nad 3 000 pak musí minimálně polovina z těchto diváků splňovat podmínky podle bodu I/16 písm. c) nebo d) a zbývající část kapacity může být obsazena osobami splňujícími podmínku podle bodu I/16 písm. a) nebo b)**,

c) zakazuje se účast na akci osobám, které vykazují klinické příznaky onemocnění covid-19 anebo které nespĺňují, s výjimkou dětí do dovršení 6 let věku, podmínky stanovené v bodu I/16.

Podmínky pro konání veřejných nebo soukromých akcí, při nichž dochází ke kumulaci osob na jednom místě, jako jsou zejména spolkové, sportovní, kulturní jiné jsou stejné dle usnesení vlády ze dne 26. července.

Mimořádné opatření MZ ČR ze dne 27. září

Mimořádné opatření Ministerstva zdravotnictví ze dne 27. září 2021⁶⁴ s účinností od 30. září

Podmínky pro provoz knihoven je stejný dle usnesení vlády ze dne 26. července.

Provoz zařízení nebo **poskytování služeb osobám ve věku 6 až 18 let zaměřených na činnosti obdobné zájmovým vzděláváním je stejný dle usnesení vlády ze dne 26. července.**

Podmínky pro konání koncertů a jiných hudebních, divadelních, filmových a jiných uměleckých představení kongresů, vzdělávacích akcí a zkoušek v prezenční formě

a) v případě akce konané **v prostoru s kapacitou do 3 000 přítomných diváků**, pokud má být v jeden čas **přítomno více než 20 diváků**, **musí všichni diváci splňovat podmínky podle bodu I/16**,

⁶⁴ Mimořádné opatření Ministerstva zdravotnictví ze dne 27. září 2021, Č. j.: MZDR 14601/2021-25/MIN/KAN [Mimořádné opatření—omezení maloobchodního prodeje a služeb s účinností od 30.-9.-2021-do-odvolání.pdf \(mzcr.cz\)](https://www.mzcr.cz/aktuality/mimořadna-opatreni-omezeni-maloobchodniho-prodeje-a-sluzeb-s-ucinnosti-od-30-9-2021-do-odvolani.pdf)

b) v případě akce konané **v prostoru s kapacitou nad 3 000 přítomných diváků**, musí 3 000 diváků splňovat podmínky podle bodu I/16 a z počtu diváků nad 3 000 pak musí minimálně polovina z těchto diváků splňovat podmínky podle bodu I/16 písm. c) nebo d) a zbývající část kapacity může být obsazena osobami splňujícími podmínku podle bodu I/16 písm. a), b) nebo e),

c) zakazuje účast na akci osobám, které vykazují klinické příznaky onemocnění covid-19 anebo které v případě, že má být v jeden čas přítomno na akci více než 20 diváků, nesplňují, s výjimkou dětí do dovršení 6 let věku, podmínky stanovené v bodu I/16.

Podmínky pro konání veřejných nebo soukromých akcí, při nichž dochází ke kumulaci osob na jednom místě, jako jsou zejména spolkové, sportovní, kulturní jiné je stejné dle usnesení vlády ze dne 26. července.

Usnesení vlády ze dne 20. října

Usnesení vlády ze dne 20. října č. 915, příloha⁶⁵ s účinností od 1. listopadu 2021

Zkracuje se doba platnosti testů, a to takto:

v bodu I/16 písm. a) se text „7 dny“ nahrazuje textem „72 hodinami“,

v bodu I/16 písm. b) se číslo „72“ nahrazuje číslem „24“

Usnesení ze dne 5. listopadu

Usnesení vlády ze dne 5. listopadu 2021⁶⁶ s účinností od 22. listopadu

Podmínky pro provoz knihoven je stejný dle usnesení vlády ze dne 26. července.

Provoz zoologických zahrad a botanických zahrad, muzeí, galerií, **výstavních prostor**, hradů, zámků a obdobných historických **nebo kulturních objektů je stejný dle usnesení vlády ze dne 16. srpna s účinností od 1. září. Změna je jen v bodech opatření o prokazování bezinfekčnosti.**⁶⁷

⁶⁵ Usnesení vlády ze dne 20. října č. 915, příloha [omezeni-maloobchodu---cele-zneni-0915.pdf \(vlada.cz\)](#)

⁶⁶ Usnesení vlády ze dne 5. listopadu 2021⁶⁶ č. 994, příloha [maloobchody-a-sluzby-cele-zneni-0994.pdf \(vlada.cz\)](#)

⁶⁷ Bod I/17 opatření je o prokazování bezinfekčnosti:

stanovují následující **podmínky pro vstup osob do některých vnitřních a venkovních prostor nebo pro účast na hromadných akcích** nebo jiných činnostech, je-li to vyžadováno tímto mimořádným opatřením:

a) osoba absolvovala nejdéle před **72 hodinami RT-PCR vyšetření** na přítomnost viru SARS-CoV-2 s negativním výsledkem, nebo

b) osoba absolvovala nejdéle **před 24 hodinami rychlý antigenní test (RAT)** na přítomnost antigenu viru SARS-CoV-2 s negativním výsledkem, který provedl zdravotnický pracovník, nebo

c) osoba byla očkovaná proti onemocnění covid-19 a doloží národním certifikátem o provedeném očkování nebo certifikátem o provedeném vydávaným podle nařízení Evropské unie o digitálním certifikátu EU COVID1 , za podmínky, že uplynulo nejméně 14 dní od dokončeného očkovacího schématu; za národní certifikát o provedeném očkování se považuje písemné potvrzení vydané alespoň v anglickém jazyce oprávněnou osobou

Provoz zařízení nebo **poskytování služeb osobám ve věku 6 až 18 let zaměřených na činnosti obdobné zájmovým vzděláváním**

a) nařizuje provozovateli zařízení, poskytovateli služby nebo organizátorovi akce neumožnit v **jeden čas** přítomnost více než **1 000 osob**,

b) **nařizuje provozovateli zařízení, poskytovateli služby nebo organizátorovi akce vést evidenci účastníků se osob pro potřeby případného epidemiologického šetření,**

c) **zakazuje účast na uvedených aktivitách osobám, které vykazují klinické příznaky onemocnění covid-19 nebo které v případě, že má být v jeden čas přítomno více než 20 osob, nesplňují, s výjimkou dětí do dovršení 12 let věku, podmínky stanovené v bodu I/17;**

d) nařizuje provozovateli zařízení, poskytovateli služby nebo organizátorovi akce u osoby, která musí splňovat podmínky podle bodu I/17, před zahájením uvedené aktivity splnění těchto podmínek; **trvá-li akce nepřetržitě déle než 1 den (dále jen „vícedenní akce“), prokazuje se splnění podmínek stanovených v bodu I/17 ke dni nástupu na akci a dále ve frekvenci každých 7 dní.**

Podmínky pro konání koncertů a jiných hudebních, divadelních, filmových a jiných uměleckých představení kongresů, vzdělávacích akcí a zkoušek v prezenční formě

a) v případě akce konané v prostoru s kapacitou **do 1 000 přítomných diváků**, návštěvníků nebo posluchačů (dále jen „diváci“), pokud má být **v jeden čas přítomno více než 20 diváků, musí všichni diváci splňovat podmínky podle bodu I/17,**

b) v případě akce konané v prostoru s kapacitou **nad 1 000 přítomných diváků** musí všichni diváci splňovat podmínky podle bodu I/17 s tím, že z počtu diváků **nad 1 000 musí tito diváci splňovat podmínky podle bodu I/17 písm. a), c) nebo d),**

c) zakazuje účast na akci osobám, které vykazují klinické příznaky onemocnění covid-19 anebo které v případě, že má být v jeden čas přítomno **na akci více než 20 diváků**, nesplňují,

působící v třetí zemi, jehož vzor je zveřejněn v seznamu uznaných národních certifikátů na internetových stránkách Ministerstva zdravotnictví; písemné potvrzení musí obsahovat údaje o očkované osobě, podanému typu vakcíny, datu podání vakcíny, identifikaci osoby, která potvrzení vydala, a tyto údaje musí být možné ověřit dálkovým přístupem přímo z písemného potvrzení, za předpokladu, že očkování bylo provedeno i) léčivým přípravkem obsahujícím očkovací látku proti covid-19, kterému byla udělena registrace podle nařízení (ES) č. 726/2004, nebo ii) léčivým přípravkem, jehož výroba je v souladu s patentem léčivého přípravku podle bodu i), pokud je tento léčivý přípravek zároveň schválen Světovou zdravotnickou organizací pro nouzové použití; nebo

d) osoba prodělala laboratorně potvrzené onemocnění covid-19, uplynula u ní doba nařízené izolace a od prvního pozitivního rychlého antigenního testu (RAT) na přítomnost antigenu viru SARS-CoV-2 nebo RT-PCR testu na přítomnost viru SARSCoV-2 neuplynulo více než 180 dní, nebo

e) osoba na místě podstoupí rychlý antigenní test (RAT) na stanovení přítomnosti antigenu viru SARS-CoV-2 určený pro sebetestování (použití laickou osobou), jehož výsledek je negativní; obdobně platí, pokud osoba na místě prokáže, že podstoupila rychlý antigenní test (RAT) za dozoru zdravotnického pracovníka prostřednictvím online služby nejdéle před 24 hodinami a prokáže absolvování tohoto testu a jeho negativní výsledek potvrzením poskytovatele zdravotních služeb.

s výjimkou dětí do dovršení 12 let věku, **podmínky stanovené v bodu I/17; splnění podmínek podle bodu I/17 se nevyžaduje, pokud se dané akce v rámci vzdělávání účastní výhradně děti, žáci nebo studenti jedné školy** nebo je dozorující osoby nebo pokud provozovatel zajistí oddělení prostor tak, aby děti, žáci nebo studenti jedné školy používali jiné prostory než ostatní osoby účastnící se těchto akcí,

Podmínky pro konání veřejných nebo soukromých akcí, při nichž dochází ke kumulaci osob na jednom místě, jako jsou zejména spolkové, sportovní, kulturní

a) nařizuje organizátorovi akce **neumožnit v jeden čas přítomnost více než 1 000 osob**, není-li dále stanoveno jinak

b) zakazuje účast na akci osobám, které vykazují klinické příznaky onemocnění covid-19 nebo které v případě, že má být v **jeden čas přítomno na akci více než 20 osob**, nesplňují, s výjimkou dětí do dovršení 12 let věku, **podmínky stanovené v bodu I/17; splnění podmínek podle bodu I/17 se nevyžaduje, i) pokud se dané akce v rámci vzdělávání účastní výhradně žáci nebo studenti jedné školy** nebo je dozorující osoby nebo pokud organizátor zajistí oddělení prostor tak, aby žáci nebo studenti jedné školy používali jiné prostory než ostatní osoby účastnící se těchto akcí ii) **jde-li o pravidelné aktivity v neměnném kolektivu** za podmínky, že organizátor těchto aktivit vede evidenci účastnících se osob pro potřeby případného epidemiologického šetření, a to v rozsahu identifikace účastnících se osob (jméno, příjmení) a jejich kontaktní údaje (nejlépe telefonní číslo), a tuto evidenci uchovává po dobu 30 dnů ode dne konání uvedené aktivity.

Usnesení vlády ze dne 25. listopadu

Usnesení vlády ČR ze dne 25. listopadu 2021⁶⁸ s účinností od 26. listopadu 2021

Vyhlášen nouzový stav na 30 dnů.

Podmínky pro provoz knihoven je stejný dle usnesení vlády ze dne 26. července.

Nově se omezuje maximální počet účastníků na akci a to tak, že v jeden čas nesmí být přítomno více než 1 000 osob (diváků, návštěvníků, posluchačů, zkušenských). Se vzrůstajícím počtem osob na hromadné akci se zvyšuje riziko přenosu nákazy. Při současné velmi vysoké virové náloži v populaci, kterou dokládá průměrná pozitivita provedených RT-PCR testů z diagnostické indikace (okolo 35 - 40 %), pak výrazně narůstá riziko kontaktu s infekční osobou, které se samozřejmě dále zvyšuje se vzrůstajícím počtem přítomných osob. Proto bylo přistoupeno k tomuto omezení. **Podmínka usazení diváků pak má za cíl zajistit co nejnižší mobilitu osob na těchto akcích, aby se tak dále snížilo riziko přenosu onemocnění covid-19**, neboť na velké hromadné akce (koncerty, sportovní utkání) často přijíždějí účastníci z více krajů nebo i celé republiky, což dále podporuje šíření onemocnění. Výjimka z povinnosti usazení v případě praktického vzdělávání a zkoušek je stanovena proto, aby tyto aktivity mohly vůbec probíhat, protože splnění podmínky usazení by u většiny praktického vzdělávání nebo zkoušek znamenalo jejich zrušení.

⁶⁸ Usnesení vlády ČR ze dne 25. listopadu 2021 č. 1066 [VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY \(vlada.cz\)](https://www.vlada.cz)

Provoz zoologických zahrad a botanických zahrad, muzeí, galerií, **výstavních prostor**, hradů, zámků a obdobných historických **nebo kulturních objektů je stejný dle Usnesení vlády ze dne 5. listopadu 2021.**

Konání koncertů a jiných hudebních, divadelních, filmových a **jiných uměleckých představení**

a) neumožnit přítomnost více než 1 000 diváků, návštěvníků, posluchačů

b) zakazuje se účast na akci osobám, které se mají účastnit akce jako diváci, pokud vykazují klinické příznaky onemocnění covid-19 anebo v případě, že má být v jeden čas přítomno na akci více než 20 diváků, nesplňují, s výjimkou dětí do dovršení 12 let věku, podmínky stanovené v bodu II/17.

Provoz zařízení nebo **poskytování služeb osobám ve věku 6 až 18 let zaměřených na činnosti obdobné zájmovým vzděláváním. V jeden okamžik maximálně pro 100 osob bez ohledu na prostory, v jakých bude poskytována.** Důvodem snížení počtu účastníků je výše popsáný vývoj epidemické situace. Toto snížení maximálního počtu účastníků na akcích regulovaným tímto bodem má za cíl snížit riziko přenosu nákazy v dané věkové skupině osob a stále tak ještě umožnit pořádání těchto akcí. Pro účastníky akce je stanovena povinnost, že nesmí vykazovat klinické příznaky onemocnění covid-19. **Provozovatel zařízení, poskytovatel služby nebo organizátor má povinnost zajistit, aby se dané akce nebo činnosti neúčastnila osoba, která v případě, že se má účastnit více jak 20 osob, nedoloží splnění podmínek podle bodu II/17. Pokud aktivitu pořádá jiný subjekt než škola, lze též akceptovat výjimku z dokladování tzv. bezinfekčnosti s ohledem na skutečnost, že se opět jedná o stále stejné homogenní kolektivy dětí.** Navíc mají organizátoři těchto aktivit povinnost vést evidenci účastníků, která vede k rychlému dohledání a trasování všech rizikových kontaktů.

Omezují se **veřejné** nebo **soukromé akce, při nichž dochází ke kumulaci osob na jednom místě, jako jsou zejména spolkové, sportovní, kulturní.** Vyjmenovaných akcí se mohou zúčastnit pouze osoby, které nevykazují klinické příznaky onemocnění covid-19. V případě, že má být **v jeden okamžik přítomno na akci více než 20 osob, mohou se jí účastnit pouze osoby, které se mohou prokázat splněním podmínek podle bodu II/17, přitom však nově lze připustit přítomnost nejvýše 100 osob bez ohledu na to, zda se konají ve vnitřních nebo vnějších prostorech.** Toto významné snížení maximálního počtu účastníků na předmětných akcích má především za cíl snížit při současné virové náloži riziko přenosu nákazy a stále tak ještě umožnit pořádání těchto akcí.

Usnesení vlády ze dne 22. prosince

Usnesení vlády ze dne 22. prosince⁶⁹ s účinností od 29.12. 2021 do 2.1. 2022

Podmínky pro provoz knihoven je stejný dle usnesení vlády ze dne 26. července.

Provoz zoologických zahrad a botanických zahrad, muzeí, galerií, **výstavních prostor**, hradů, zámků a obdobných historických **nebo kulturních objektů,**

⁶⁹ Usnesení vlády ze dne 22. prosince 2021, příloha [MO-MZ-obchod-sluzby-od-29-12-2021-do-02-01-2022.pdf](https://www.vlada.cz/vlada.cz/obchod-sluzby-od-29-12-2021-do-02-01-2022.pdf) ([vlada.cz](https://www.vlada.cz))

a) nařizuje provozovateli prostor nebo organizátorovi akce umožnit pouze takové využití kapacity vnitřního prostoru, aby bylo umožněno **účastníkům dodržovat rozestupy 1,5 metru** a návštěvníkům se nařizuje tyto rozestupy dodržovat, nejde-li o osoby ze společné domácnosti nebo žáky nebo studenty jedné školy nebo je dozorující osoby;

b) zakazuje účast na skupinové prohlídce uvedených prostor a akcí osobám, které vykazují klinické příznaky onemocnění covid-19 nebo které v případě skupinové prohlídky o celkovém **počtu osob vyšším než 20 osob** nesplňují, s výjimkou dětí do dovršení 12 let věku, **podmínky stanovené v bodu 15⁷⁰**

⁷⁰ Bod 15 = podmínky pro vstup osob do některých vnitřních a venkovních prostor nebo pro účast na hromadných akcích nebo jiných činnostech, je-li to vyžadováno tímto mimořádným opatřením:

a) osoba absolvovala nejdéle před 72 hodinami RT-PCR vyšetření na přítomnost viru SARS-CoV-2 s negativním výsledkem, jde-li o

i) osobu do dovršení 18 let věku, nebo

ii) osobu, která se nemůže podrobit očkování proti onemocnění covid-19 pro kontraindikaci; skutečnost, že se osoba nemůže podrobit očkování proti onemocnění covid-19 pro kontraindikaci, se dokládá záznamem v Informačním systému infekčních nemocí (ISIN) obsahujícím výslovné uvedené informace o tom, že se osoba nemůže ze zdravotních důvodů očkování proti onemocnění covid-19 podrobit, nebo lékařským potvrzením obsahujícím výslovné uvedení informace o tom, že osoba se nemůže ze zdravotních důvodů očkování proti onemocnění covid-19 podrobit a že tato skutečnost je uvedena v Informačním systému infekčních nemocí (ISIN); nebo

iii) osobu očkovanou proti onemocnění covid-19, pokud

a. od aplikace první dávky očkovací látky v případě jednodávkového schématu podle souhrnu údajů o přípravku (dále jen „SPC“) ke dni prokazování této skutečnosti pro účely tohoto mimořádného opatření neuplynula doba 14 dnů, nebo

b. v případě dvoudávkového schématu podle SPC jí dosud nebyla podána druhá dávka očkovací látky a od aplikace první dávky očkovací látky ke dni prokazování této skutečnosti pro účely tohoto mimořádného opatření neuplynula maximální doba stanovená pro aplikaci druhé dávky očkovací látky podle SPC, nebo

c. od aplikace druhé dávky očkovací látky v případě dvoudávkového schématu podle SPC ke dni prokazování této skutečnosti pro účely tohoto mimořádného opatření neuplynula doba 14 dnů; nebo

b) osoba byla očkovaná proti onemocnění covid-19 a doloží národním certifikátem o provedeném očkování nebo certifikátem o provedeném očkování vydávaným podle nařízení Evropské unie o digitálním certifikátu EU COVID19, za podmínky, že uplynulo nejméně 14 dní od dokončeného očkovacího schématu; za národní certifikát o provedeném očkování se považuje písemné potvrzení vydané alespoň v anglickém jazyce oprávněnou osobou působící v třetí zemi, jehož vzor je zveřejněn v seznamu uznaných národních certifikátů na internetových stránkách Ministerstva zdravotnictví; písemné potvrzení musí obsahovat údaje o očkované osobě, podanému typu vakcíny, datu podání vakcíny, identifikaci osoby, která potvrzení vydala, a tyto údaje musí být možné ověřit dálkovým přístupem přímo z písemného potvrzení, za předpokladu, že očkování bylo provedeno

i) léčivým přípravkem obsahujícím očkovací látku proti covid-19, kterému byla udělena registrace podle nařízení (ES) č. 726/2004, nebo

ii) léčivým přípravkem, jehož výroba je v souladu s patentem léčivého přípravku podle bodu i), pokud je tento léčivý přípravek zároveň schválen Světovou zdravotnickou organizací pro nouzové použití; nebo

c) **nařizuje organizátorovi** skupinové prohlídky u osoby, která musí splňovat podmínky podle bodu 15, před zahájením prohlídky splnění těchto podmínek kontrolovat a osobě se nařizuje mu **splnění podmínek podle bodu 15 prokázat**;

Provoz zařízení nebo **poskytování služeb osobám ve věku 6 až 18 let zaměřených na činnosti obdobné zájmovým vzděláváním**

a) nařizuje provozovateli zařízení, poskytovateli služby nebo organizátorovi akce **neumožnit v jeden čas přítomnost více než 100 osob**,

b) **nařizuje provozovateli zařízení, poskytovateli služby nebo organizátorovi akce vést evidenci účastníků se osob pro potřeby případného epidemiologického šetření**,

c) zakazuje účast na uvedených aktivitách osobám, které vykazují klinické příznaky onemocnění covid-19 nebo které v případě, že má být **v jeden čas přítomno více než 20 osob**, nesplňují, s výjimkou dětí do dovršení 12 let věku, **podmínky stanovené v bodu 15**; splnění podmínek podle bodu 15 se nevyžaduje, pokud se uvedených aktivit účastní výhradně žáci jedné školy nebo je dozorující osoby nebo jde-li o pravidelné aktivity v neměnném kolektivu,

Podmínky pro konání koncertů a jiných hudebních, divadelních, filmových a jiných uměleckých představení, kongresů, vzdělávacích akcí a zkoušek v prezenční formě

a) nařizuje organizátorovi akce **neumožnit přítomnost více než 1 000 diváků**, návštěvníků, posluchačů nebo zkoušených (dále jen „diváci“),

b) zakazuje účast na akci osobám, které se mají účastnit akce jako diváci, pokud vykazují klinické příznaky onemocnění covid-19 anebo v případě, že má být v jeden čas přítomno na akci **více než 20 diváků**, nesplňují, s výjimkou dětí do dovršení 12 let věku, **podmínky stanovené v bodu 15**;

c) **nařizuje organizátorovi** akce u osoby, která musí splňovat podmínky podle bodu 15, při vstupu na akci splnění těchto podmínek kontrolovat a osoba je povinna mu **splnění podmínek podle bodu 15 prokázat**.

Podmínky pro konání veřejných nebo soukromých akcí, při nichž dochází ke kumulaci osob na jednom místě, jako jsou zejména spolkové, sportovní, kulturní

a) nařizuje organizátorovi akce **neumožnit v jeden čas přítomnost více než 100 osob**, není-li dále stanoveno jinak,

b) zakazuje účast na akci osobám, které vykazují klinické příznaky onemocnění covid-19 nebo které v případě, že má být **v jeden čas přítomno na akci více než 20 osob**, nesplňují, s výjimkou dětí do dovršení 12 let věku, **podmínky stanovené v bodu 15** splnění podmínek podle bodu 15 se nevyžaduje,

c) osoba prodělala laboratorně potvrzené onemocnění covid-19, uplynula u ní doba nařízené izolace a od prvního pozitivního rychlého antigenního testu (RAT) na přítomnost antigenu viru SARS-CoV-2 nebo RT-PCR testu na přítomnost viru SARS-CoV-2 neuplynulo více než 180 dní.

i) pokud se dané akce v rámci vzdělávání účastní výhradně žáci nebo studenti jedné školy nebo je dozorující osoby nebo pokud organizátor zajistí oddělení prostor tak, aby žáci nebo studenti jedné školy používali jiné prostory než ostatní osoby účastníci se těchto akcí,

ii) jde-li o pravidelné aktivity v neměnném kolektivu za podmínky, že organizátor těchto aktivit vede evidenci účastníků se osob pro potřeby případného epidemiologického šetření.

Usnesení ze dne 22. prosince

Usnesení vlády ze dne 22. prosince⁷¹ s účinností od 29.12. 2021 do 2.1. 2022

Podmínky pro provoz knihoven je stejný dle usnesení vlády ze dne 26. července.

Provoz zoologických zahrad a botanických zahrad, **muzeí, galerií, výstavních prostor**, hradů, zámků a obdobných historických **nebo kulturních objektů je stejný dle usnesení vlády ze dne 22. prosince 2021.**

Provoz zařízení nebo **poskytování služeb osobám ve věku 6 až 18 let zaměřených na činnosti obdobné zájmovým vzděláváním**

a) nařizuje provozovateli zařízení, poskytovateli služby nebo organizátorovi akce **neumožnit v jeden čas přítomnost více než 50 osob,**

b) nařizuje provozovateli zařízení, poskytovateli služby nebo organizátorovi akce **vést evidenci účastníků se osob pro potřeby případného epidemiologického šetření,**

c) zakazuje účast na uvedených aktivitách osobám, které vykazují klinické příznaky onemocnění covid-19 nebo které v případě, že má být **v jeden čas přítomno více než 20 osob,** nespĺňují, s výjimkou dětí do dovršení 12 let věku, **podmínky stanovené v bodu 15,** splnění podmínek podle bodu 15 se nevyžaduje, pokud se uvedených aktivit účastní výhradně žáci jedné školy nebo je dozorující osoby nebo jde-li o pravidelné aktivity v neměnném kolektivu,

Podmínky pro konání koncertů a jiných hudebních, divadelních, filmových a jiných uměleckých představení, kongresů, vzdělávacích akcí a zkoušek v prezenční formě jsou stejné dle usnesení vlády ze dne 22. prosince 2021. Podmínky pro konání veřejných nebo soukromých akcí, při nichž dochází ke kumulaci osob na jednom místě, jako jsou zejména spolkové, sportovní, kulturní

a) nařizuje organizátorovi akce **neumožnit v jeden čas přítomnost více než 50 osob,** není-li dále stanoveno jinak,

b) zakazuje účast na akci osobám, které vykazují klinické příznaky onemocnění covid19 nebo které v případě, že má být **v jeden čas přítomno na akci více než 20 osob,** nespĺňují, s výjimkou dětí do dovršení 12 let věku, **podmínky stanovené v bodu 15,** splnění podmínek podle bodu 15 se nevyžaduje,

⁷¹ Usnesení vlády ze dne 22. prosince 2021, příloha [MO-MZ-obchod-sluzby-od-29-12-2021-do-02-01-2022.pdf](https://www.vlada.cz/vlada.cz/obchod-sluzby-od-29-12-2021-do-02-01-2022.pdf) ([vlada.cz](https://www.vlada.cz))

i) pokud se dané akce v rámci vzdělávání účastní výhradně žáci nebo studenti jedné školy nebo je dozorující osoby nebo pokud organizátor zajistí oddělení prostor tak, aby žáci nebo studenti jedné školy používali jiné prostory než ostatní osoby účastníci se těchto akcí,

ii) jde-li o pravidelné aktivity v neměnném kolektivu za podmínky, že organizátor těchto aktivit vede evidenci účastníků se osob pro potřeby případného epidemiologického šetření.

Statistický výkaz o výkonu RF v rámci ČR

Financování regionálních funkcí v roce 2021

Výkaz financování regionálních funkcí knihoven (pouze z finančních prostředků kraje)	Rok 2021
Spotřeba materiálu (číslo účtu 501)	36 016 996,19
z toho: nákup knihovního fondu	33 932 897,29
Spotřeba energie (číslo účtu 502)	1 587 989,84
Opravy a udržování (číslo účtu 511)	177 838,78
Cestovné (číslo účtu 512)	570 216,11
Ostatní služby (číslo účtu 518)	9 053 934,33
z toho: doprava	742 122,43
z toho: servis AKS	1 491 950,28
z toho: nákup licence na el. zdroje	116 615,26
z toho: nákup knihovnických služeb	4 191 911,14
Mzdové náklady (číslo účtu 521)	74 597 063,37
z toho: platy zaměstnanců	72 986 110,37
z toho: ostatní osobní náklady	1 314 698,00
Zákonné sociální pojištění (číslo účtu 524)	24 785 125,64
Sociální náklady (zákonné a jiné s.n.) (číslo účtu 527 a 528)	2 309 818,81
Jiné ostatní náklady (číslo účtu 549)	266 059,25
Ostatní provozní náklady (neuveďeny v ř. 62, 64 - 67, 72, 75 - 77)	889 738,61
Provozní náklady celkem (součet ř. 62, 64 - 67, 72, 75 - 78)	150 409 895,46
Investiční náklady	0,00
Náklady celkem (z krajské dotace) (součet ř. 79 a 80)	150 409 895,46
Přidělená dotace (krajská)	150 483 789,94
Vráceno	73 896,00
Financování regionálních funkcí z jiných zdrojů (vlastní prostředky knihovny, obce, další zdroje, sponzorské dary)	Rok 2021

Spotřeba materiálu (číslo účtu 501)	3 233 490,96
z toho: na nákup knihovního fondu*	3 050 284,32
Mzdové náklady (číslo účtu 521)	6 387 086,96
z toho: platy zaměstnanců	6 209 807,96
z toho: ostatní osobní náklady	161 740,00
Zákonné sociální a zdravotní pojištění (číslo účtu 524)	1 939 569,37
Ostatní provozní náklady (neuvedené v ř. 92, 94, 97)	1 643 963,63
	13 251
Provozní náklady celkem (součet ř. 92, 94,97,98)	635,92
Investiční náklady	0,00
	13 251
Náklady celkem (součet ř. 99 + 100)	635,92
	14 910
Finanční prostředky obcí na fond knihoven a jeho zpracování**	155,23
	13 263
Na nákup (stálého) knihovního fondu pro knihovny (z prostř.obcí)	237,67
Na zpracování (stálého) knihovního fondu pro knihovny (z prostř.obcí)	2 142 811,66
Další finanční podpora knihoven z krajského rozpočtu (mimo prostředky určené na RF)***	Rok 2021
Celkové částky, které knihovny získaly v roce 2021	1 191 410,00
Z krajských grantových programů určených nejen knihovnám	793 410,00
Z krajských grantových programů určených výhradně knihovnám	398 000,00
Podíl obcí na nákupu výměnného fondu ****	
Počet obcí přispívajících na nákup výměnného fondu	992
Částka poskytnutá na výměnný fond (za přispívající obce celkem)	4 674 784,68

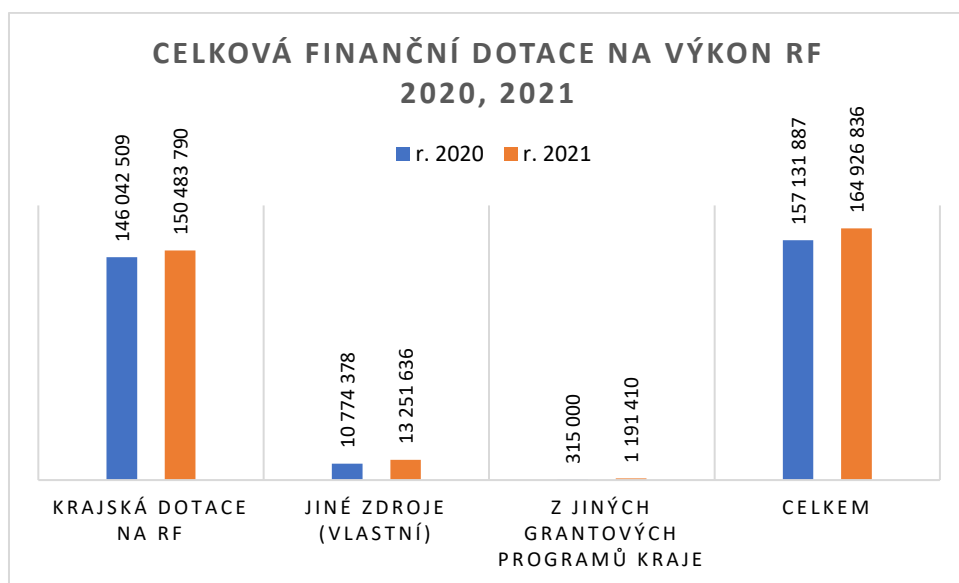
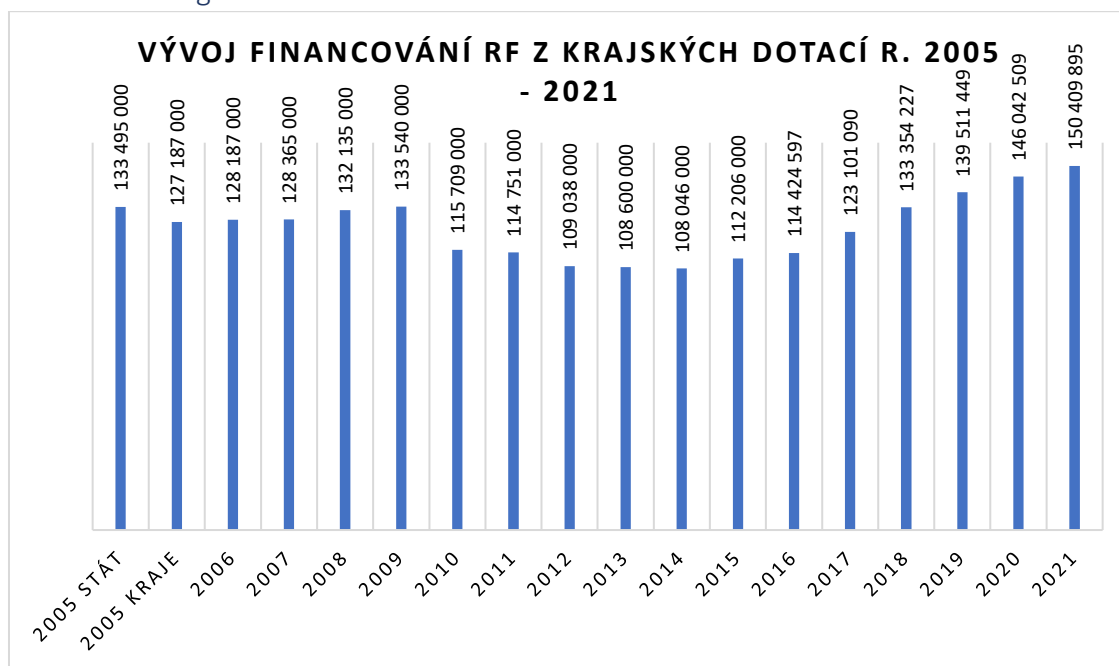
Výkony v rámci regionálních funkcí za rok 2021

Statistický výkaz výkonu regionálních funkcí	Rok 2021
Počet PK (včetně KK s funkcí PK)	95
Počet pracovníků zajišťujících regionální funkce	223,61
Počet obsluhovaných knihoven	5 900
Poradenská a konzultační činnost	
počet obslužených knihoven	5 885
počet poskytnutých konzultací	22 697
počet metodických návštěv	8 274
Statistika knihovnických činností Kult (MK) 12 - 01	
počet obslužených knihoven	5 749
počet zpracovaných statistických výkazů	6 295
Vzdělávání knihovníků, semináře	
počet obslužených knihoven	3 329

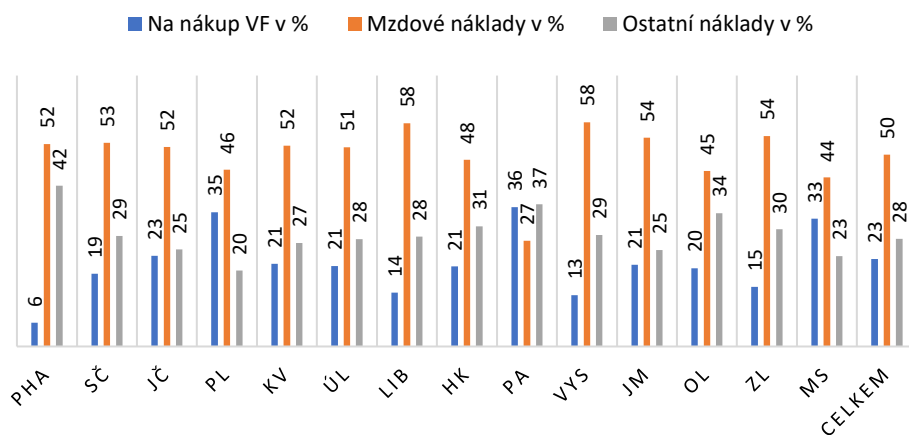
počet všech vzdělávacích akcí	1 105
z toho (z ř. 14): počet akcí v rámci RF	426
z toho (z ř. 15): počet akcí na podporu vzd., kult. a komunitních aktivit	107
počet všech účastníků	14 500
z toho (z ř. 17): počet účastníků akcí v rámci RF	5 889
z toho (z ř.18): počet účastníků akcí na podporu vzd., kult. a komunitních aktivit	1 274
počet všech vyučovacích hodin	6 532
z toho (z ř. 20): počet vyučovacích hodin v rámci RF	1 523
z toho (z ř. 21): počet vyučovacích hodin na podporu vzd., kult. a komunitních aktivit	362
Porady	
počet obslužených knihoven	1 436
počet akcí	275
počet účastníků	3 361
Praktická podpora vzd., Kult. komunitních aktivit	
Počet obslužených knihoven	257
Počet akcí, zásahů	323
Pomoc při revizi a aktualizaci KF	
počet obslužených knihoven	1 025
z toho počet revidovaných knihoven	627
počet revidovaných knihovnických jednotek	1 997 413
počet aktualizovaných knihovnických jednotek	795 890
Nákup KF z prostředků provozovatelů (obcí) do vlastních KF	
počet obslužených knihoven	869
počet nakoupených knihovnických jednotek	67 925
Zpracování KF z prostředků provozovatelů (obcí) vlastních KF	
počet obslužených knihoven	1 459
počet zpracovaných knihovnických jednotek	134 172
Výměnný fond (v knihovnických jednotkách)	
stav výměnného fondu k 31.12. 2021	3 818 057
roční přírůstek VF	173 641
roční úbytek VF	133 516
z ř. 43 zakoupeno z finančních prostředků kraje na regionální funkce	140 575
z ř. 43 zakoupeno z finančních prostředků obce	22 272
z ř. 43 z zakoupeno z finančních prostředků dalších zdrojů	2 741
Cirkulace VF	
počet obslužených knihoven	4 972
počet expedovaných souborů	18 084
počet svazků v souborech	1 083 110
Servis automatizovaného knihovního systému	
počet knihoven, pro které pověřená knihovna zajišťuje podporu automatizovaného systému	2 520
počet akcí, zásahů	4 242
Doprava v rámci výkonu RF	
počet obslužených knihoven	5 418
počet ujetých km	277 261

Grafy

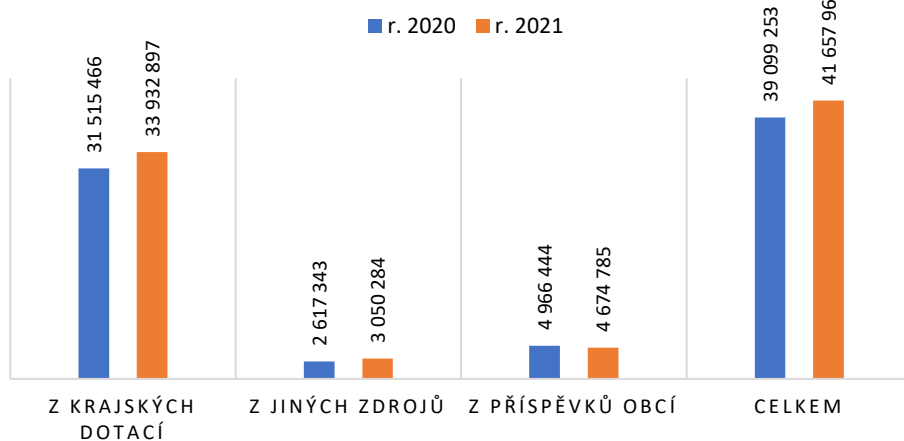
Financování regionálních funkcí



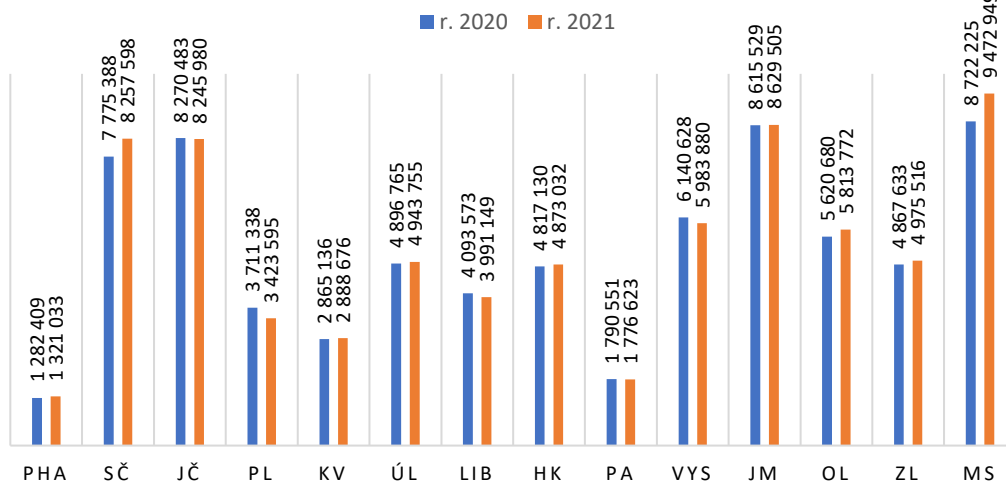
STRUKTURA CELKOVÝCH NÁKLADŮ KRAJSKÉ DOTACE NA RF V % R. 2021



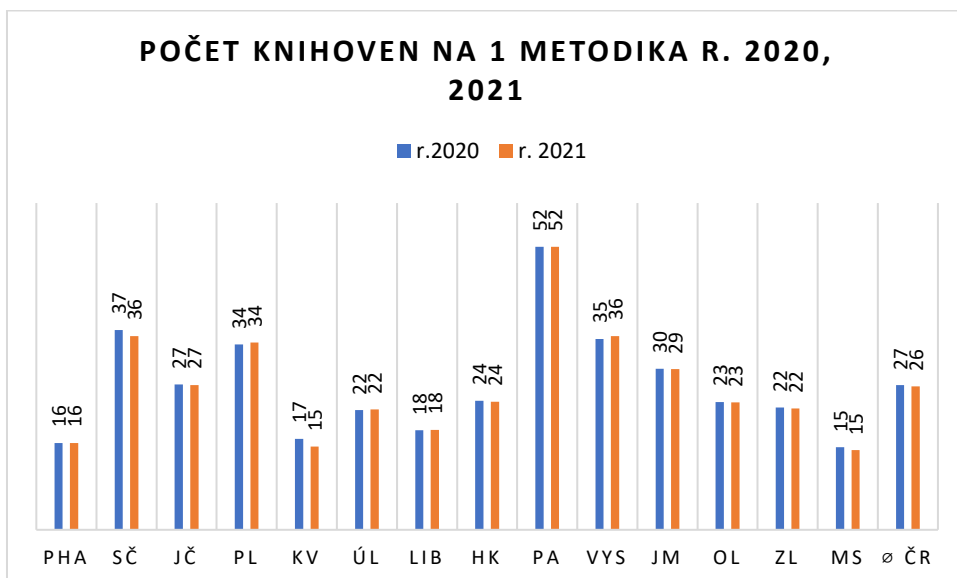
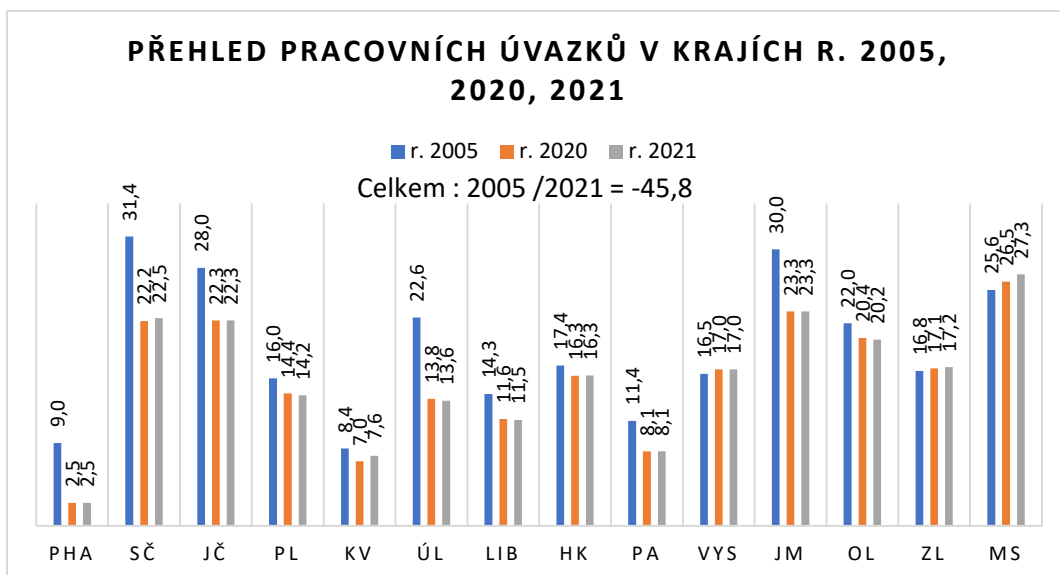
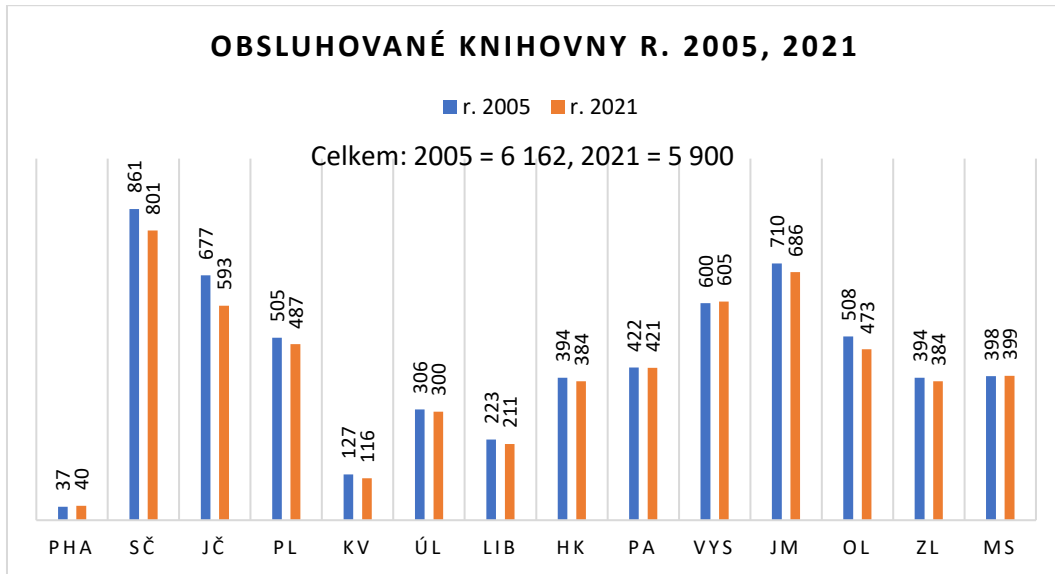
FINANCOVÁNÍ VÝMĚNNÉHO FONDU Z HLEDISKA ZDROJŮ R. 2020, 2021

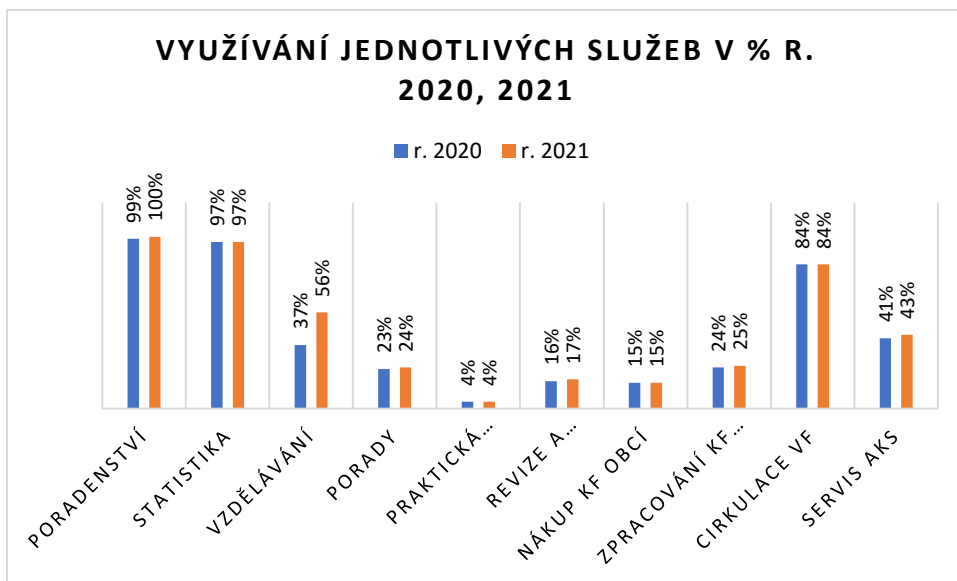


MZDOVÉ NÁKLADY Z KRAJSKÉ DOTACE V KRAJÍCH R. 2020, 2021 (V KČ)

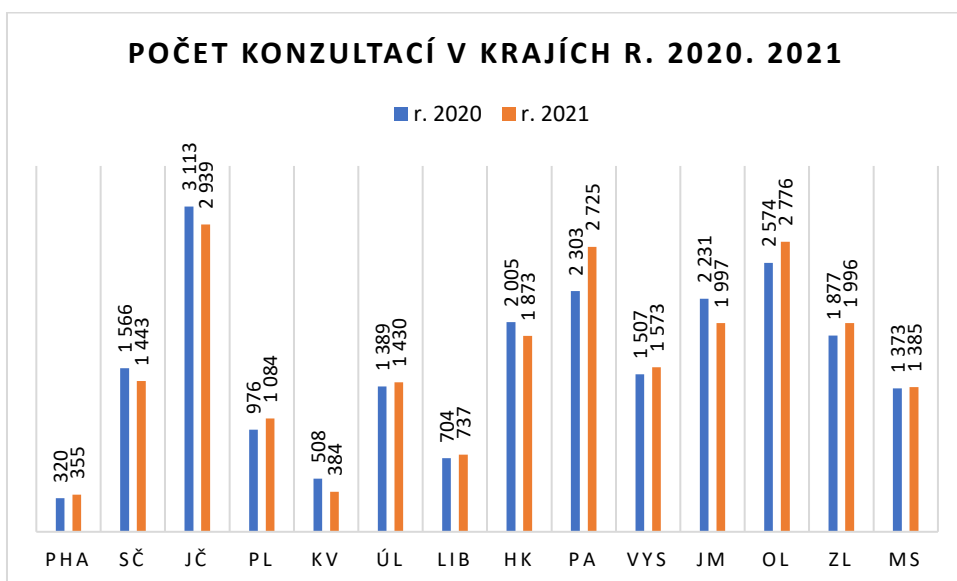
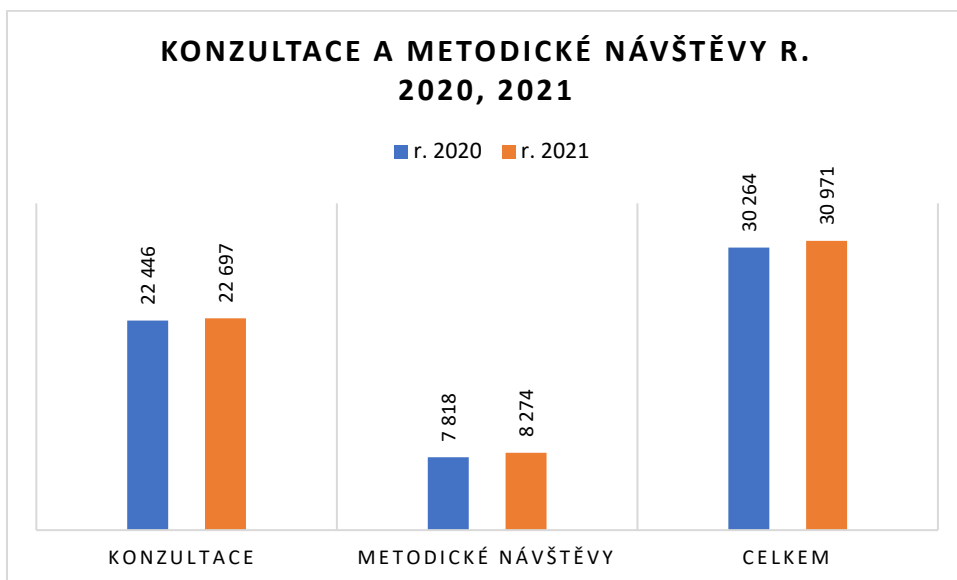


Podmínky fungování regionálních funkcí

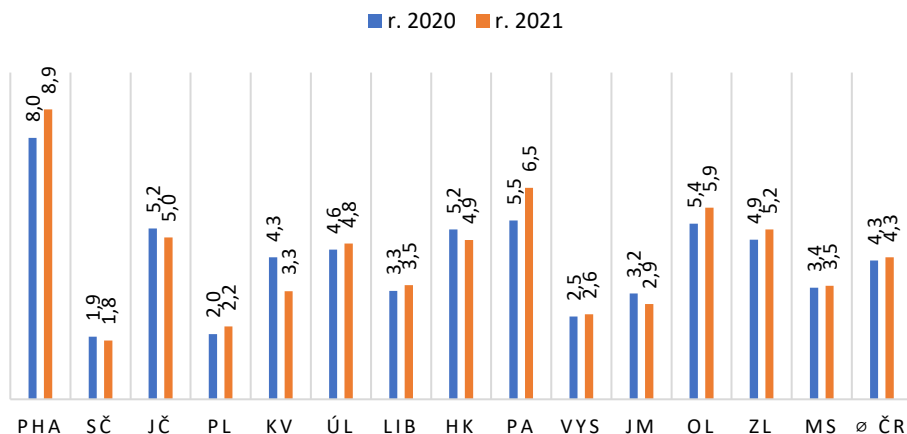




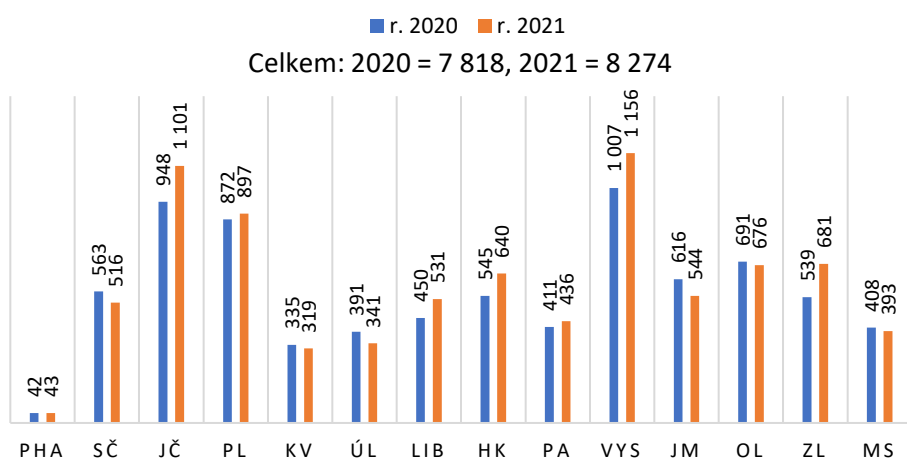
Poradenská a konzultační činnost



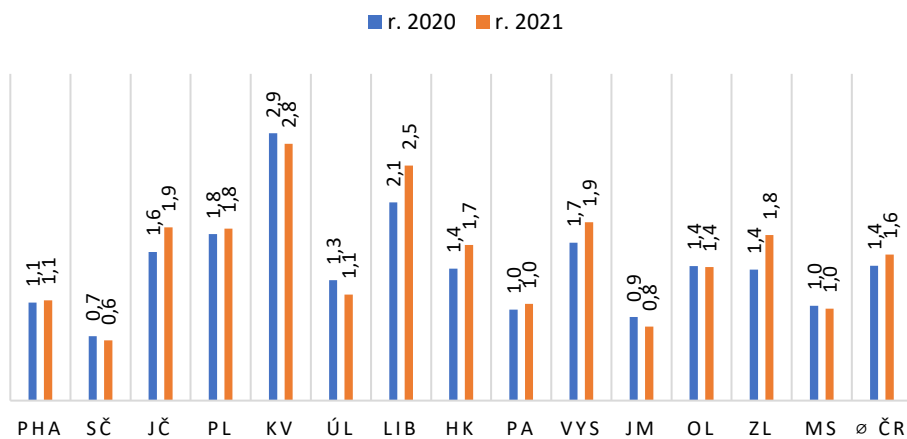
POČET KONZULTACÍ NA 1 OBSLUHOVNOU KNIHOVNU R. 2020, 2021



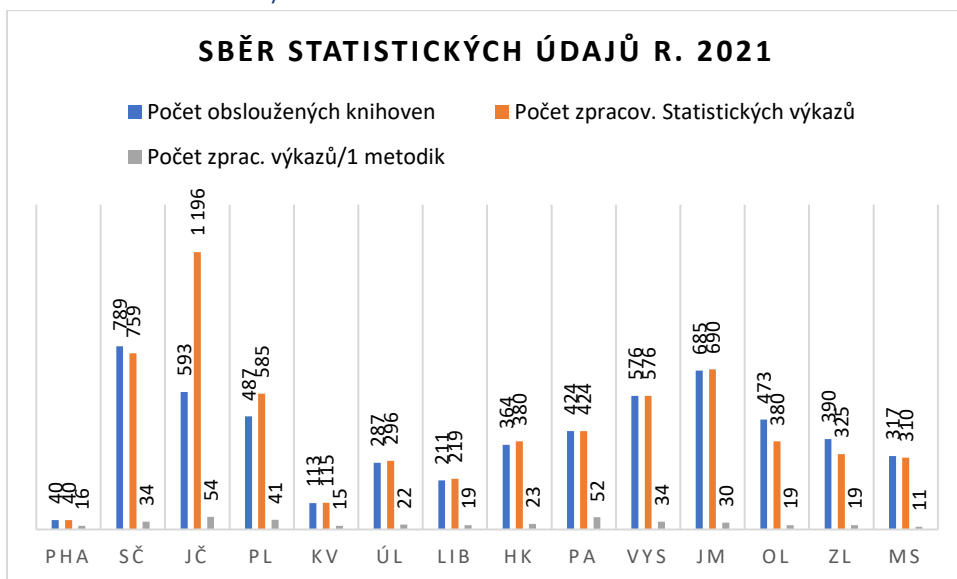
METODICKÉ NÁVŠTĚVY V KRAJÍCH R. 2020, 2021



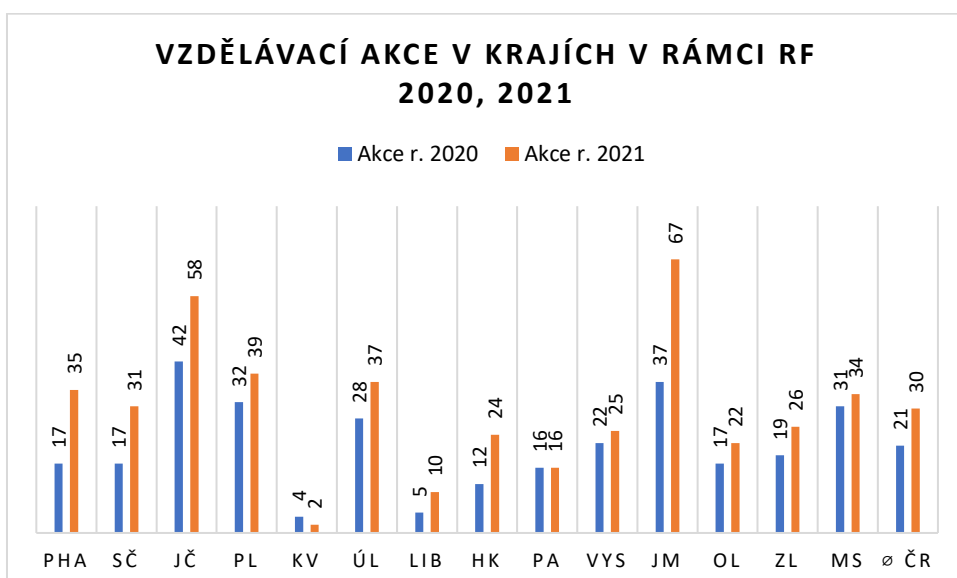
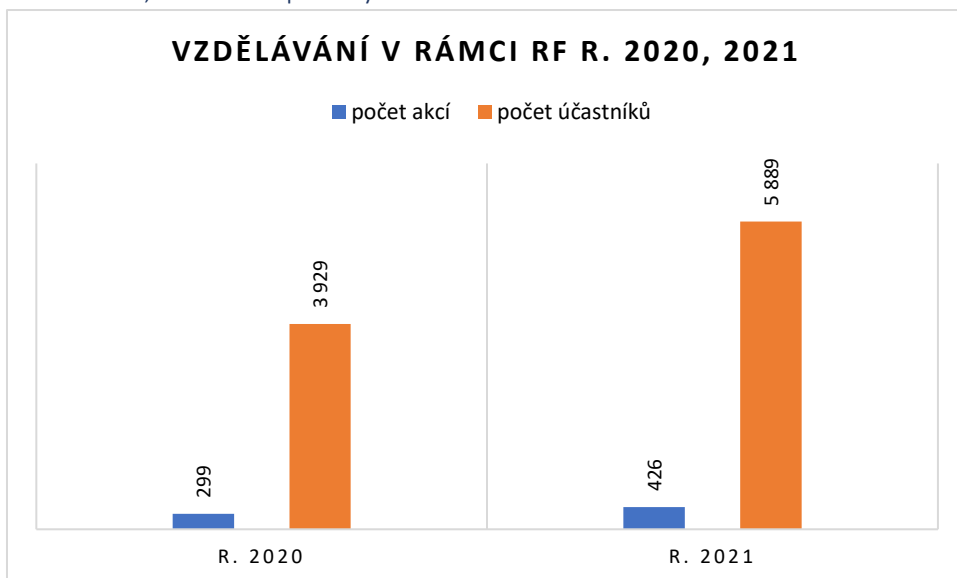
POČET METODICKÝCH NÁVŠTĚV NA 1 OBSLUHOVANOU KNIHOVNU R. 2020, 2021



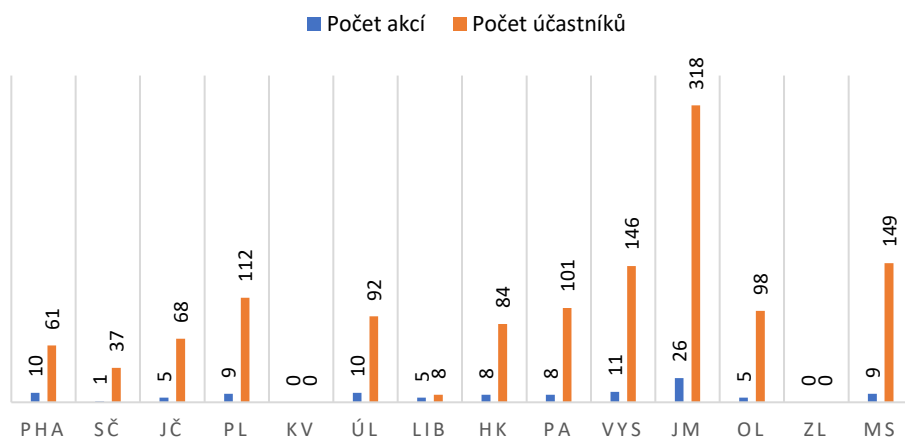
Statistika knihovnických činností



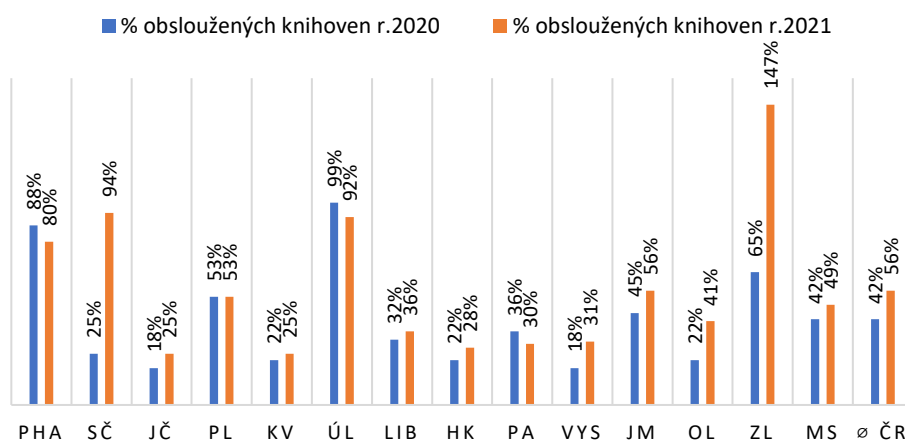
Vzdělávání, semináře porady



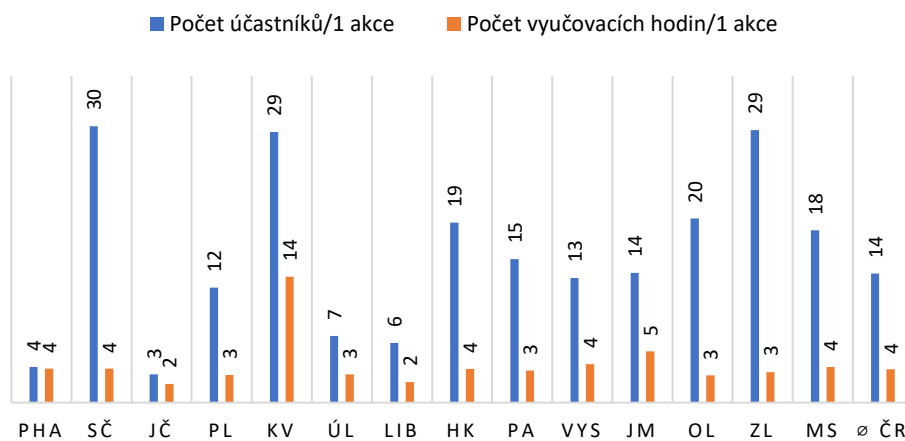
VZDĚLÁVACÍ AKCE NA PODPORU VZD., KULT. A KOMUNITNÍCH AKTIVIT R. 2021



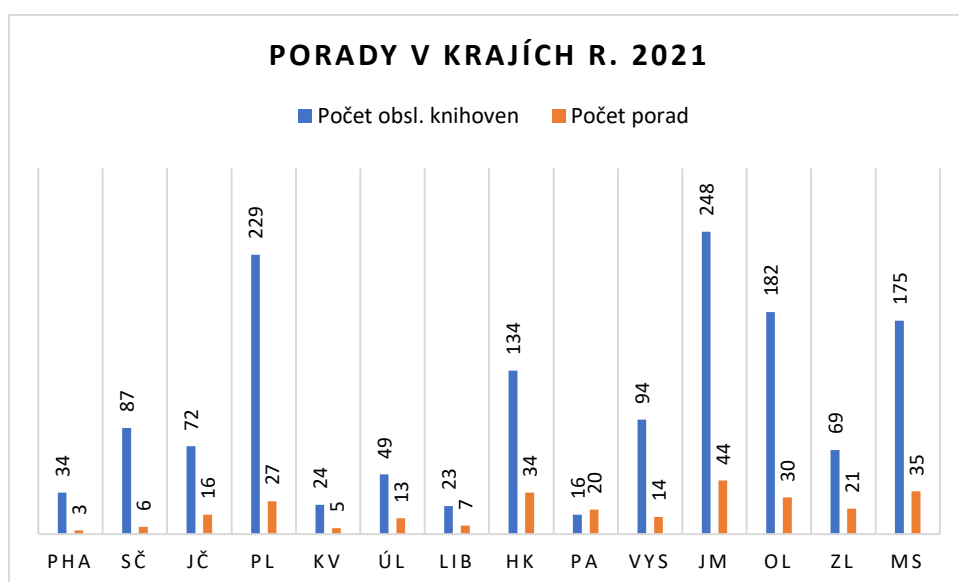
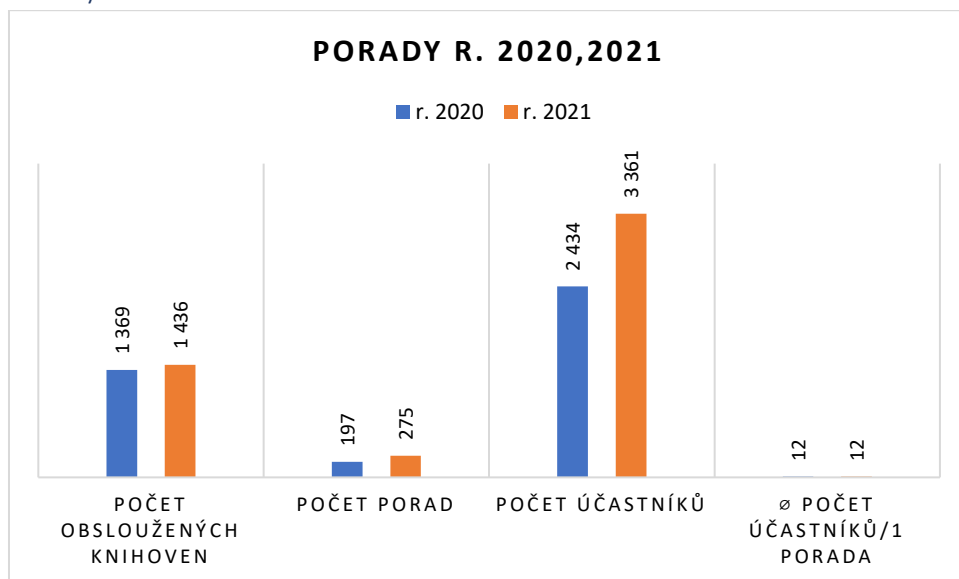
VZDĚLÁVÁNÍ KNIHOVNÍKŮ - % OBSLOUŽENÝCH KNIHOVEN R. 2020, 2021



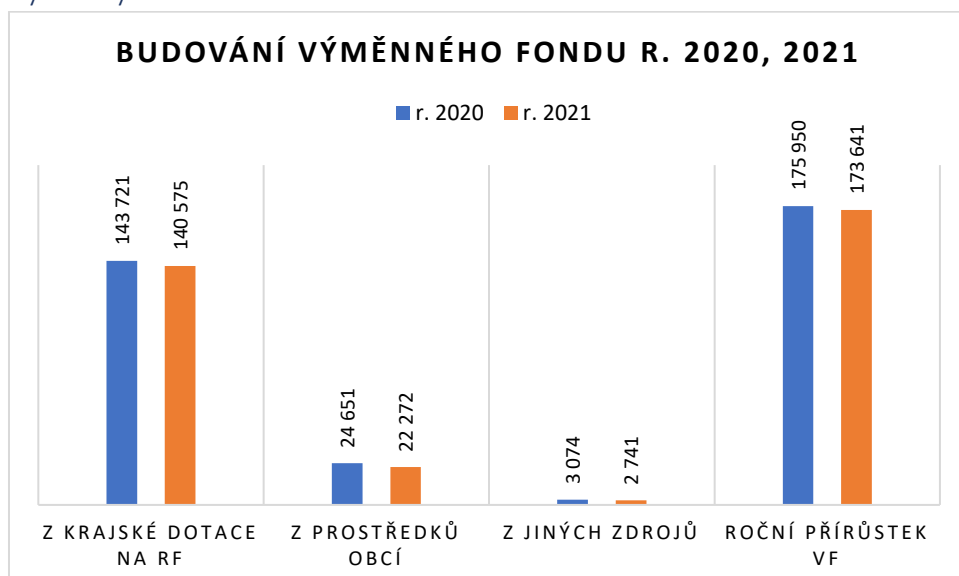
UKAZATELE VZDĚLÁVÁNÍ V KRAJÍCH V RÁMCI RF R. 2021



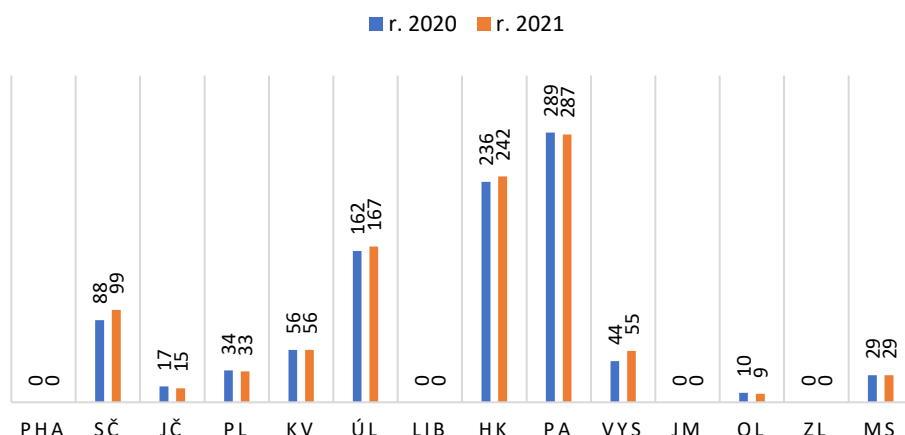
Porady



Výměnný fond

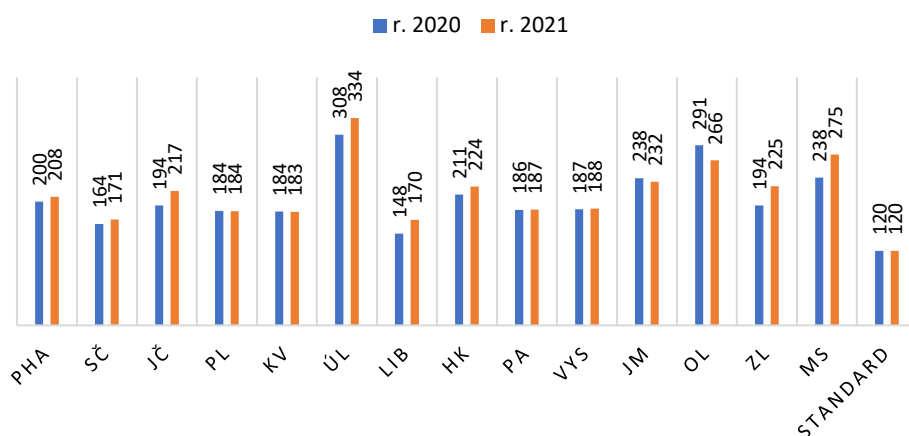


POČET OBCÍ, KTERÉ PŘISPÍVAJÍ NA NÁKUP VF R. 2020/2021

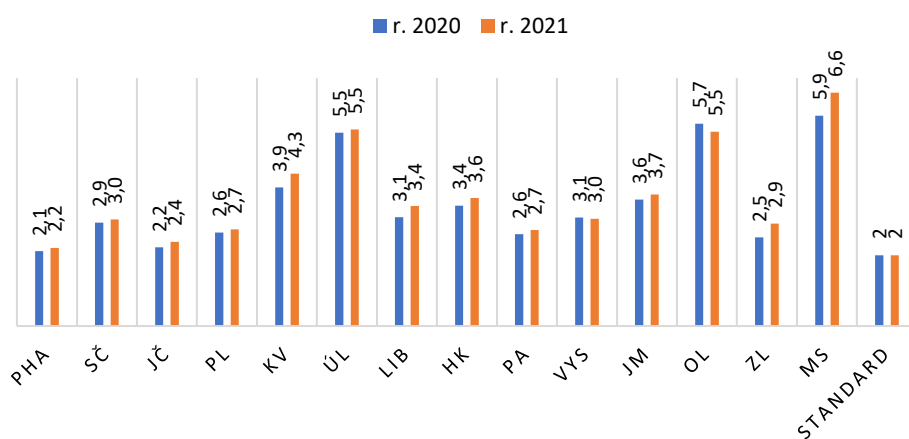


Cirkulační výměnné soubory

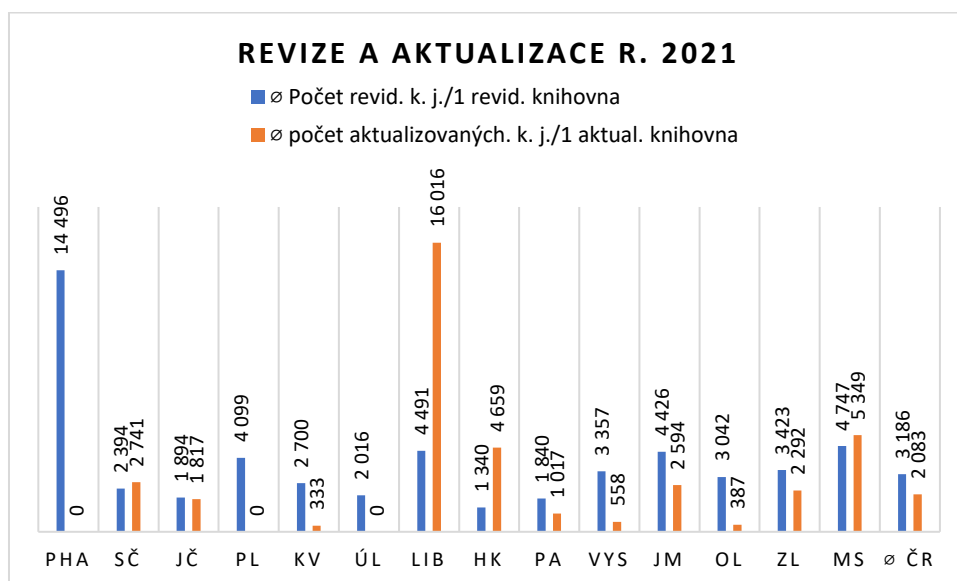
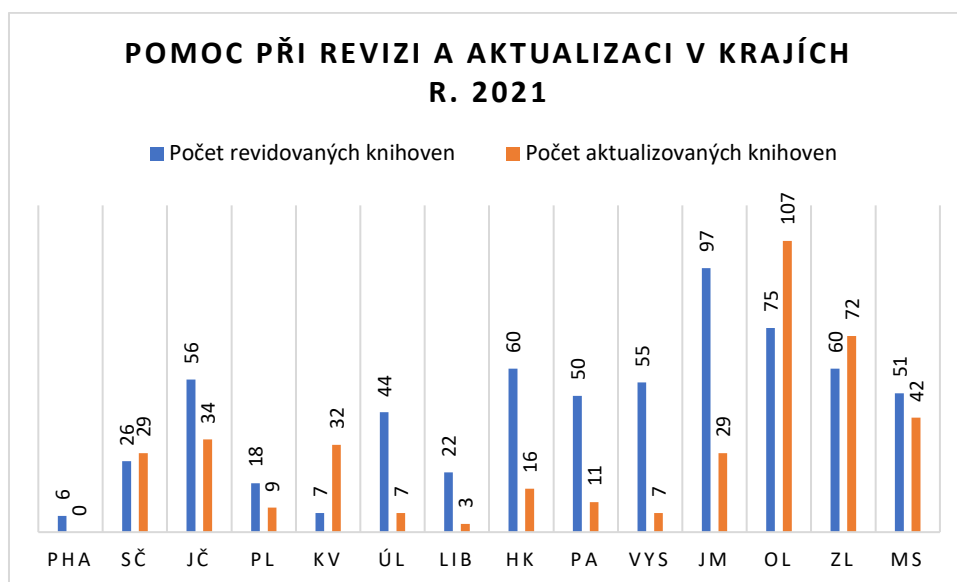
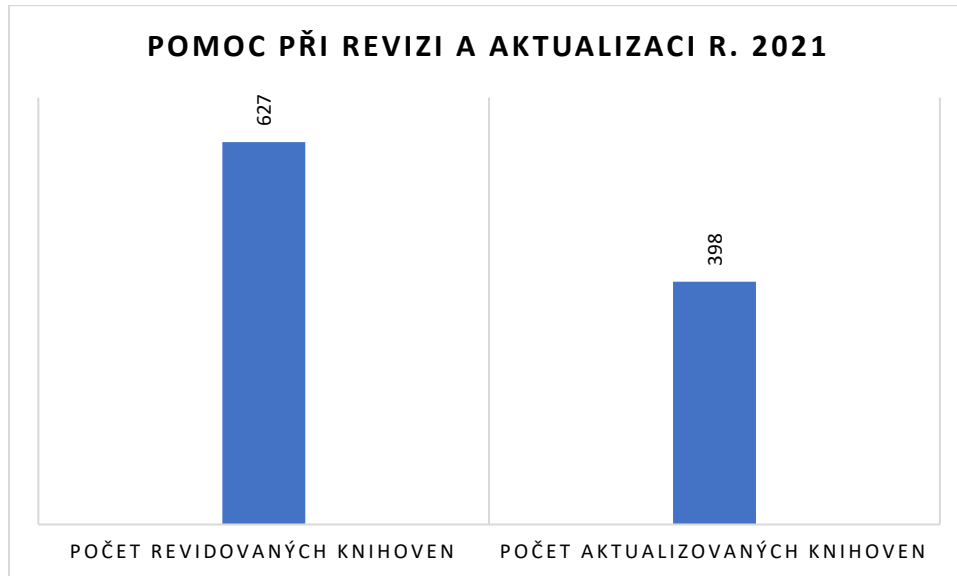
POČET PŮJČENÝCH K.J./1 OBSLOUŽENÁ KNIHOVNA R. 2020, 2021



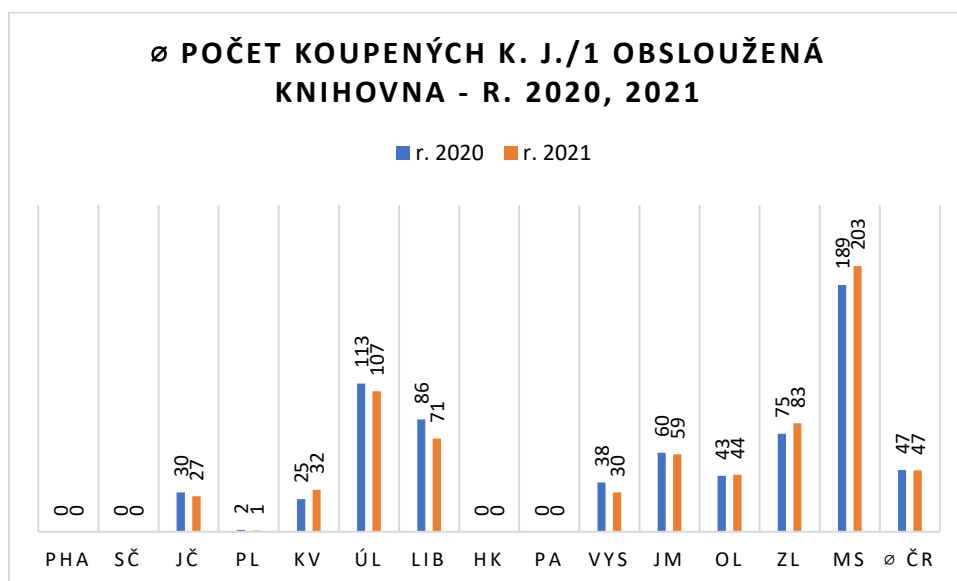
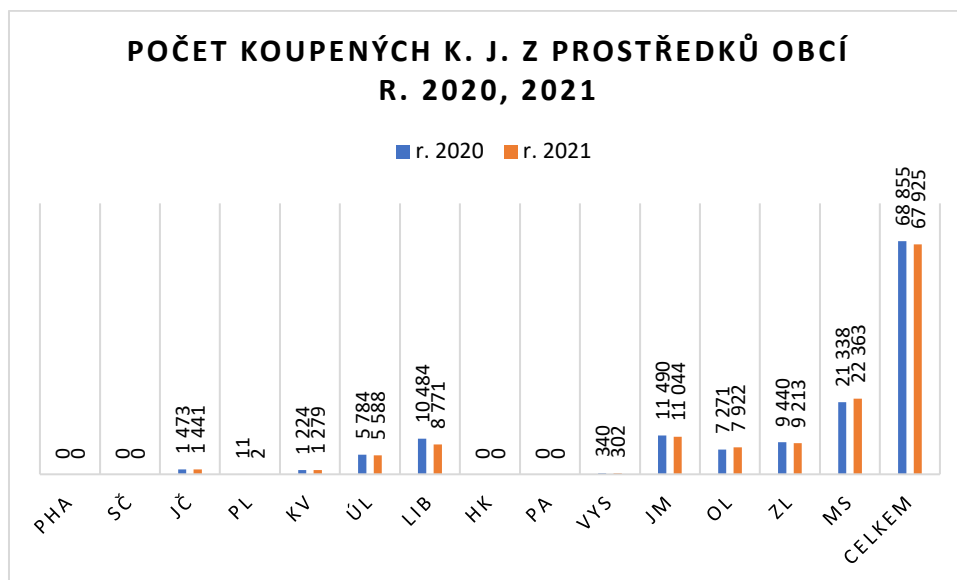
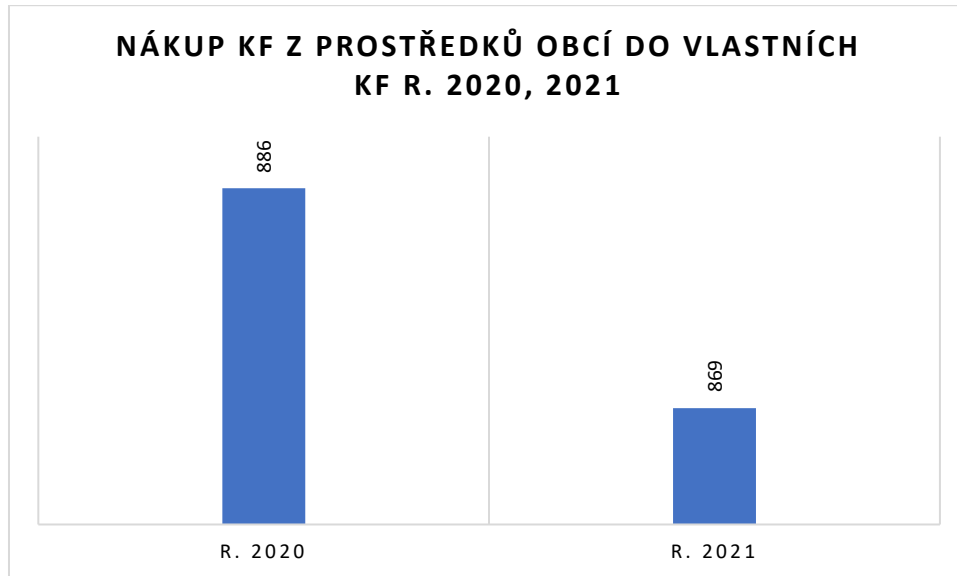
Ø POČET SOUBORŮ/OBSLOUŽ. KNIHOVNA R. 2020, 2021



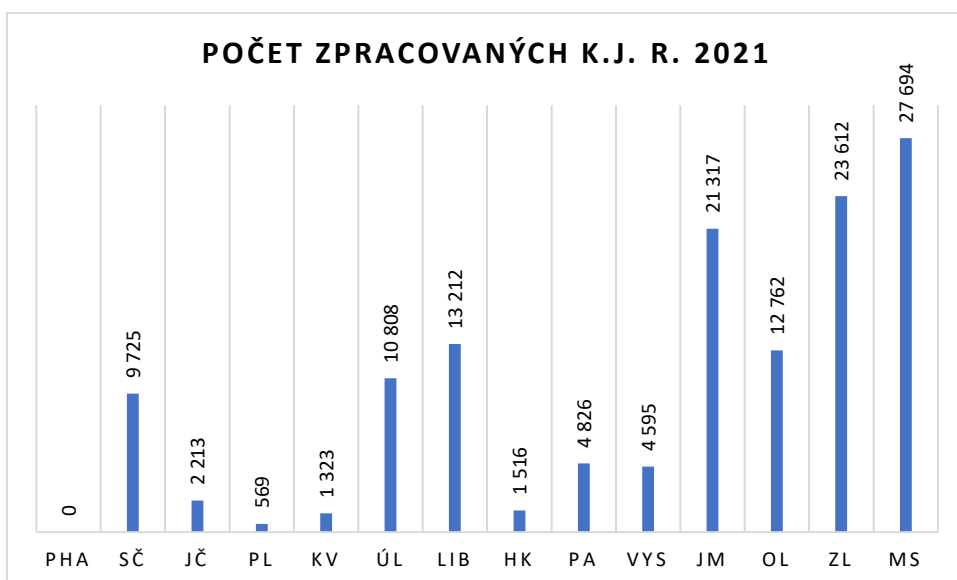
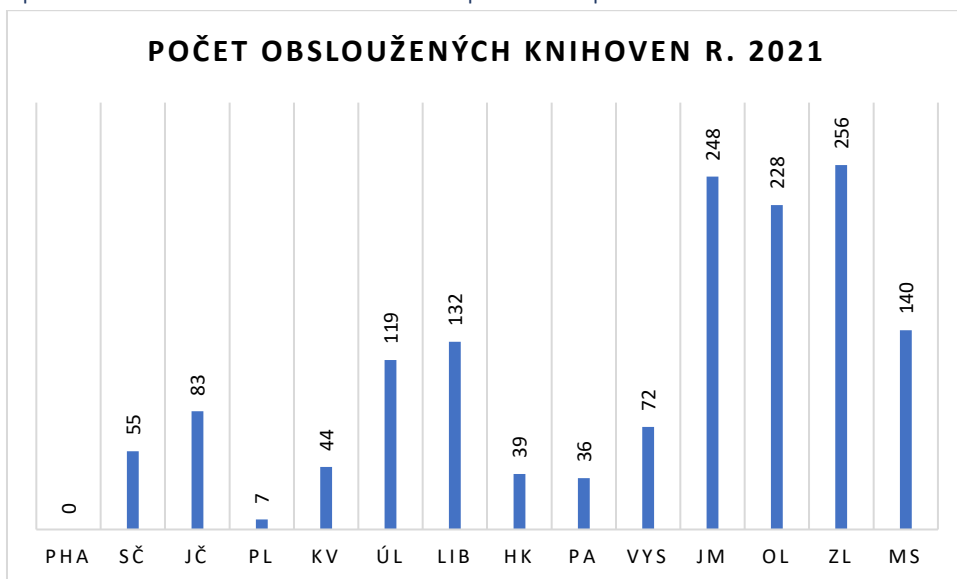
Revize a aktualizace knihovního fondu



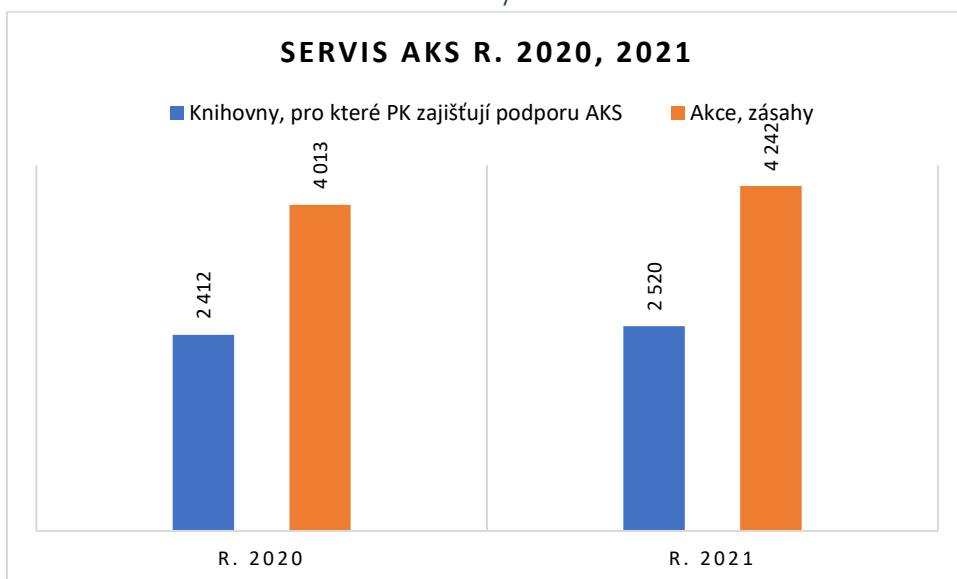
Nákup vlastního knihovního fondu z prostředků obcí

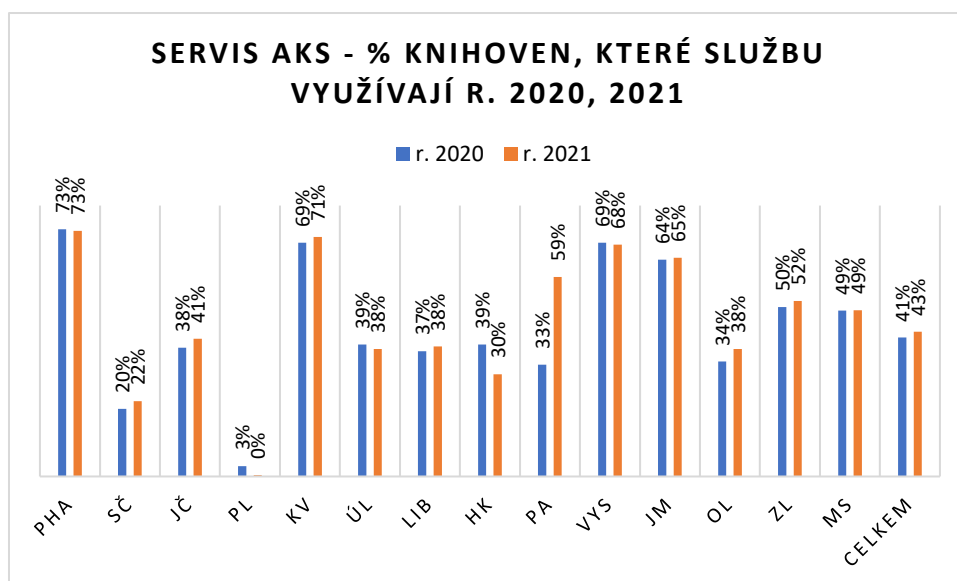


Zpracování knihovního fondu nakoupeného z prostředků obcí



Servis automatizovaného knihovního systému





Seznam zkratek

AKS	Automatizovaný knihovní systém
KF	Knihovní fond
KI NK ČR	Knihovnický institut, Národní knihovna České republiky
MK ČR	Ministerstvo kultury České republiky
RAKS	Regionální automatizovaný knihovní systém
RF	Regionální funkce
SDRUK ČR	Sdružení knihoven České republiky
SKIP ČR	Svaz knihovníků a informačních pracovníků České republiky
VF	Výměnný fond
VKIS	Veřejné knihovnické a informační služby